

Dos mil anys d'acció missionera

La gran alegria de ser missioner: anunciar la Bona Nova de Jesús a tots els pobles.

**El proper 22 d'octubre
se celebra la jornada
del Domund en aquest
any jubilar**

Amb motiu del Domund, Joan Pau II ha escrit un missatge en el qual «recordar els 2.000 anys del naixement de Jesús vol dir celebrar també el naixement de la missió: Crist és el primer i més gran missioner del Pare» i ha assenyalat que el Jubileu és un temps adient per «prendre renovada consciència de la dimensió missionera de l'Església». En aquests vint segles la tasca missionera no s'ha aturat mai. Així ens ho recorda el lema del Domund que celebrem: «2.000 anys de missió».

Segons el Pontífex, tots estem convidats a continuar a l'Església la missió de Jesús: «Cap creient, cap institució de l'Església no pot sostreure's al deure suprem d'anunciar Crist a tots els pobles.» Amb el seu testimoni, els missioners anuncien la Bona Nova de Jesús, salvador de tothom, i fan néixer i arrelar l'Església en aquells països i cultures on no era present. Potencien els valors del Regne de Déu: la justícia, la pau, la llibertat, la cultura i el desenvolupament en totes les seves formes.

Pàg. 2, 3, 5 i 6

Pàg. 17-18

**Reproducció
del bàcul del
bisbe Torras
i Bages**

El nou mil·lenni en mans de Maria

Un dels desitjos més grans de Joan Pau II per a aquest any jubilar ja s'ha complert. El Sant Pare va consagrar el 8 d'octubre passat el tercer mil·lenni a la Mare de Déu, tal com ja ho havia anunciat al començament d'aquest Any Sant. L'acte es va produir en el marc de la celebració del Jubileu dels Bisbes, que va aplegar a Roma prop

de 1.500 prelats i 80 cardenals.

El Papa ha volgut d'aquesta manera posar «oficialment» en mans de Maria el nou mil·lenni i confiar-li «el futur que ens espera, tot pregant-te que ens acompanyis en el nostre camí». I perquè aquesta celebració fos completa no podia faltar a la plaça Sant Pere la presència d'una de les imatges marianes

que més interès i devoció deperta a tot el món, la Mare de Déu de Fàtima. La imatge original ha abandonat per uns dies el seu santuari portuguès per assistir a aquest important esdeveniment a Roma i rebre de mans del Sant Pare un missatge commovedor en què la humanitat sencera ha estat posada a les seves mans.

Pàg. 7

Solsona acull la Jornada de Pastoral Penitenciària dels bisbats catalans

Amb el títol *El Jubileu, any de gràcia: també per als nostres germans i germanes a la presó?*, el Seminari de Solsona va acollir el 7 d'octubre la VIII Jornada de Pastoral Penitenciària dels bisbats catalans. Jesús Sesma, delegat nacional de Pastoral Penitenciària, va llegir les notes en la posada en comú del treball en equip, que responia a les preguntes: quin hauria de ser el model de pastoral evangèlica de la presó?, quins signes

jubilars podem portar a terme entre els interns des de la nostra realitat i les nostres possibilitats? Els més de cent voluntaris assistents a la jornada van sortir ben animosos a continuar la seva tasca, amb la voluntat de renovar mètodes i maneres, a intercanviar-se experiències i innovar material; contents d'un dia que es va fer curt i ajustat per la nodrida participació i per la riquesa de les aportacions.

Pàg. 19

Més d'un centenar de voluntaris van participar en la jornada.

SANTUARIS

Aquesta setmana
visitarem el
santuari de la
Mare de Déu del
Coll, a la comarca
de la Selva

Pàg. 20 i 21

Sumari

Pàg. 8 CLJOC: joves cristians a favor d'un desenvolupament sostenible

Pàg. 9 Jornada de reflexió dels Metges Cristians de Catalunya

Pàg. 22 Relleu a la parròquia del Sagrat Cor de Sabadell

Pàg. 23 Lleida: festes en honor de la Verge Blanca de l'Acadèmia

Pàg. 25 Tortosa: inauguració del curs al Seminari

Editorial

Un Domund extraordinari

La jornada anual del Domund és una cosa ja familiar, a l'inici d'un nou curs a les parròquies, entitats i grups cristians, al mateix temps que es posen en marxa totes les activitats pastorals, comencem a fer campanya per les missions i els missioners de l'Església catòlica.

No és una campanya més dins de les moltes que s'organitzen en solidaritat amb el Tercer Món. Sens dubte que hi ha molt per fer als països subdesenvolupats i per moltes campanyes que es facin sempre seran insuficients. Però el Domund és sobretot una campanya amb una funció evangelitzadora. No hi ha darrere d'ella una ONG o una entitat beneficosocial, sinó l'Església mateixa, a través de les seves Obres Missionals Pontificies.

Les zones i els països on arriben les ajudes de la nostra solidaritat amb les missions no són només materials, educatives o d'infraestructures, juntament amb elles ha d'afegir-se l'ajuda espiritual, és a dir, portar la Bona Notícia de l'Evangeli a tots els racons i presentar la imatge de Crist, com la d'un Déu que està al costat dels més necessitats, que no aprova ni es desenten de les desigualtats i les injustícies amb els més pobres. Un missatge d'alliberament i d'esperança per a molts éssers humans que han caigut en la desil·lusió com a conseqüència de les ideologies i religions imperants en aquestes terres juntament amb les molt sovint nefastes actuacions d'alguns governs.

Però amb aquesta campanya no es pretén només ajudar uns ideals o allò teòric, amb el nom genèric de «les missions», sinó que s'ajuda homes i dones concrets, als quals anomenem «missioners» que han lliurat amb generositat la seva vida per portar en el nostre nom i en el de total l'Església un missatge d'esperança cristiana i unes mans obertes a les múltiples necessitats. En definitiva estem parlant d'éssers humans, fills de Déu, que han tingut la desgràcia d'haver nascut en uns

països que no compten amb les comoditats i els privilegis que tenim aquí.

Aquest any jubilar, a més, el Domund és especial, és extraordinari, perquè ens recorda que fa 2.000 anys que l'Església és missionera. Des dels seus orígens, d'ençà que el mateix Jesucrist i els seus deixebles van iniciar la seva missió apostòlica, existeix una Església que evangelitza, és a dir, que es dedica a la missió. Aquells primers cristians no van tenir por a recórrer llargues distàncies per donar a conèixer Crist a noves terres. Gràcies a aquests primers missioners, avui nosaltres som cristians, perquè la nostra terra també va ser en un moment determinat de la història terra de missió. Avui en dia, gràcies a aquests 2.000 anys d'evangelització i de tasca missionera el cristianisme està estès arreu del món, encara que continuen existint molts territoris on la paraula de Déu està arribant per primera vegada gràcies als nostres valents missioners. Aquesta important tasca a la qual hem de donar suport entre tots, portarà el dia de demà noves comunitats cristianes plenes de germans joves i il·lusionats.

Per això se'ns demana un any més, en arribar aquesta jornada, col·laborar amb el Domund des d'una doble acció: l'oració i l'ajuda econòmica. La majoria dels cristians no podem o no ens veiem amb forces per anar a les missions, però som conscients que hi podem fer alguna cosa, que no és pas poc. La nostra oració proporcionarà la força divina que necessiten els nostres missioners en la seva difícil tasca i la nostra aportació monetària sostindrà tots els projectes imprescindibles per a l'evangelització: nous temples, locals per a la formació cristiana, materials per a la catequesi i la litúrgia...

Els nostres missioners ho donen tot per Crist, alguns fins i tot han deixat la seva pròpia vida, a nosaltres se'ns demana només un petit esforç, però aquesta col·laboració és fonamental perquè l'Església doni fruits abundants en tots els països de missió.

CATALUNYA CRISTIANA

Director: Mn. R. Octavi Sánchez

Sotsdirectora: Gna. Gemma Morató

Redactors: Miquel Àngel Codina, Samuel Gutiérrez, Rosa M. Jané, Carme Munté, Rosa Peraire, Marta Puyol

Lingüista: Montserrat Pibernat

Arxiu i fotografia: Eulàlia Grande

Corresponsals: Montse Sans, *ANDALUSIA*; Guillem Farré, *GIRONA*; Jordi Curcó, *LLEIDA*; Lluís Serra i Miriam Díez, *ROMA*; Guillem Ferrer, *SES ILLES*; Antoni Mirabet, *SEU D'URGELL*; Benet Roigé, *SOLSONA*; Joan Boronat, *TARRAGONA*; Joaquim Blanc, *TORTOSA*; Fàtima Alemany, *VIC*

Col·laboradors externs: Gmà. Adrià, Josep M. Aragonès, Pilarín Bayés, Oriol Camps, Joan Carrera, Francesc Garnissans, Enric Graupera, Joan Guiteras, Jordi Jorba, Francesc Nicolau, Antoni Reig, Cristóbal Sàrrias, Pere Tena, Ferran L. Tognetta, Josep Ventura, P-J Ynaraja, Joan Manel Gutiérrez

Fundadors: Mn. Joan E. Jarque i Mn. Francesc Malgosa

Edita: Fundació Catalunya Cristiana per a l'evangelització i la cultura

Redacció, administració, publicitat i promoció:

C/ Puiggarí, 5-7 - 08014 BARCELONA

Tel. 934 905 988, Fax 934 902 035

E-mail: catcris@idgrup.iber.net

Gerent: Jaume Vinyals

Publicitat: Josep Harris

Promoció: Alfons Miralles

Subscripcions: Antònia Canals, Isabel Giralt

Administració i comptabilitat: Mònica Torras

Autoedició i compaginació: Carlos Aguado

Impressió: Impressions Intercomarcals, SA Cra. C-1.411, Km 34. Polígon industrial El Cementiri. Tel. 938 788 403. Fax 938 788 212 - 08272 SANT FRUITÓS DE BAGES - DLB 14.387/79

Difusió controlada per

Membre de la UCIP
International Catholic Union of Press

Membre de l'APPEC
Associació de Publicacions Periòdiques en català

SUBSCRIPCIONS ANUALS

Catalunya, resta de l'Estat espanyol, Andorra, Gibraltar i Portugal: 11.180 ptes.

Resta d'Europa: 21.684 ptes.

Amèrica i Àfrica: 26.884 ptes.

Àsia i Oceania: 37.804 ptes.

LA TIRA

Per Pilarín

en primer pla

Nou advent missioner

■ Missatge del Papa per al Domund

ROMA.— Davant de la celebració de la Jornada Missionera Mundial que tindrà lloc el 22 d'octubre, el Papa ha escrit un missatge en què fa una crida a «prendre renovada consciència de la dimensió missionera de l'Església».

El Pontífex escriu que «recordar els 2.000 anys del naixement de Jesús vol dir celebrar també el naixement de la missió: Crist és el primer i més gran missioner del Pare» i assenyalava que el Jubileu és un temps apropiat perquè l'Església insisteixi en un nou impuls missioner. Per això, dirigeix una crida urgent a tots els batejats perquè «siguin heralds de l'Evangelí». Segons Joan Pau II, tots estem convidats a continuar en l'Església la missió de Jesús, cadascú des de la seva situació de vida: «Cap creient, cap institució de l'Església no es pot sotstreure al deure suprem d'anunciar Crist a tots els pobles. (...) La invitació de Crist és més actual que mai.»

El missatge recull un record ben especial per als missioners, màrtirs de la fe: «Tota la missió de l'Església i, d'una manera especial, la missió *ad gentes*, necessita apòstols disposats a perseverar fins al final, fidels a la missió rebuda, seguint el mateix camí recorregut per Crist.»

També dedica unes paraules als catequistes en terres de missió, que constitueixen el suport més eficaç per als missioners en les seves diferents tasques. I subratlla que si la seva tasca és important, no ho és menys la seva formació.

dels homes i de les dones que han experimentat la salvació en la pròpia fragilitat i debilitat, i la testimonien als germans, amb la consciència que tots estem cridats a la mateixa plenitud de vida.»

2.000 anys després

Joan Pau II constata que, tot i que han transcorregut dos mil anys des de l'inici de la missió, encara hi ha moltes zones en les quals Crist i el seu Evangelí enca-

Germanes de Burundi preguen en una capella humil.

En la missió, el cristià no està sol, assenyalava el Papa: «La presència contínua del Senyor en la seva Església, especialment en la Paraula i en els sacraments, és garantia per a l'eficàcia de la missió. Aquesta es fa avui a través

ra no hi han penetrat. El Papa explica que l'evangelització és una «ajuda» oferta a l'home i «constitueix un servei òptim a la humanitat, ja que la disposa a realitzar el projecte de Déu, que el vol unir a tots els homes, fent-los un poble de germans lliures de les injustícies i animats per sentiments de solidaritat autèntica».

La part final de l'escrit el dedica a comentar què es pot fer per les missions: «Ningú és tan pobre que no pugui aportar alguna cosa. Es participa en la missió amb la pregària, amb el sacrifici i l'ofrena a Déu dels propis sofriments. (...) És important no sotstreure's a la contribució econòmica, que és vital per a moltes Esglésies particulars.» I acaba amb unes línies sobre Maria: «Que la Mare de Déu, Mare de Crist i Mare dels creients, dona plenament dòcil a l'Esperit Sant, ens ajudi a repetir en cada circumstància el seu fiat al disseny de la salvació de Déu, al servei de la nova evangelització.» (C.C.)

Congrés sense precedents

S'esperen més de 1.200 participants al Congrés Missioner Mundial, que se celebrarà a Roma del 18 al 22 d'octubre, sota el lema «Jesús, font de vida per a tothom». L'objectiu és reforçar la vocació i el sentit missioner dels participants. El programa preveu espais anomenats «Veus dels continents»: el 19 d'octubre, representants dels cinc continents afrontaran el tema *Com vius la missió al teu país*, i es reflexionarà sobre l'animació missionera de les famílies, dels consagrats i sacerdots, de les comunitats locals i els seus plans pastorals. El 20 d'octubre hi ha programada la peregrinació a les tres basíliques de Sant Pau, Sant Joan del Laterà i Santa Maria la Major. El 21, els congressistes podran visitar l'Exposició Missionera Mundial, dedicada al tema «La Creació, l'Enviament, l'Anunci». La celebració de la Jornada Missionera Mundial coincidirà amb el vint-i-dosè aniversari del pontificat de Joan Pau II. Els congressistes es reuniran a la plaça de Sant Pere, on tindran lloc activitats d'animació missionera i la celebració eucarística presidida pel Papa. Al final de la trobada, el Papa conferirà a tots els congressistes el «manament missioner».

Domund 2000

La data del 2000 ens fa adonar que són ja vint els segles que han passat des que Déu, el Pare, va enviar el seu Fill i així el va constituir el primer «missioner». Jesús va complir fidelment la voluntat del Pare i va escollir i enviar els seus apòstols a predicar a tots els pobles de la terra.

La tasca missionera no s'ha aturat mai. Així ens ho recorda el lema del Domund que celebrem: «2.000 anys de Missió.» Si mirem el nostre món, ens adonem que l'Església té en la multitud de missioners i missioneres, una de les seves realitats més preuades. Això és reconegut per tothom.

Amb el seu testimoniatge, els missioners anuncien la Bona Nova de Jesús salvador de tots, fan néixer i arrelar l'Església en aquells països i cultures on no hi era present i potencien els valors del Regne de Déu: la justícia, la pau, la llibertat, la cultura i el desenvolupament en totes les seves formes. Joan Pau II ens ha dit que la Missió es troba encara tot just al començament, sobretot si mirem les multituds de persones que viuen als països asiàtics i que no coneixen Crist, camí, veritat i vida.

La tasca missionera que queda per fer és immensa, les persones relativament poques, els mitjans, molt minsos. Si es tractés d'una institució purament humana això podria desanimar els missioners i tota l'Església. Obrim, però, el llibre dels Fets dels Apòstols i veurem com una nit, el Senyor digué a Pau, afeixugat pel treball que suposava l'evangelització del sud de Grècia, «No tinguis por; continua parlant, no callis. Jo sóc amb tu, i ningú no et posarà la mà al damunt. Aquí a Corint tinc un poble molt nombrós» (Fets 18,9s).

La presència misteriosa i actuant de l'Esperit de Crist és avui i sempre la força que mou els missioners a deixar la seva terra i anar com Pau a evangelitzar aquest «poble molt nombrós» que està esperant la llum del Senyor. Nosaltres, missioners des del dia del baptisme, donem suport en aquest Domund al treball missioner amb l'interès, la pregària i l'ajuda.

Jordi Jorba

Pelegrinatges i viatges

**AMB L'ASSISTÈNCIA
TÈCNICA DE**

MERCATRAVEL S.A.

**ELS NOSTRES
CALENDARIS 2001**

**CALENDARI
LITÚRGIC
2001**

Leccionari dominical: Cicle C
Leccionari ferial: Any i setmanes

«El futur del món i de l'Església
pertany a les joves generacions que,
nascudes aquest segle, seran
madures el vinent, el primer del nou
mil·lenni...» (Joan Pau II)

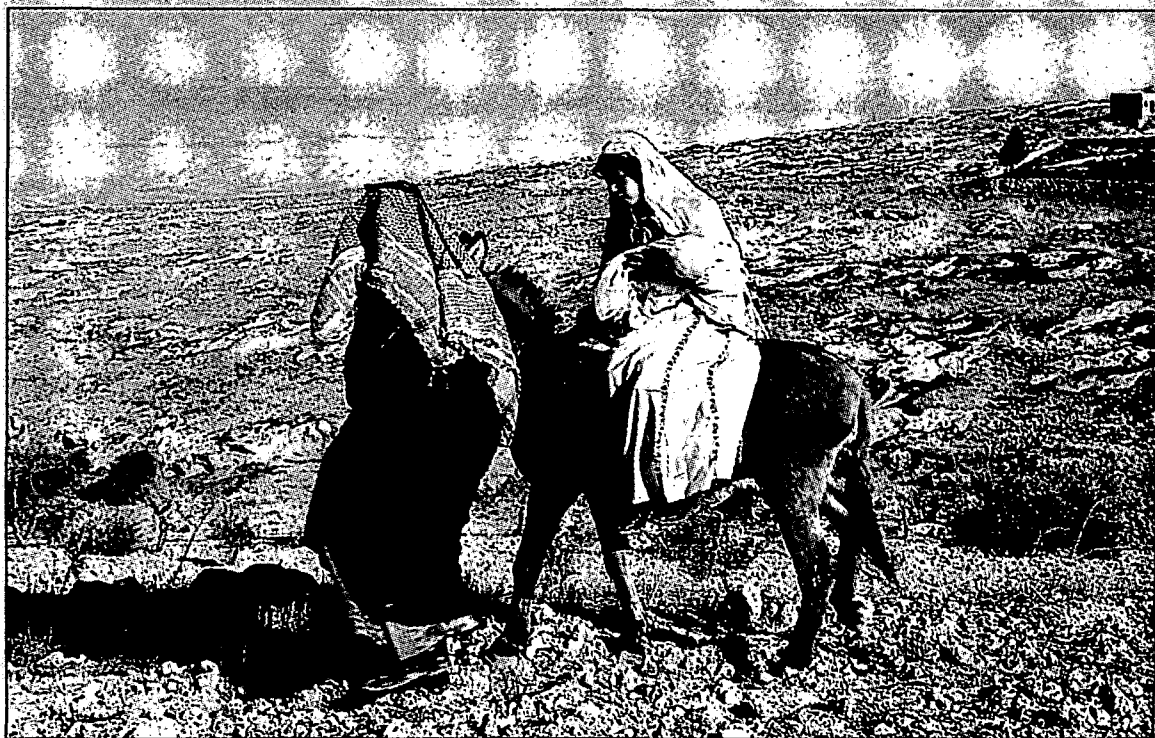
*Adreceu-vos per telèfon,
per correu o bé personalment
a l'associació*

**AMICS
DE CATALUNYA CRISTIANA**

Pl. Urquinaona, 11, 3r 3a A
08010 BARCELONA
Telèfon 933 013 718
Fax 933 023 264

Pelegrinatge TERRA SANTA CAP D'ANY

Del 27 de desembre al 3 de gener del 2001

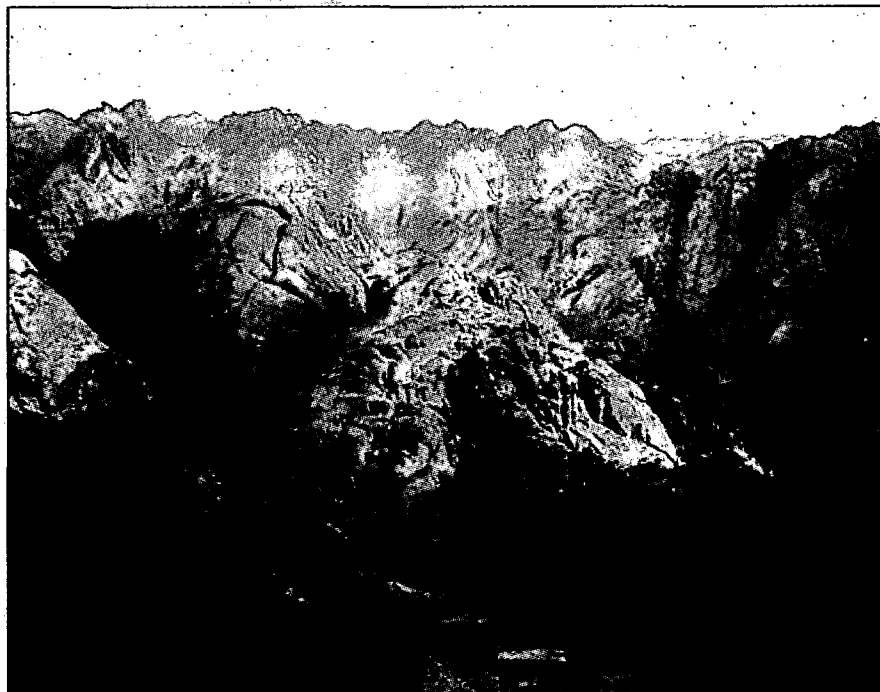

Una manera ben eficaç de viure l'Any Jubilar

ITINERARI BÍBLIC RUTA DE L'ÈXODE

DEL NIL A LES FONTS DEL JORDÀ

Del 4 al 16 de març del 2001

- El Caire
- Sinai
- Jordània
- Jerusalem

*Tot refent el camí
cap a la terra
promesa*

L'esperit del Domund, un bàlsam per al món missioner

TARRAGONA.— Aquest 22 d'octubre arriba el Domund, el benaurat llegat del Diumenge Mundial de la Propagació de la Fe. El seu objectiu és refermar la comunió entre totes les Esglésies del món, a redós d'un esperit solidari en el marc de la

caritat envers les ètnies i els països que pateixen la misèria i l'opressió en benefici dels poderosos, que s'enriqueixen cada cop més a costa dels menystinguts i que sovint programen la seva desgràcia i les guerres.

De fa molt hi ha un equip humà que, amb l'Evangeli sota el braç i el compromís adquirit de propagar-lo, és el millor testimoni de l'Església, missionera per excel·lència. La seva tasca és d'una validesa permanent, mentre hi hagi injustícia entre els éssers humans i la necessitat inabastable d'anunciar la bona nova. De la permanent validesa del mandat missioner ja se'n féu ressò el papa Joan Pau II a través de l'encíclica *Redemptoris missio*, proclamada a la darrera de l'any 1990.

El Sant Pare deia el següent: «El nostre temps és dramàtic i, al mateix temps, encisador. Mentre per un costat els homes fan la impressió d'anar buscant la prosperitat material i de submergir-se cada cop més en el materialisme consumista, per una altra banda manifesten l'angoixant recerca de sentit, la necessitat d'interiorització, el desig d'aprendre noves formes i mètodes de concentració i d'oració. No tan sols en cultures impregnades de religiositat, sinó també en les societats secularitzades, a la recerca de la dimensió espiritual de la vida com un antídoto contra la deshumanització.»

El Domund de l'any 2000 té unes connotacions que el converteixen en un Domund extraordinari: un mil·lenni que acaba i un mil·lenni que comença. Dos mil anys de missió. Aquest és el lema d'un Domund que a ningú no pot deixar indiferent, perquè una legió de missioners, escampats pels cinc continents, necessiten el nostre encoratjament a través de la pregària i l'ajut material per pal·liar tantes mancances.

Mn. Josep Ramon Pascual, delegat diocesà de Missions de l'arquebisbat de Tarragona, és la persona idònia per parlar-nos del Domund agraït, perquè ell ha estat missioner, un bagatge que omple de sentit el seu ministeri sacerdotal. «Són dos mil anys d'acció de gràcies —afirma— per la

A. Vallvé, regidor de l'Ajuntament de Tarragona; Mons. Martínez Sistach i Mn. Pascual en una exposició de cartells sobre el Domund organitzada l'any passat.

Salvació i perquè és a l'abast dels homes la difusió del missatge evangèlic, una missió a la qual som cridats tots els cristians. Si més no, els cristians de veritat entenem cada cop més que el missioner és un enviat per propagar l'evangeli de Jesús, a través de la comunitat ciutadana. Sens dubte, la tasca que es veu més és la promoció social i la superació de situacions extremes.»

Segons Mn. Pascual, «hem de donar gràcies a Déu per l'existència de les organitzacions no governamentals. No es tracta de fer-nos la competència i sempre és molt positiu el fet de sumar en benefici de la humanitat». I afegeix que «el fet diferencial consisteix que a l'Església ens motiva la transmissió de la Paraula de Déu; cal compartir fe i vida».

Anunciar el Regne de Déu arreu del món

Se sol dir que «no cal anar tan lluny per ser missioner». Segurament hi ha dos ca-

mins: les terres de missió, on la ignorància s'afegeix a la pobresa material, i la ignorància de l'evangeli de les persones que estan amb nosaltres. Una cosa semblant passa amb les vocacions del clergat nadiu i, tal com esmenta Mn. Josep Ramon Pascual, «aquí tenim diners i poques vocacions, mentre que a les missions hi ha vocacions i no hi ha diners».

Aquí l'arxidiòcesi tarragonina desenvolupa un paper important que s'estructura a través de la Delegació diocesana de Missions i Cooperació entre les Esglésies. Així ho manifesta l'arquebisbe de Tarragona, Mons. Lluís Martínez Sistach, en el seu *Pensament*, publicat a la memòria 1999-2000. És aquest: «La Delegació treballa amb una projecció catòlica, universal, puix arriba als missioners i missioneres de casa nostra que estan anunciant el Regne de Déu arreu del món. Aquest contacte constant i aquest servei preuat que manté la nostra Delegació diocesana de Missions és molt agraït per a aquells germans nostres i fa que

la nostra Església arxidiocesana sigui més missionera i tots estiguem més a prop dels missioners.»

Mn. Pascual comenta que «cada mes escrivim als nostres missioners i ells també contesten amb les seves missives que publiquem al *Full Parroquial* i a la revista *Església de Tarragona*. El missioner necessita sobretot sentir-se recolzat, que se'l recordi, que tinguem capacitat de valorar allò que fa i que l'ajudem amb la pregària, la carta i l'almoina». Aquest sacerdot tarragoní va ser missioner al Zaire des del 1983 fins al 1986 i l'experiència adquirida li fa dir que «el missioner no és un colonitzador ni s'ha de sentir superior. Ben al contrari, ha d'assumir el fet de la germanor, sense oblidar que anem a casa d'un altre a qui hem de respectar». El delegat diocesà de Missions de l'arquebisbat de Tarragona explica que «Déu escriu recte amb ratlles tortes i els fruits no es fan esperar. Tot i els conflictes, aquests no han fet més que refermar l'Església, que en el cas d'Àfrica és més cristiana que la nostra. Aquí és més clerical».

La important tasca diocesana

La Delegació diocesana de Missions disposa de mitjans ordinaris i extraordinaris per propagar les campanyes i sensibilitzar els fidels a favor de les missions, adreçades als petits, als adolescents i als grans. Es posen a disposició de les parròquies tríptics, pòsters, revistes, enganxines, llibres i material audiovisual. Serveixen per potenciar també les tres jornades principals que se celebren durant l'any per afavorir el fet missioner, com són: la Jornada de la Infància Missionera, el penúltim diumenge de gener; la Jornada del Clergat Nadiu, en el temps de Pasqua, i el Domund, el darrer diumenge d'octubre.

Altrament, un capítol important són les beques creades per ajudar un sacerdot nadiu i, com afirma Mn. Pascual, «aquestes són força generoses, la qual cosa palesa la comunió existent entre l'Església». Un servei important i sovint desapercebut és la tria de segells que es fa a la Delegació, mercès al treball desinteressat d'un grup de voluntàries. Aquests segells de migrat interès per als col·leccionistes són tramesos a Solsona, on es classifiquen i es venen per quilos. «És un ajut que, a més, té el valor del gest, com és el de pensar en les missions», declara el delegat diocesà.

Joan Boronat

Els missioners tarragonins

Els missioners, testimonis de l'amor del Pare.

En total, són cinquanta-nou els missioners i les missioneres nascuts a l'arxidiòcesi tarragonina que a molts països del món són testimonis de l'amor del Pare i també són testimonis d'una Església que es compromet i es fa presència. El seu testimoniatge és a Guinea Equatorial, el Camerun, el Marroc, la República Dominicana, el Congo, Ruanda, Togo, Argentina, Bolívia, el Brasil, el Canadà, Colòmbia, Xile, l'Equador, Hondures, Mèxic, Nicaragua, Paraguai, el Perú, els Estats Units, Veneçuela, Filipines, l'Índia, Israel i el Japó.

A la Delegació diocesana de Missions de Tarragona hi ha un petit museu on s'exhibeixen objectes procedents de diversos països, que han estat portats pels mateixos missioners. Alguns d'ells han estat realitzats en tallers de manualitats, fins i tot per presoners. (J.B.)

**FUNDACIÓ
OBRA NTRA.
SRA. DE FÀTIMA**

LLAR INFANTIL

Som molt directes perquè...

NECESSITEM UNA FURGONETA
per traslladar els nens a les seves
escoles

**ENS PODEU AJUDAR A
ACONSEGUIR-LA...?**

Truqueu directament a la Llar:
(Sor Adela) 933 575 648
o a la Fundació: 932 151 593,
Pau Claris, 119, 3r 1a, Barcelona

Un centre de formació professional pensat per al jove africà

Fa quinze anys que els Germans de La Salle obrim un Centre de Formació Professional a Daloa, ciutat situada al centre-oest de Costa d'Ivori. La població sobrepassa els 250.000 habitants. Amb els tres instituts, quatre col·legis i set escoles primàries no s'arriba al nivell desitjat d'escolarització.

Un nombre important de joves es troben pel carrer sense possibilitats de seguir estudis, sigui per manca de mitjans econòmics, sigui per les seves limitacions intel·lectuals. Despertar la il·lusió i l'esperança d'aquests joves per obrir-se un camí en la vida és l'objectiu del Centre La Salle de Daloa. Germans catalans, amb la col·laboració d'altres membres de la institució, hem posat en marxa aquesta obra. Un altre grup important de germans de Catalunya duen també a terme tasques molt significatives per al desenvolupament social dels africans.

El CFP La Salle de Daloa prepara nois i noies de més de 17 anys per tal que

siguin capaços d'obrir el seu propi taller. Aquest objectiu fa que l'ensenyament estigui basat en la pràctica. Els treballs en els tallers de l'escola, en els tallers-cooperativa instal·lats en la mateixa escola i en feines fetes en la població constitueixen la part més important de la formació. L'ensenyament teòric es redueix als aspectes més fonamentals per poder fer el treball més acurat i amb coneixement dels seus principis bàsics. Impartim dues branques principals: Electricitat i Formació per a la reparació d'aparells de ràdio, amplificadors, televisió, vídeo i una mica el manteniment d'ordinadors. Els nois que segueixen la branca elèctrica tenen

El Gmà. Toni Baqueró amb catecúmens el dia del seu bateig.

Un germà africà amb un aprenent en el taller de reparacions.

també una formació, més o menys intensa, en rebobinatges de motors, fontaneria i reparació de frigorífics i climatitzadors.

La formació dura tres anys. Els alumnes reben un diploma propi de l'escola reconegut pel Ministeri però que no té pas un caràcter oficial com els impartits en altres centres. El jove ha de desitjar treballar pel seu compte i no buscar un lloc de treball en una empresa: les empreses són molt poques i els diplomes oficials aboquen, en la majoria dels casos, a l'atur i a la decepció en no aconseguir la feina desitjada. Els tallers que obren els nostres alumnes estan associats. Cada taller té un fort grau d'independència respecte dels altres. Els tallers estan relacionats amb els tallers AJT (Associació de Joves Treballadors) de l'escola on poden acudir per resoldre problemes, rebre formació complementària i obtenir diferents tipus d'ajuda.

Els tallers oberts pels nostres alumnes són com tallers-escola en els quals un

grupet d'aprenents, sota l'orientació dels responsables del taller, reben una formació teòrica i pràctica que permet a aquests aprenents instal·lar-se també pel seu compte o treballar en altres tallers. Una petita camioneta, donació de Mans Unides, és una ajuda excel·lent per als tallers de la cooperativa. Amb aquest estil de formació pretenem crear l'autoocupació i un estil de tallers que puguin arribar a ser una petita empresa que ajudi a poc a poc al desenvolupament del país.

La nostra formació no oblida els aspectes de formació humana, sentit de la responsabilitat, honestetat i honradesa en el treball i il·lusió per la feina ben feta. L'escola està oberta als cristians, protestants, musulmans, religions tradicionals i infidels. A tots els alumnes se'ls anuncia la Bona Nova de Jesucrist i fins al moment present no hi ha hagut cap mena de problema per a una bona convivència.

Gmà. Antoni Baqueró

Carta des de Madagascar

Us escric des de terres llunyanes, de l'illa de Madagascar, al sud-est d'Àfrica on hi sóc des del 1966 amb un interval de deu anys per terres d'Espanya.

Els germans de La Salle no tenim massa «proeses» per explicar a l'hora de fer el balanç de la nostra missió ja que sempre ens movem en l'àmbit de l'educació, entre nens, joves i educadors, en un món sense història però tan ple de vida i de futur! Potser alguns el trobaran avorrit, monòton i, en certs casos, conflictiu. Jo el trobo meravellós i ple de matisos, com és de meravellós tot ésser que s'obre a la vida, descobrint nous camins a través d'assaigs i descobertes. Poder comunicar i transmetre coneixements, descobertes, actituds, valors i introduir en l'amistat del Mestre són joies que no tenen preu.

Els nostres nois i noies —en tenim uns 2.000 de 10 a 18 anys en la nostra escola Stella Maris— tenen la simplicitat i la candidesa de la gent de civilitzacions properes a la natura unides a la curiositat i picardia

de la seva edat. Són de tots els colors: el bronzejat suau típic dels asiàtics, entre ells hi ha força xinesos, i també el fosc ben fort, passant pel color xocolata que és el que domina. Mescla de races i de religions, amb predominança dels cristians, meitat catòlics meitat protestants.

Últimament havia treballat uns deu anys a la capital, Tananarive, a l'altiplà central. Des de fa un any m'estica Tamatave, la ciutat portuària per excel·lència, situada a la costa est de l'illa. Lloc de molta calor i de molta pluja. Vegetació exuberant tot i que tota la franja litoral és de sorra. Gent acollidora amb un parlar típic.

La missió que tenim com a germans de La Salle en el món de l'educació no la guardem zelosament, sinó que mirem de compartir-la entre els nostres col·laboradors laics. Des de fa anys, m'hi dedico especialment: fer descobrir als homes i dones que comparteixen les tasques docents, que el seu treball

el poden viure com una missió exaltant. És molt gratificant dedicar-se a aquesta tasca de formador de formadors i poder donar resposta a la seva set de Déu i de sentit. Entre ells hi ha catòlics però també, igualment, protestants i anglicans, a imatge dels nois de l'escola, que també són de tots els credos. I vivim en molt bona harmonia.

Per acabar deixeu-me dir que ens sentim portats per la pregària de l'Església, la de tots els qui preguem per les missions. És la mateixa vida que ens uneix i som conscients que els fruits de vida que sorgeixen entre els qui evangelitzem, són fruits de l'amor, de la pregària i potser de les llàgrimes de molts que viviu aquí oferint-los perquè Déu creixi en els cors de tots els homes. I nosaltres, pregant per l'Església, també ho fem per vosaltres.

Adéu-siau.

Gmà. Joan Sala

Vaticà

església en el món

Mor a Roma el bisbe Katarliko

ROMA.— El retorn de Mons. Emmanuel Katarliko a la seva diòcesi de Bukavu, a la República Democràtica del Congo, amb prou feines ha durat quinze dies. El 4 d'octubre passat moria a Roma com a conseqüència d'un atac de cor, mentre assistia al Simposi de les Conferències Episcopals d'Àfrica i Madagascar.

El bisbe congolès havia tornat el 14 de setembre passat a la seva diòcesi després dels set mesos de desterrament a què havia estat obligat pels rebels de la Coalició democràtica congoleesa (RCD). L'Església africana perd així un dels seus pastors més compromesos i coherents.

Mons. Laurent Monsengwo, bisbe congolès assistent també al simposi, ha volgut veure en aquesta pèrdua «un signe del Senyor que ens indica el model d'aquest servidor seu, els mèrits del qual han estat reconeguts per la Conferència Episcopal del Congo i per la seva arxidiòcesi, que va celebrar el seu retorn amb una alegria increïble». Per la seva part, el prefecte de la Congregació vaticana per a l'Evangelització dels Pobles, el cardenal Jozef Tomko, va expressar davant de l'assemblea africana reunida a Roma el seu desig que «tots els bisbes siguin com Katarliko, valents heralds de la pau en aquest continent ensagnat». (Zenit)

El Papa consagra el tercer mil·lenni a la Mare de Déu

■ El Jubileu dels bisbes va aplegar 80 cardenals i 1.500 bisbes

ROMA.— La consagració del nou mil·lenni a Maria ha estat un dels moments més esperats del Jubileu de l'any 2000. Ha estat, de fet, un desig exprés de Joan Pau II, per a qui la Mare de Déu sempre ha significat molt més que una simple devoció. Per això el Papa ha volgut confiar a Maria «el futur que ens espera, pregant-te que ens acompanyis en el nostre camí». La Mare de Déu ha passat, així, a ser declarada i implorada «oficialment» com l'estrella que ha de guiar la seva Església i la humanitat sencera cap al seguiment radical d'aquell en qui «només i completament hi ha la salvació, en el teu fill Jesús».

El Jubileu dels màxims responsables de les Esglésies locals, els bisbes, ha estat tot un èxit d'assistència i de realització. Com el mateix Sant Pare ha expressat emocionat, la plaça de Sant Pere ha esdevingut del 6 al 8 d'octubre un «gran cenacle». El Jubileu dels Bisbes ha aconseguit aplegar a Roma 1.500 bisbes i 80 cardenals, un nombre només superat fa 35 anys amb la cloenda del Concili Vaticà II. I és que per a aquest Jubileu tan especial, Joan Pau II tenia reservada una cosa que ningú no es volia

perdre, la consagració del nou mil·lenni a la Mare de Déu.

El Sant Pare ha insistit des de sempre en la importància que ha de tenir Maria en la vida de cada cristià, però aquesta vegada ha volgut anar més enllà. Joan Pau II ha volgut universalitzar el *Totus Tuus* que ell mateix no para de llençar cada dia a la Mare de Déu i per això ha posat explícitament i davant de tota la seva Església estesa arreu del món el tercer mil·lenni en mans de Maria. Per a molts aquest acte ha representat un autèntic «zenit» jubilar.

La Mare de Déu de Fàtima a Roma

El Papa va fer aquesta solemne consagració el 8 d'octubre passat, al final de l'eucaristia del Jubileu dels Bisbes. Per fer-ho comptava a la plaça de Sant Pere amb una visita molt especial, la de la Mare de Déu de Fàtima, la imatge original de la qual havia estat portada expressament des de Portugal per a aquest acte de consagració. Al centre de la seva corona es podia veure la bala que va estar a punt de treure la vida al Pontífex i a la mà hi destacava l'anell que aquest li va lliurar en la seva visita del 12 de maig passat, regal del cardenal Wiszinski el dia de la seva elecció com a Papa.

Joan Pau II va llençar a Maria un missatge commovedor de confiança en què implorava la seva intercessió davant dels reptes que amaga l'esdevenidor, «una

Amb la consagració del mil·lenni a la Mare de Déu es compleix un dels desitjos més grans de Joan Pau II per a aquest Any Sant.

època extraordinària, tan apassionant com rica de contradiccions». I és que com va assegurar el Sant Pare «la humanitat té avui eines de potència inaudita que poden fer d'aquest món un jardí o reduir-lo a un cúmul de deixalles». Per això va recalcar que el bon camí és en el respecte de la dignitat de cada persona individual i, per als cristians, en la devoció filial a la Mare de Déu.

Al mateix temps, sense oblidar-se del significat d'aquest Jubileu, va recordar que «avui, com mai en el passat, la humanitat és en una cruïlla. I una vegada més, la salvació està només i completament, oh Verge Santa, en el teu fill Jesús».

Durant l'Eucaristia jubilar dels bisbes, que precedia l'acte de consagració a Maria, el Pontífex va instar especialment els pastors de les Esglésies locals «a defensar i promoure la unitat doctrinal dels seus fidels» i que, atents a tota situació en què es perd o ignora la fé, treballin amb totes les seves forces a favor de l'evangelització, preparant amb aquest objectiu els preveres, religiosos i laics». També aquest acte va il·lusionar el Pontífex, que no va amagar la seva emoció davant de tal quantitat de gent aplegada amb entusiasme al voltant dels seus pastors i de la Mare de Déu sota l'advocació de Fàtima. (C.C.)

SIGNES D'AVUI

Roma i Sydney

Vaig seure davant del televisor. Era el primer dia d'octubre al matí. La RAI 1 (radiotelevisió italiana) transmetia la canonització de 123 beats davant de 70.000 fidels que aguantaven les molèsties d'una pluja persistent. La RAI 3 emetia la cerimònia de cloenda dels Jocs Olímpics amb un gran desplegament de mitjans i de colors. El comandament a distància em permetia alternar els dos esdeveniments que es desenvolupaven simultàniament. Roma i Sydney, gairebé als antípodes, festejaven fets diferents. A Roma, l'ànima era la protagonista. A Sydney, el cos. Testimoni de vida, d'una banda; de l'altra, el repte dels atletes a l'espai i al temps, al *crono* i a la cinta mètrica. Cal destacar entre els set espanyols el català Pere Sans d'Ascó (Tarragona) i Maria Josefa del Cor de Jesús Sancho de Guerra, primera basca que era canonitzada. Entre els medallistes, també hi va haver diversos catalans. El Papa va emprar l'euskera en l'homilia i Samaranch es va acomiadar en català.

La salvació de l'ànima va ser l'objectiu prioritari i indiscutible durant molts segles. Avui sembla que el cos és objecte de moltes atencions. D'una època d'enfrontament es desitja passar a una integració en benefici de la persona, fins i tot quan no sempre sigui així, ja que la llei del pèndol no resol els problemes, sinó que canvia el signe però manté el desequilibri. No hi ha, certament, un diàleg fluid entre cos i ànima. Renunciar a qualsevol d'aquestes dues realitats és allunyar-se d'una visió cristiana de la vida. N'hi hauria prou amb l'encarnació de Jesús per argumentar teològicament la importància del cos.

Actualment hi ha un gran neguit per la recerca espiritual, i el cos ajuda enormement a fer-la possible. El coneixement d'un mateix, les experiències de la vida i tants altres signes de l'existència es troben enregistrats al cos. Saber-los llegir i escoltar facilita la maduració personal.

El Nou Testament presenta un criteri bàsic per valorar el creixement humà i espiritual de les persones: «De què li serveix a l'home guanyar tot el món si perd l'ànima, és a dir, si es perd a si mateix en el procés?» Plantejar-se a fons aquesta pregunta pot canviar radicalment la vida.

— Lluís Serra i Llansana

NOVA LÍNIA EDITORIAL

Amb motiu de l'ampliació del nostre catàleg i línia editorial, **Editorial cultural AURA** acceptaria obres originals en tots els temes relacionats amb la Religió (assaig, teologia, història, tesis doctorals, poesia, etc.) per a la seva possible coedició i edició.

Tel: 933 184 552, e-mail: ediaura@terra.es

Espanya

Joves cristians a favor d'un desenvolupament sostenible

MADRID.— Des del 10 d'octubre passat se celebra a Madrid el 5è Consell de la Coordinació Internacional de la Joventut Obrera Cristiana (CIJOC). El lema d'aquest any és «Joves i desenvolupament sostenible. Força i esperança per un món solidari». La trobada va ser presentada el 5 d'octubre passat per Mons. Antonio Algora, bisbe de Terol i responsable del Departament de Pastoral Obrera de la Conferència Episcopal Espanyola (CEE).

Més de 150 delegats dels diferents països on la JOC és present participen en aquest Consell, el principal objectiu del qual és que experts i joves comparteixin les seves reflexions sobre el desenvolupament sostenible al món laboral. El seminari central, celebrat del 10 al 15 d'octubre, va versar precisament sobre «Joves, feina i desenvolupament sostenible». La trobada ha comptat també amb dos seminaris més sobre «Formació humana i cristiana a la JOC» i «Espiritualitat en la JOC».

El Consell Internacional de la CIJOC s'allargarà fins al dia 26 d'octubre, donat que també es volen tractar

afers organitzatius i d'estructura, entre els quals destaca l'aprovació de dotze nous membres de moviments nacionals de la JOC. També s'inclourà un balanç del pla d'activitats de la CIJOC des del 1996 i la votació d'un nou pla d'activitats fins al 2004. Per últim, i per tancar el consell, el 26 d'octubre s'elegirà el president internacional i el secretari general.

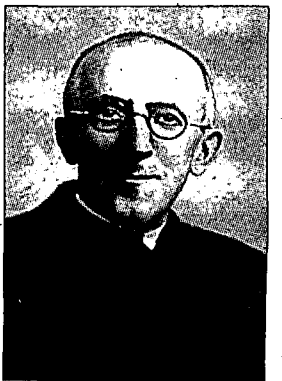
En la presentació del 5è Consell Internacional, celebrada el 5 d'octubre passat, Mons. Algora va subratllar la joia que per a ell implica que aquesta trobada se celebri a Espanya, «perquè aprofundirà en la realitat dels jo-

ves aturats, els joves amb contractes precaris, el mig milió de joves que treballen a Espanya en economia submergida, la realitat dels nois i noies contractats per les Empreses de Treball Temporal, que prefereixen joves amb poca formació i que no poden reclamar davant de les empreses on treballen perquè no hi pertanyen directament». Per la seva part, Rosa Rodríguez, presidenta de la JOC a Espanya, va destacar l'interès que des del Consell es té per deixar ben clar que «en el centre de la producció econòmica hi ha d'haver la persona i no el capital. La persona no ha de ser un objecte, una màquina més en la cadena de treball, sense drets reconeguts».

La CIJOC és l'òrgan de coordinació dels diferents moviments de Joventut Obrera Cristiana arreu del món. Actualment s'apleguen moviments autònoms de 31 països membres, sumats als de 36 països associats dels cinc continents. (C.C.)

75è aniversari d'«Aliança en Jesús per Maria»

SÒRIA.— El 8 de setembre passat es va celebrar a la parròquia de Nostra Senyora de l'Espino de Sòria el 75è aniversari de la fundació de l'institut secular femení «Aliança en Jesús per Maria». Aquesta associació de fidels va néixer a Sant Sebastià el 1925 de la mà del prevere guipuscoà Antonio Amundiarain. Es va estendre amb rapidesa per Espanya fins que el 1950 va rebre la benedicció de la Santa Seu.

El P. Amundiarain va fundar el 1925 «Aliança en Jesús per Maria».

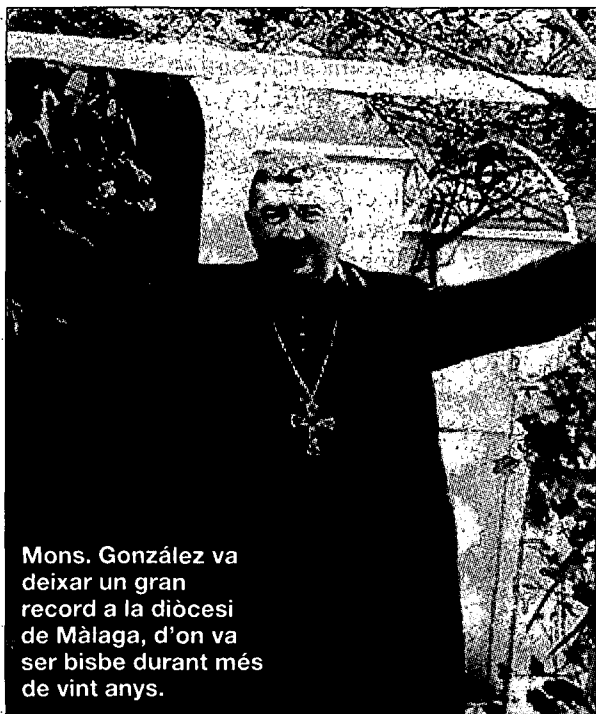
Actualment compta arreu del món amb 1.440 membres, el camp d'evangelització dels quals és fonamentalment la seva presència i el testimoni en la família, la professió i en l'ambient. Participen al mateix temps en la pastoral impulsada per les diòcesis i les parròquies. Cada aliada, que és com s'anomenen els seus membres, compagina les obligacions familiars i professionals i la relació amb el mateix institut. La seva espiritualitat es defineix com a cristocèntrica, mariana i eclesial. (C.C.)

Nou assassinat d'ETA i nova condemna per part de l'Església

MADRID.— Un nou atemptat de la banda terrorista ETA va commocionar Espanya el 9 d'octubre passat. La víctima va ser el fiscal cap del Tribunal Superior de Justícia d'Andalusia, Luis Portero, que va ser assassinat a Granada quan es disposava a entrar al seu domicili. La Conferència Episcopal ha tornat a condemnar amb duresa l'atemptat i «en nom de Déu demana als terroristes que parin de vessar la sang dels seus germans i se'n penedeixin; que escoltin el plor de les famílies que pateixen la pèrdua dels seus éssers estimats i el clam unànim de la societat espanyola, que demana el final immediat de la violència homicida».

La CEE ha tornat també a adreçar-se especialment a totes les comunitats cristianes perquè «enlaurin al Senyor pregàries públiques i privades per la conversió dels que d'una manera o altra són autors o col·laboradors d'aquests crims execrables i per la pau i la llibertat amenaçades al País Basc i a la resta d'Espanya». L'atemptat de Luis Portero s'ha vist precedit a Andalusia per tres intents més fallits dirigits contra membres de les Forces Armades. (C.C.)

La beatificació de Mons. González ja té data

Mons. González va deixar un gran record a la diòcesi de Màlaga, d'on va ser bisbe durant més de vint anys.

MÀLAGA.— El que va ser bisbe de les diòcesis de Màlaga i Palència, Mons. Manuel González García, pujarà als altars el 22 d'abril vinent quan rebi de mans del Sant Pare el reconeixement de beat. Mons. González havia estat declarat Venerable l'abril del 1998, i des del desembre del 1999 estava aprovat el caràcter miraculós d'un guariment produït per intercessió seva. La seva beatificació només estava pendent d'una data, que finalment ha estat fixada per al segon diumenge de Pasqua de l'Any 2001.

Mons. González va néixer a Sevilla el 1877 i va morir a Madrid el 1940. Al llarg de la seva trajectòria eclesial va destacar especialment el seu interès pel contacte diari amb el poble, la seva predicació assídua i la seva exhortació constant als capellans per fomentar el ministeri de la confessió. El 1915 va ser nomenat bisbe auxiliar de Màlaga, i cinc anys més tard passaria a ser-ne el titular. Allí va realitzar la major part del seu apostolat. El seu èxit més gran va ser l'aixecament del Seminari, i és que la formació correcta del clergat constituïa una de les seves màximes preocupacions. El 1921 va iniciar l'Institut de les Missioneres Eucarístiques de Natzaret («natzarenes») i més tard la Unió Eucarística Reparadora. El 1936 seria nomenat bisbe de Palència, i va morir pocs anys després a Madrid com a conseqüència d'una llarga malaltia. (Odisur)

Amics,
subscriptors, lectors
i pelegrins de

CATALUNYA CRISTIANA

Romiatge a MONTSERRAT

Presidit pel bisbe Joan Carrera, auxiliar de Barcelona

Dia 11 de novembre

Reserva de: Places d'autocar - Tiquets per al dinar de germanor

Amics de "CATALUNYA CRISTIANA" (Abans del dia 7 de novembre)
Pl. Urquinaona 11, 3r 3a A - 08010 Barcelona - Tel. 933 013 718

Espanya

Des del principi, missatge de vida

■ Metges Cristians de Catalunya organitza una jornada de reflexió sobre antropologia sexual

SANT CUGAT DEL VAL·LÈS.—La sexualitat és una cosa que està totalment desbocada en el nostre món d'avui. Hollywood, les televisions i gran part de la societat s'han sexualitzat, i mal sexualitzat, de manera que sembla com si no hi hagués cap altre afer en què pensar. Amb el propòsit d'oferir claus que podrien facilitar l'encarrilament racional d'aquesta

important porció del viure humà, el 21 d'octubre vinent, a la Sala d'Actes de l'Hospital General de Catalunya, Metges Cristians de Catalunya celebrarà una jornada de reflexió sobre antropologia sexual. Abans, però, i adreçat als lectors d'aquest setmanari, ens agradaria abordar alguns dels punts que tractarem.

Al començament, en l'òvul fecundat, la informació genètica constitueix gairebé tot el suport físic de la persona. El concebut és humà precisament perquè té aquesta informació. Lejeune, el gran genetista francès, parafraseja el principi de l'Evangeli de sant Joan afirmant que al principi hi ha un missatge, que aquest missatge està en la vida, i que aquest missatge és la vida; i que si aquest missatge és un missatge humà, aquesta vida és vida humana. En aquest missatge genètic complet i expressable es troben totes les instruccions perquè el nou ésser—ben diferent del pare i la mare— amb l'aportació de menjar i temps arribi a aprehendre el llenguatge, pensi i vulgui ser transcendent. Res a la naturalesa no es fa perquè sí. Les ànsies de transcendència que tot ésser humà, arreu i en totes les èpoques, porta dintre són una mostra que «alguna cosa» (l'ànima) queda sempre malgrat que el suport físic es destrueixi un dia. Cada missatge diferent, cada ésser humà generat, és únic i irreplicable. Constitueix una novetat dintre de l'univers. I la seva aparició és obra d'amor de pare, mare i Déu etern.

L'instint de cuidar el fill en un ambient de seguretat i estabilitat, la solidaritat entre les persones, l'amor donació entre home i dona, són proves que hi ha una llei

natural que a manera d'instruccions d'ús protegeix la vida des de la vida mateixa. L'amor és inseparable de la condició d'ésser humà. És una necessitat per a la felicitat que tots desitgem i necessitem. I volem que l'amor creixi, difongui, generi nous amors. Allò genit, fins i tot des del punt de vista anatòmic al cervell, és pròxim a allò afectiu i amorós. No es pot desvincular la sexualitat de l'afectivitat. I l'afectivitat carnal només es pot donar a l'altre en el vincle conjugal. La unió dels esposos consagra un compromís permanent que

ningú no pot substituir perquè és personal d'ells en el seu camí cap a la perfecció interpersonal i cap a l'exportació del seu amor a nous fills.

Així, l'anticoncepció és fer l'amor sense fer el nen; la fecundació in vitro, fer el nen sense fer l'amor; l'avortament, destruir el nen; la pornografia, destruir l'amor. La natura també preveu mecanismes de protecció de la vida dels pares i de la societat. I, per motius seriosos, res no s'oposa que els esposos emprin els períodes no fecunds per a la comunicació sexual: està previst en la natura!

Per què aleshores tants obtenen satisfacció en executar actes en contra de la natura? Doncs perquè una altra de les característiques de l'home és la llibertat. Si no poguéssim menjar o no menjar de l'arbre del Bé i del Mal, la nostra vida seria absurda, animal, robòtica. I per no ser irremissiblement abocats al bé, amb la qual cosa perdríem llibertat, també hi ha plaer en certs actes antinaturals... que fins i tot poden tenir aparença de correcció.

En el nostre temps, tanmateix, sembla que molts estiguin irremissiblement atrets pel mal. I per això ha vingut la Paraula a recuperar la nostra llibertat i a donar-nos horitzons insospitats de felicitat.

Dr. J. M. Simón Castellví
President de Metges Cristians de Catalunya

Congrés «Decisions mèdiques», sobre la mort, on el 1999 va assistir el cardenal Carles.

Metges Cristians de Catalunya

Metges Cristians de Catalunya (MCC) és una associació successora d'aquelles germandats medicofarmacèutiques de sant Cosme i sant Damià (els sants patrons dels metges) que van néixer per indicació de Lleó XIII, que veia que els metges solien ser descreguts...

La principal finalitat de MCC és la formació del metge i de l'estudiant de Medicina en temes de moral mèdica des de la perspectiva de l'humanisme cristià, seguint els ensenyaments del Magisteri de l'Església catòlica com s'explica als estatuts. Els esdeveniments socials han fet que també prengui posició pública en temes delicats d'ètica mèdica o biològica. Ara són d'especial actualitat el clonatge, la manipulació genètica, la píndola abortiva, l'eutanàsia.

MCC organitza reunions, conferències, congressos, classes de Medicina pastoral, edita la revista *Decisions Mèdiques*, tira endavant tasques d'assessoria, col·labora, en fi, amb l'Església local i universal en el vessant de l'ètica de les ciències de la vida.

Es tracta d'una associació democràtica, amb una assemblea general de socis que escull una junta directiva i marca el rumb. La junta directiva la presideixen un president honorari, el Dr. J. M. Massons, un president executiu, el Dr. J. M. Simón, un vicepresident, un secretari, un tresorer i els vocals. Un director de gestió s'ocupa de tots els tràmits legals. Actualment, el president, el Dr. Simón, també és membre de la junta directiva europea (FEAMC).

Econòmicament, MCC es nodreix de les quotes, donacions i del treball personal de socis i amics. Recentment, s'ha creat l'Associació d'Amics de Metges Cristians. Una de les dèries de MCC és donar a conèixer la figura del Dr. Pere Tarrés i Claret, metge exemplar que està en avançat procés de beatificació.

FEAMC i FIAMC

MCC forma part de la Federació Europea d'Associacions Mèdiques Catòliques (FEAMC) i de la Federació Internacional d'Associacions Mèdiques Catòliques (FIAMC). La FIAMC dona suport a projectes assistencials a Albània o Moçambic, un gran centre de bioètica a Bombai, organitza congressos internacionals, participa en les activitats del Consell Pontifici de Pastoral de la Salut, pren posició pública sobre temes d'interès moral i sanitari, edita la revista internacional *Decisions*, té un lloc a Internet (<http://www.skw.com.au/fiamc>), etc.

El XIII congrés de la FIAMC va tenir lloc a Barcelona el 1974. Va comptar amb la presència del llavors príncep Joan Carles. Va ser presidit pel Dr. O'Sullivan (G.B.) i organitzat pels doctors J. M. Massons i Josep Mercadal Peyrí. Actiuament recolzat pel cardenal Jubany. El cardenal Villot va enviar un missatge del papa Pau VI. El conseller eclesiàstic de la FIAMC va pronunciar una homília a la catedral de Barcelona. Nombrosos oradors van desenvolupar temes com la concepció de la llibertat en la relació metge-malalt, les assegurances socials o la nacionalització de la medicina.

BALCLI'S

SALA DE SUBHASTES

DES DEL 1979

COMPREM AL COMPTAT

ANTIGUITATS, PINTURA S. XIX I XX

MOBLES, OBJECTES

JOIES, ARGENT I RELLOTGES

PISOS SENCERS

VISITES A DOMICILI

☎ 93 217 56 07 C/ ROSSELLÓ, 227 BARCELONA

Consell de guerra i condemna a mort de LLUÍS COMPANYS

Per primera vegada es dona a conèixer la reproducció íntegra en facsímil de l'expedient del Consell de guerra sumaríssim ordinari contra el President de la Generalitat Lluís Companys i Jover, celebrat al castell de Montjuïc de Barcelona del 3 al 15 d'octubre de 1940. També es fa pública la peça separada, que conté els documents aportats per dos testimonis declarants en la causa.

“La condemna a mort i l’execució del President Companys a la mateixa capital on governà constitueix un cas únic en la història d’Europa, qualificat de crim d’estat per juristes i historiadors. Aquella condemna amb un judici ignominiós tenia un objectiu clar: destruir qualsevol vestigi de la personalitat nacional de Catalunya”.

(President Jordi Pujol).

Documents històrics en facsímil

Textos en edició bilingüe

Format: 21 x 29,7 cm

Més de 240 pàgines

PVP: 5.900 ptes., 35,46. €

En venda a les llibreries

www.gencat.es/nov-edit

Publicacions de la Generalitat. Apartat de correus 2800, 08080 Barcelona

Nom i cognoms _____
Empresa / Institució _____
Professió _____ E-mail _____
Adreça _____
Població _____ CP _____
NIF / DNI _____ Telèfon _____

Desitjo rebre el volum PVP 5.900 ptes., 35,46 €

☐ **Consell de guerra i condemna a mort de Lluís Companys** 8408X

☐ Carrèguez l'import a la meua targeta de crèdit Signatura
☐ American Express ☐ 6000
☐ Master Charge ☐ Visa

☐ Contra reemborsament

Núm. de targeta []
Data de caducitat [][][][][]

DOGC

DOGC

LLIBRERIES DE LA GENERALITAT

Barcelona

Ràmbra dels Estudis, 118 (tel. 93 302 64 62)
llibrbcn@correu. catal. com

Girona

Gran Via de Jaume I, 38 (tel. 972 22 72 67)
llibrgi@ibernet.com

Lleida

Ràmbra d'Aragó, 43 (tel. 973.28 19 30)
librille@ibernet.com

Madrid

Blanquerna. Llibreria catalana.
Serrano, 1 (tel. 91 431 00 22)
blanquerna@nauta.es

PUNT DE VENDA

Puigcerdà

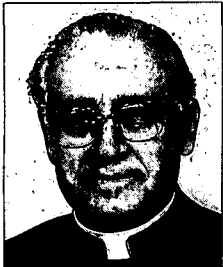
Plaça del Rec, 5 (tel. 972 88 05 14)

VENDA PER CORREU

Apartat: 2800, 08080 Barcelona
eadop@correu.gencat.es

Carta Dominical

Ser imatge de Déu, suprema dignitat de l'home

Ricard M. Carles

Cardenal, arquebisbe de Barcelona

Venia a rebre de les meves mans la comunió, amb la mirada cànida d'un infant de 10 anys. Però els seus ulls eren plens de llàgrimes que li relliscaven per les galtes fins a la boca. Vaig sentir una esgarripança de pena i de coratge. Per què? Aquell nen plorava sense consol perquè, per combregar, era al costat del fèretre que guardava el cos del seu pare, que només vint-i-quatre hores abans era ple de vida i d'amor per ell. I els l'havien matat, a la seva mare, a ell i a la seva germana i tothom qui l'estimava. Va ser fa poc, com sap el lector, a Sant Adrià de Besòs.

Massa notícies ens envaeixen, donant-nos la impressió encertada que la dignitat de l'home és repetidament menyspreada individualment i socialment, ja que es fa patir moltes persones, hi ha assassinats i s'intenta destruir ètnies senceres. Respectar la persona o destruir-la depèn del concepte que se'n té. Per això, la relació entre el concepte de persona, la seva dignitat i els seus drets són tres realitats que no poden separar-se sense que totes s'enfonsin en l'absurd de la pròpia existència i en la crueltat envers els altres.

La primera, fonamental i universal afirmació de la revelació divina sobre l'home estableix que «l'home és una criatura de Déu» (Gn 1,17; 2, 7). La condició de criatura no és quelcom que es refereix a l'inici biològic de la persona. Significa que l'home, d'acord amb la seva realitat total, en la seva existència i en la seva naturalesa corpòria i espiritual, està constituït exclusivament i globalment per una relació transcendental envers Déu com el seu origen i la seva fi (G. L. Müller, Dogmàtica, 109).

No sense raó, el document de la Comissió Teològica Internacional, de l'any 1983, tenia el títol *Dignitat i drets de la persona humana*. L'acceptació d'aquests drets depèn del concepte que es tingui d'aquella dignitat. I la mesura de la dignitat de la persona va unida indissolublement al

concepte que es tingui de la persona mateixa.

La dignitat de la persona humana es presenta avui de formes diverses. Alguns posen aquesta dignitat en l'autonomia absoluta de la persona, sense cap relació amb el Déu transcendent; encara més, neguen l'existència del Déu creador, Pare provident. Altres reconeixen el valor intrínsec de la persona i la seva autonomia relativa fonamentant-los en la suprema transcendència divina, però entesa de formes diverses. Finalment, d'altres —els qui arriben a la plenitud de la llum— posen la font i la significació de l'excel·lència de l'home principalment, almenys després del pecat, en la seva incorporació a Jesucrist el Senyor, perfectament Déu i home (*op. cit.* 1.3).

La grandesa humana, amb la fragilitat, el misteri i la paradoxa que li són pròpies, ha impressionat els homes de tots els temps, des del «cor inquiet» de tot home si no descansa en Déu d'Agustí, fins a la «canya pensant» de Pascal. El Concili Vaticà II recorda que tot home és una qüestió no resolta, a la qual ningú no pot escapar, sobretot en els moments més importants de la vida. I el mateix Concili inicia la seva resposta recordant l'ensenyament bíblic de la creació de l'home a imatge i semblança de Déu (GS, 12).

Paraula i vida

Dos mil anys de missió

Lluís Martínez Sistach

Arquebisbe de Tarragona i Prímat

Celebrem els dos mil anys de l'encarnació de Jesucrist. Per això podem afirmar amb el lema del Domund d'enguany que es compleixen «2000 anys de missió», perquè recordar el segon mil·lenni del naixement de Jesús vol dir celebrar també el naixement de la missió. Crist és el primer i el més gran missioner del Pare per a la salvació de tota la humanitat.

Ressonen fortament les paraules de Jesús adreçades als apòstols a Galilea en el moment de la seva ascensió: «Aneu a convertir tots els pobles, batejant-los en el nom del Pare, del Fill i de l'Esperit Sant, i ensenyant-los a guardar tot el que jo us he manat!» Aquestes paraules expressen clarament la naturalesa missionera de l'Església i de tots els cristians.

La diada del Domund impulsa a prendre major consciència de la dimensió missionera de l'Església. La missió és la vocació pròpia de l'Església. El deure d'evangelitzar tots els homes constitueix la missió es-

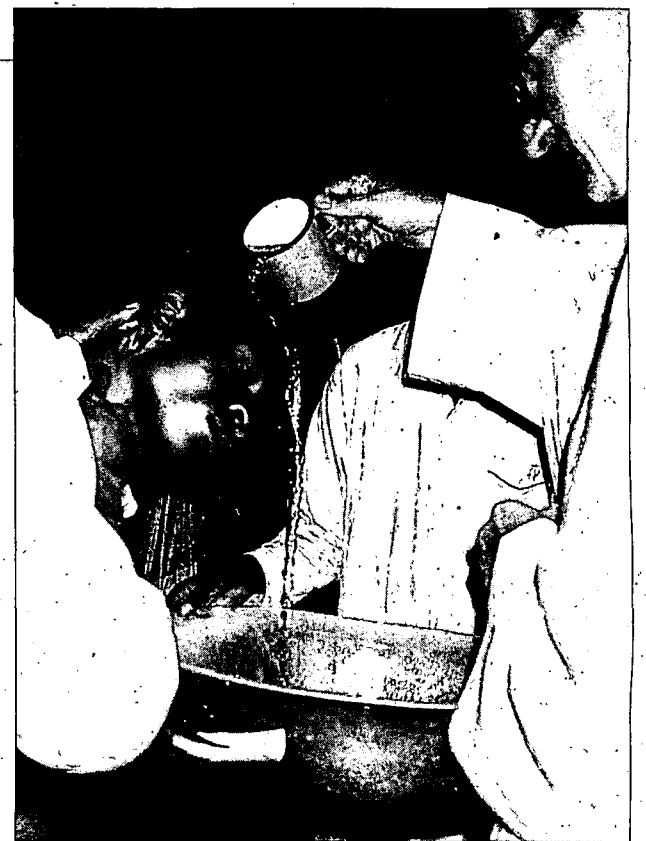
sencial de tot el poble de Déu. L'Església existeix per evangelitzar.

Aquest any del Jubileu ens permet pensar en quina presència d'Església hi ha arreu del món. L'Església és catòlica, implantada gairebé en tots els indrets de l'univers. Tanmateix, Joan Pau II, amb motiu del Domund d'enguany recorda que als «dos mil anys després de l'inici de la missió encara hi ha àmplies àrees geogràfiques, culturals, humanes o socials en les quals Crist i el seu evangeli no hi han penetrat». En aquest sentit, el Papa mateix manifestava fa uns anys que el nombre dels qui encara no coneixen el Crist ni formen part de l'Església augmenta constantment. Per això és cada dia més urgent l'activitat missionera de l'Església.

La vocació missionera del cristià neix fonamentalment de la joia del trobament amb Jesucrist. Qui participa d'aquesta joia i d'aquesta felicitat desitja vivament comunicar-la i fer-ne partícips els altres homes i dones. Per això la missió és un problema de fe, és l'índex exacte de la nostra fe en el Crist i en el seu amor per nosaltres.

Jesús vingué al món a dur la salvació integral a tots els homes i dones, i els obre als admirables horitzons de la filiació divina. Avui hi ha la temptació de reduir el cristianisme a una saviesa merament humana, com a una mena de ciència per viure bé. En un món fortament secularitzat s'ha donat una «gradual secularització de salvació», a causa de la qual es lluita certament a favor de l'home, però d'un home a mitges, reduït a la sola dimensió horitzontal.

Joan Pau II manifesta que «l'evangelització constitueix també un òptim servei prestat a la humanitat mateixa,

Batejant-los en el nom del Pare, del Fill i de l'Esperit Sant.

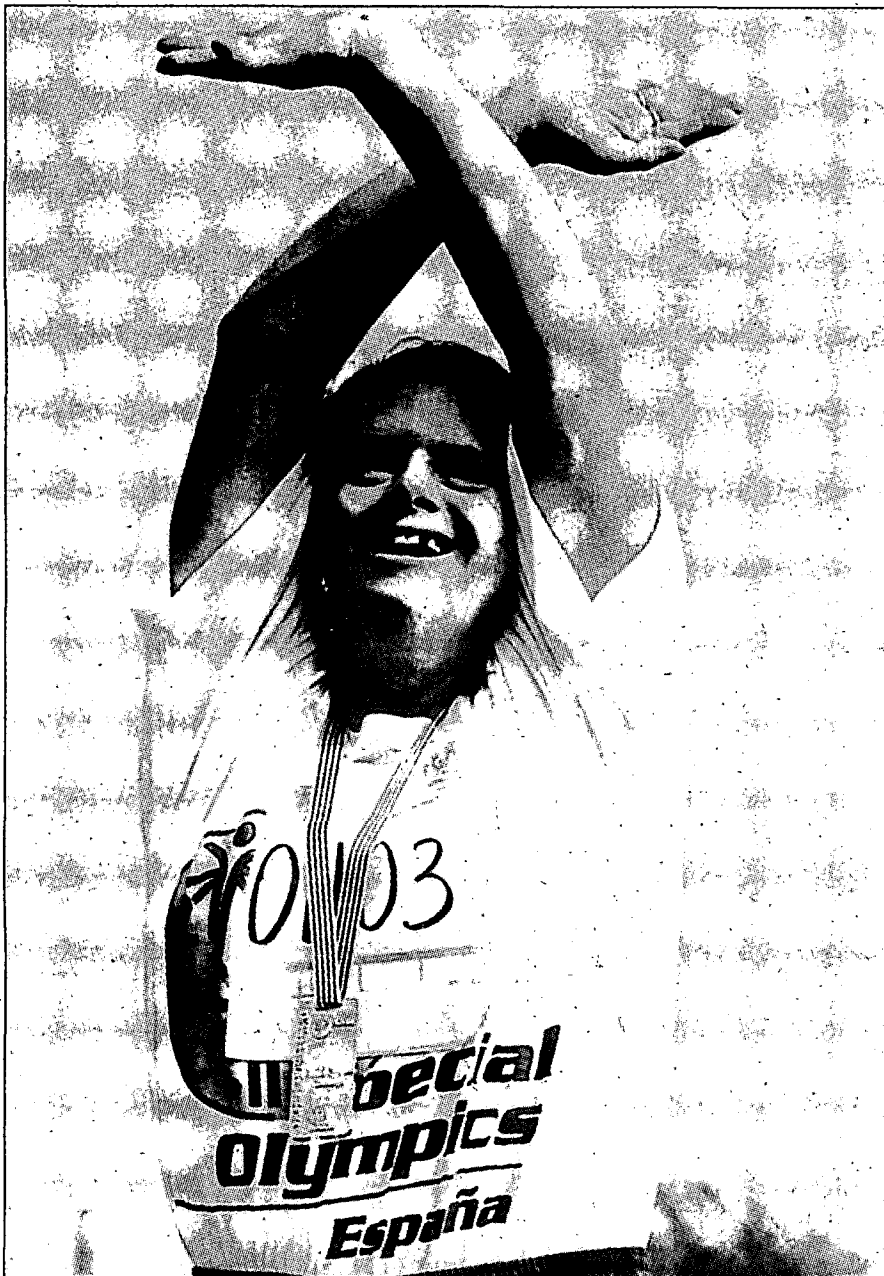
perquè la disposa a realitzar el projecte de Déu que vol unir tots els homes, fent-ne un poble de germans lliures de les injustícies i animats per sentiments d'autèntica solidaritat».

Tots els cristians som cridats a continuar en l'Església la missió de Jesús. Això és un títol de glòria, perquè som associats a la persona del Crist per realitzar les seves mateixes obres. Tanmateix en la missió *ad gentes* els missioners hi tenen un paper fonamental. N'hi ha arreu del món, i molts d'ells han estat màrtirs de la fe donant la seva sang. En aquest any jubilar en volem fer memòria agraïda.

opinió

Zoom

Els Jocs Olímpics de Sydney ja són història. Aquest any s'han celebrat del 12 al 15 d'octubre, a Figueres, els Special Olympics 2000, en els quals 2.350 atletes disminuïts psíquics pertanyents a 12 països europeus han lluitat amb entusiasme per l'or olímpic, i han pogut experimentar el goig de sentir-se iguals als altres. El goig de sentir-se campions.

Filtrant la notícia

Francesc Gamissans

Lisboa: ateus i creients en una cimera interreligiosa

A Lisboa, la Comunitat de Sant Egidi, fundada per Andrea Riccardi el 1968, va organitzar un encontre interreligiós durant la darrera setmana de setembre. El tema va ser: *Oceans de pau: religions i cultures en diàleg*.

La majoria dels assistents estaven d'acord en el fet que creients i no creients, si més no a Europa, han superat les irreconciliables diferències del segle xx amb una ciència segura d'ella mateixa i poc donada a melindros religiosos... A la cimera hi van assistir 300 personalitats polítiques i religioses de 50 països. Entre els polítics, Mário Soares, expresident de Portugal i agnòstic, i Jordi Pujol, president de la Generalitat de Catalunya i creient.

Mário Soares va defensar els valors humans «potser tan profunds com les conviccions religioses, i això és el que ens pot unir a creients i no creients». Per la seva part, Jordi Pujol va manifestar que la dificultat d'Occident amb l'islam és que aquest és creient i l'Occident no creu en res. «Ara bé, els agnòstics veuen que la ciència i la tecnologia han aconseguit grans èxits, però no han resolt temes clau, com el sentit de la vida.»

Segons Émile Pougot, professor de l'Escola d'Alts Estudis de París, «el que uneix creients i agnòstics en un món secularitzat és la lluita pels problemes comuns: el tràfic d'armament i de la droga, el crim organitzat, la pobresa i la injustícia, que són agents del mal».

Segons el bisbe italià, Vincenzo Paglia, s'ha acabat ja el món dividit en dos blocs, el capitalista i el comunista, però tenim el món de la incertesa, del dubte permanent. «Amb tot, l'home no pot viure tan sols de la raó pura i la prova és la quantitat de persones atrapades en sectes per la necessitat de creure en alguna cosa.» El papa Joan Pau II va enviar un missatge als participants de l'encontre de Portugal en el qual manifesta «la necessitat d'accelerar el diàleg entre les diverses religions». Alguns interpreten les paraules del Papa com un aclariment al desconcert dels protestants pel document de la Congregació de la Fe *Dominus Iesus*, en el qual es declara que l'única Església fundada per Jesucrist és la catòlica.

Notes insignificants

Germà Adrià

Cada cosa al seu lloc

Senyor Jesús, com cada dia m'agrada començar amb la lectura de l'Evangeli. Avui el del diumenge 29. I m'agrada parlar-ne amb Tu, sempre el protagonista. Tu ets, Senyor, l'Evangeli, la Bona Nova.

Certament, els teus apòstols no t'entenien i de sants, en tenien ben poc. Jaume i Joan gairebé t'exigeixen que els asseguis un a cada banda del teu Regne: en dos trons, a la dreta i a l'esquerra. Segons sembla, pensaven que el teu Regne és semblant als nostres regnes: trons, dreta, esquerra, salons, vestimenta reial... I ells, els primers.

Després, tots els altres es van enfadar amb ells, perquè també volien asseure's en un lloc de privilegi.

La gran temptació, Senyor, en qui mana: gaudir de privilegis, de llocs reservats, de trons i de mantells...

No te'n rius una mica, Senyor, quan veus alguns «caps» vestits d'aquesta manera?

A tots ens agrada figurar. I com es diu, «sortir a la foto», i a la televisió, i a la premsa. I que la gent, el poble súbdit, vegi que «som importants».

Com més amunt, més importants. Quants esglaons hi haurà al Cel, Senyor, camí del teu tron? I, quants trons hi haurà ocupats per «caps» abans d'arribar al teu? Podré algun dia al Cel tocar el teu tron?

Quan era petit m'explicaven coses fantàstiques del teu Cel! Ens agrada ser importants davant dels altres, i poder manar (encara que només sigui a una persona), i poder figurar (encara que només sigui treure el cap entre mantells i corones). I ens agrada orientar els altres (encara que nosaltres estem ben desorientats). I ens agrada opinar (encara que no n'entenguem gens). I ens agrada imposar les nostres idees. I proclamar-nos inspirats per l'Esperit Sant. I ens agrada pujar graons...

Però Tu, Senyor, torna a posar les coses al seu lloc. Torna a revolucionar tota la nostra concepció de la vida i del cel.

I davant de l'estupor de Jaume, de Joan i dels altres, afirmes que «qui vulgui ser important, ha de ser el vostre servidor; i qui vulgui ser el primer, ha de ser l'esclau de tots...»

Aquí queda la teva afirmació revolucionària.

Sí, Senyor, vull ser important. Per tant, ensenya'm la manera de ser servidor: de servir tothom en tot, encara que sigui rentant-los els peus o cordant-los les sabates o besant la seva immundícia o abraçant les seves llagues o portant els seus paquets. Vull ser important, Senyor. Fes-me servidor fidel de tothom sense excepció.

I també vull ser el primer.

Però fes-me esclau de tothom, Senyor. De la meua família, de la meua comunitat, dels meus veïns, dels meus companys de feina... Esclau a qui puguin fer servir en profit seu, i trepitjar i aixafar.

Després, Senyor, al teu Cel, sense trons i sense escales de pujada i sense mantells reials i sense privilegis, podré estar amb tothom, relacionar-m'hi i cantar-te i viure't amb tots Ells.

Senyor, vull ser important i vull ser el primer.

Ensenya'm a servir i ensenya'm a viure esclavitzat.

Així, com a esclau i com a servidor seré lliure amb la llibertat del teu amor per a tots.

Gràcies, Senyor, per la teua lliçó de realisme.

Punt de vista

Jordi Bassas i Ribalta

Escriptor i teòleg

Sapientíssims, sí, i molt més

No ho puc evitar. Alguns em diran que són prejudicis religiosos, i potser tenen raó. Però, quan veig representacions «científiques» de la vida dels nostres antecedents prehistòrics, sempre em poso nerviós. El cos humà en mans dels darwinistes —deixeu-m'ho dir— és una pobra pellerin-ga, tan desvalguda que la seva nuesa fa feredat. Els nostres presumptes parents llunyants, els simis, si més no, disposen d'una bona tofa de pèl. ¿Per què, doncs, la senyora Evolució, ella tan sàvia, hauria estat tan gasiva a l'hora de folrar la nostra delicada pell?

Déu me'n guard de trepitjar el terreny dels antropòlegs i paleontòlegs! Però, els sentiments són els sentiments, encara que puguin pecar de poc científics. I els meus sentiments són d'incomoditat invencible davant d'aquelles maquetes prehistòriques a mig camí entre l'animal i l'humà. M'estimo més quedar-me amb la bella figura de l'Adam de la Sixtina, amb el dit tocant el del Creador i els dos cossos amb perfecta simetria. Al capdavant, tanta fe demana Darwin com l'autor del Gènesi i, posats a escollir, no hi ha color —més ben dit, sí que n'hi ha, el que Buonarroti ens va llegar i els japonesos han restaurat.

Desenganyem-nos. Si despullem l'origen de l'home del seu misteri, només ens queda aquella pellerin-ga prehistòrica que, segons el documental de TV3, malviu a la vora del llac de Banyoles —ves per on!— a base d'esqueixada de carn crua. Si més no, Claude Lévi-Strauss, l'antropòleg famós dels anys setanta, encara ens parlava del pas del «cru» al «cuit» per explicar de forma gastronòmica el procés d'hominització. Ara, ni això. Amb el desfici de fer derivar l'humà del prehumà, es fan esforços sobrehumans per reduir els nostres ancestres a condicions infrahumanes (el joc de pa-

raules és intencionat). Fins i tot, el món del símbol i de la religió serien «adquisicions» tardanes en el curs de l'evolució.

Trista albada de la humanitat la que ens proposen aquests especialistes de l'antigor. I no pas perquè haguem de tenir la pretensió de ser una raça de semidéus, sinó perquè la dignitat que, d'una manera o d'altra, volem atribuir a la nostra espècie damunt del planeta, no ens permet diluir-nos en uns orígens tan precaris. Amb un darwinisme pur, on queda la universalitat dels drets humans en el temps i en l'espai? Haurem de dir que els nostres rebesavis de Cromanyó no tenien tants drets com nosaltres?

Neandertals, cromanyons, pobres pelleringues nues que travessen el llindar de la història com figures espectrals! Algú va dir un cop que el cos humà té les característiques d'un fetus encara no nascut, i que el borrisol que ens cobreix és propi de la vida intrauterina, *Se non è vero, è bene trovato*. No és suggeridor pensar que som una espècie que encara hauria de néixer? Qui sap si ve d'aquí el sentiment invencible de pudor davant d'un cos nu, propi o aliè, que la naturalesa ens dóna i la cultura intenta reprimir. La saviesa bíblica tipifica el pecat sexual amb el terme «descobrir la nuesa». Però, en la versió grega dels LXX, aquesta «nuesa» no és la *gymnosis* hel·lènica que glorifica el cos humà, sinó l'*aschemosyne*, és a dir, la falta de *schema*, de forma, d'ordre, de configuració, el caos de la indiferenciació. La saviesa bíblica veu en el despulament del cos la irrupció de forces incontrolables procedents de l'abisme. I potser té raó, perquè els pobles veïns d'Israel torturaven amb plaer cossos nus. Un tema, avui també de trista actualitat.

Repeteix que no pretenc desqualificar la feina honesta dels arqueòlegs, antropòlegs i paleontòlegs, ni tampoc les seves preocupacions didàctiques davant del gran públic. Però sí que crec convenient algunes reflexions complementàries, més enllà de l'àmbit estrictament «naturalista». La fe cristiana empeny a contemplar l'home en el misteri de la seva relació amb l'Absolut, i no només de la seva pura supervivència com a espècie. És en aquest sentit que cal entendre les meves expressions crítiques. Per això, parafrasejant el títol del documental objecte del meu comentari, vull acabar repetint el títol que encapçala el meu article: «Sapientíssims, sí, i molt més.»

saber escoltar

Santa Maria del Jubileu de l'Encarnació

L'any 2000 de la nostra era ens ha obsequiat amb el Gran Jubileu de l'Encarnació. Ha estat una cosa justa i coherent. A fi de comptes, el nostre calendari té les arrels en la vinguda del Verb de Déu entre nosaltres. I ha anat ritmant, dia rere dia, la vida terrenal del Senyor i després la celebració dels seus misteris. A cada any els cristians li hem donat el mateix qualificatiu: any de gràcia del Senyor. Lligam amb el qual proclamà Jesús a la sinagoga de Natzaret.

L'Any Jubilar no pot deixar de recordar la Benaurada Verge Maria. Per això la fase preparatòria l'ha mostrada amb goig i fervor. Hem tingut la sort de contemplar el misteri de la seva Maternitat divina. El Papa, en la carta apostòlica *Vers el tercer mil·lenni* escrivia: «En el seu si el Verb es va fer carn! I l'afirmació de la centralitat de Crist no pot ser separada del paper acomplert per la seva Santíssima Mare... Maria, dedicada totalment al seu Fill, és proposada a tots els cristians com a model de fe viscuda. L'Església, meditant pietosament sobre ella i contemplant-la a la llum del Verb fet home, penetrà amb veneració més endins del misteri suprem de l'Encarnació i es va configurant més i més al seu Espòs.»

La Verge del Jubileu és la dona dòcil a la crida de l'Esperit, dona del silenci, de l'escolta, de l'esperança, que va saber acollir la voluntat de Déu. En efecte, anhelà el Senyor com ningú i és el model dels qui confien en les promeses de Déu. Maria, ensems, és la filla predilecta del Pare, exemple perfecte d'amor tant a Déu com al proïsme. És la Verge cantadora del Magníficat, del Déu que obra coses admirables. Escollida per a un paper únic en la història de la salvació, va tenir plena disponibilitat a respondre a Gabriel: «Sóc l'esclava del Senyor.» La Verge, a Natzaret i al Calvari, esdevé afectuosa invitació destinada a tots els fills de Déu, a tornar a la casa del Pare escoltant la veu materna: «Feu tot el que Ell us digui.»

Santa Maria del Jubileu ens mostra Crist, l'únic Salvador. L'assenyala com a Camí, Veritat i Vida. Així commou el nostre cor. Ens sentim cridats a suplicar les virtuts de Maria per tal d'acollir l'Únic que pot sostenir el goig de viure en aquesta vall de llàgrimes. I dur-nos al lloc on és impossible plorar.

Santa Maria del Jubileu de l'Encarnació, pregueu per nosaltres

Joan Guiteras i Vilanova

a propòsit de...

«Roma veduta, fede perduta»

Quan jo estudiava història, en la meua etapa de batxillerat, es deia que els viatgers que visitaven Roma en l'època renaixentista, tornaven a casa repetint la frase que encapçala aquest article. Jo hi he anat moltes vegades, m'he bellugat a peu i amb cotxe i no he perdut la fe, més aviat al contrari, l'he viscuda amb emoció, és a dir, tenyida d'esperança, que és com s'han de sentir, perquè, totes dues juntes, es trobin amb la caritat i omplin l'ànima de goig. Reconec que a vegades, perquè això sigui possible, havia de tancar els ulls, que és com millor es veuen les coses importants de l'esperit. Sota la cúpula senyorial que diuen que és meravellosa, però que no he volgut observar mai amb deteniment, al costat del baldaquí que he vist tant sovint per televisió, però que sempre que hi he anat he pretès ignorar, sense fixar-me en els grans canelobres, torno a repetir, amb els ulls clucs, a prop de la *confesio*, he pregat solemnement i satisfactoriament el Credo. Aquesta última vegada he estat més afortunat, com que anava amb dos companys sacerdots, a les criptes papals, davant del cofre que guarda les relíquies de sant Pere, he pronunciat amb ells, en llatí i en català, les dues formulacions de la nostra fe, la que coneixeria el mateix apòstol, i la qual va elaborar i va enriquir posteriorment l'Església.

El primer dia el fet de poder entrar a la basílica resultava impossible. Era a mitja tarda, pel recinte passejava, segons sembla sense ordre ni concert, una gran multitud. Gent que es movia sense cap disciplina determinada. Uns avançaven, d'altres, en sortien. Un grup es creuava en un sentit, un altre es parava a pregar. Com que la meua il·lusió era resar, em vaig assegurar a la base d'una columna i vaig tancat els ulls de seguida. Aquella multitud em molestava, enyorava una ermita o l'església que tinc al costat de casa, estava a punt de donar la raó als que diuen que no volen peregrinar a aquests llocs perquè hi ha massa gent, però de sobte el meu interior es va il·luminar i vaig descobrir que assistia al compliment de profecies antigues. Recordava els textos salmòdics, o d'Isaïes i Jeremies, que parlaven dels temps messiànics, quan pujarien a Jerusalem fidels de totes les nacions que desbordarien de goig en travessar les seves portes, es prostrarien als seus atris, tots voldrien gaudir de la seva ciutadania. La nova Jerusalem és l'Església i un lloc privilegiat de trobada és aquell lloc. Aquella gent tan diversa en la seva pell, en la seva manera de vestir, en els distintius que llueixen, evidenciaven les profecies. La meua emoció era tan gran que, com que tenia el cap acotat i els ulls mig aclocats, vaig plorar de goig, sense cap vergonya.

Alguns parlen de guanyar el Jubileu, com si es tractés de presentar-se en una entitat bancària on t'apunten els interessos reportats per un capital espiritual. A mi no m'ho va semblar. Sentia que allò era una anticipació del Cel. Molts no serien capaços de captar aquesta realitat profunda, a mi se m'havia concedit aquesta gràcia, per això em vaig sentir molt agraït i vaig tenir el convenciment que estava inundat de la indulgència generosa que l'Església proclamava aquest any. I em sentia feliç, una joia que encara perdura.

P-J Ynaraja,

Capellà del Montanyà (ynaraja@retemail.es)

Cartes del lector

■ Joan Pau II, Luter,
Joan XXIII i Ratzinger

Sr. Director,

Des del primer dia de l'any 2000 molts cristians estem llegint diàriament l'Oració del papa Joan Pau II per al Gran Jubileu del 2000, en la qual ens diu, entre d'altres coses: «Concediu-nos Pare, que els deixebles del vostre Fill, havent purificat la memòria i reconegut les pròpies culpes, siguin una sola cosa, de manera que el món cregui. Que s'eixampli el diàleg entre els seguidors de les grans religions, i tots els homes descobreixin la joia de ser fills vostres.»

Sens dubte, és una pregària ecumènica dirigida no sols a tots els cristians, sinó a tots els homes i dones del món.

Veiem, ara, la pregària de Luter, de fa mig mil·lenni: «Déu etern i misericordiós, Déu de Pau, d'Amor i d'Unitat, et supliquem que uneixis i reconstrueixis tot allò que s'ha dividit. Concedeix-nos de convertir-nos a la teva unitat, de cercar la teva única i eterna veritat i d'abstenir-nos de tota dissensió. I girats vers Nostre Senyor Jesucrist, podem, Pare, lloar-te amb una sola veu i donar-te gràcies.»

No es veu una coincidència entre aquestes dues pregàries?

Mirem i escoltem ara Joan XXIII. No va ser ell qui va orientar tot un concili cap a la unitat dels cristians i la fraternitat entre tots els homes de la terra? Des d'aleshores, s'ha pregat molt i s'ha avançat molt cap al manament de Crist: «Que tots siguem u, com ho som Jo i el Pare.» Joan XXIII va predicar sempre: «Busquem el que ens uneix i deixem aparcat el que ens separa; el Senyor ja ens ajudarà a superar-ho.» Joan XXIII va posar uns fonaments que Joan Pau II ha desenvolupat, molt avançada ja la seva vida. La crida a la unitat s'ha escoltat, s'escolta i s'escoltarà, perquè és un manament de Crist.

No puc comprendre que el cardenal Ratzinger faci una declaració, tan contrària a l'esperit pontifici ben manifestat i ben aprovat, per a cristians i no cristians. Oimés a implicar-hi el Papa, no dient que el Papa és infal·lible, sinó que la declaració és infal·lible.

Ja sabem que hi ha molta gent, institucions eclesials, bisbes i cardenals que estan en contra de l'ecumenisme, contra la unió dels cristians i amb un rebuig visceral a tota evangelització actualitzada. Disposats, suposem de bona voluntat, a defensar una Església bon xic encar-

Diàleg obert

Per tal d'augmentar la participació i el debat entre els nostres lectors, us oferim aquesta secció dins de «Cartes del lector», on els temes d'actualitat són els protagonistes. D'aquesta manera, esperem afavorir el diàleg obert en el nostre setmanari.

■ Una assignatura anomenada Urbanitat

Sr. Director,

En temps passats a les escoles, tant si eren públiques com privades, s'ensenyava aquesta assignatura. La seva ensenyança era de rigor en els col·legis religiosos perquè es considerava que era de molta necessitat per a la formació dels infants i adolescents. Malauradament, avui dia no podem dir el mateix, perquè la majoria de les escoles públiques han prescindit d'aquesta assignatura. Pel que fa als col·legis religiosos, també les seves ensenyances han quedat molt reduïdes per falta de vocacions.

Hi ha pares responsables que dins de la seva família es preocupen d'educar amb rectitud els seus fills, però, per desgràcia, són una minoria. Cal observar com es comporta al carrer una part del jovent actual. No coneixen cap norma del que és l'educació i encara menys sobre la urbanitat. No tenen cap consideració amb les persones grans i fan servir moltes paraules i algunes blasfèmies.

També s'observa en diferents programes televisius que abunden les paraules repugnants i grolleres i males formes de parlar, així com postures eròtiques. Quina pena! Demano si us plau a les persones responsables de les cadenes televisives que s'adonin del mal exemple que donen en permetre tots aquests bruts vocabularis i compostures i que esmenin d'ara en endavant tot això.

Esperem, amb l'ajuda de Déu, que les bones maneres i la bona educació tornin pel bon camí. Tot això s'aconseguirà amb l'ensenyament de l'assignatura anomenada Urbanitat.

JOSEP M. VALLMAJOR i CUNÍ
Mataró

tronada. És que avui es pot continuar creient que els qui no han conegut el Pare o l'han conegut d'una altra manera, no puguin aconseguir la Salvació, el Regne de Déu?

No ho podem entendre, no ho entenem. I crec que hi ha molta més gent que pensem i desitgem estar en esperit de comunicació, de fraternització i d'unió. Aquest esperit és viu i dóna fretura i esperança a milions i milions de cristians i de no cristians i fins i tot d'agnòstics i ateus. Per això, penso que hem de seguir pregant amb l'oració de Joan Pau II d'aquest Any Jubilar per a la salvació de tots els homes. Creient que hi ha un sol Déu, que és Pare de tots.

Gràcies a Déu, a Joan Pau II, en el seu missatge a la cimera interreligiosa de Lisboa, que va tenir lloc el 26 de setembre

passat, ratifica ben palesament el seu criteri ecumènic per als cristians i d'acostament a tots els homes.

J. M. ARDERIU i PAYEROLS
Barcelona■ Fer de catequista...
des de l'experiència

Sr. Director,

Durant molts anys he fet de catequista i voldria dir alguna cosa sobre la meua experiència. He respectat les orientacions donades, però sempre he intentat millorar-les. Primer de tot, els infants han de saber qui és Déu. Se'ls ha d'explicar la creació del món. Déu sempre ha donat orientacions a persones com Abraham,

Moisés o els profetes per ajudar-nos a seguir el bon camí. Després, han de conèixer que Jesucrist, Fill de Déu, ens va redimir i va morir per salvar-nos. Hem de complir les seves ensenyances: ser pietosos, honrats, treballadors i, a partir d'aquí, estimar el proïsme com a tu mateix. Cal saber tot això per fer la Primera Comunió. Si se'ls diu que amb constància han de pensar matí i vespre en Déu, seran ajudats amb la seva gràcia.

JAUME VALLS
Barberà del Vallès■ Fe, esperança i
caritat

Sr. Director,

Fe

He esguardat l'horitzó que clarejava i es despertava al meu voltant el jorn; he sentit en la meua hora esclava serenor cristiana al meu entorn. Ets esperançador, oh, sant matí! avui la teua llum és molt més blanca, melodia d'un pur i dolç violí desfila teranyines de la branca. Ets preludi d'un lligam diví; oh, bell matí! pressagi ets de grans coses; l'alegria duu llàgrimes d'or fi que bategen l'ofrena d'unes roses.

Esperança

La tarda és un esguard present florit, i em recorda les belles alegries fruit de l'amor del Sant Diví Esperit que allunya les tristors i melangies. La tarda ja és de flaire camosima i van florint les roses dins l'atall; preludi fecund d'una dolça sina que neix a dins el marge de la vall. El senderó vaig a poc a poc pujant cap al cim de la gran muntanya de la vida de Déu: Divendres Sant la llum de Redempció que el cel ens guanya.

Caritat

Les pures flors d'aquest blanc santuari sentors exalen de divinitat. Elles ens han guarit el foll desvari amb l'harmonia santa: caritat. La nit perfuma el dia del Senyor, Verge Mare, amb flors del Sant Rosari; doneu-nos l'amor viu de l'oració amb la gràcia de viure el Sant Calvari.

SALVADOR MARTÍ i MASIP
Barcelona

Esqueles a Catalunya Cristiana

Tel. 934 905 988

GESMOR

DES DE 1950

Servei permanent
24 hores
Ens desplaçem a domiciliTramitació
d'enterramentsEn cas de defunció,
què s'ha de fer?

Truqueu al 902 11 65 93

Descomptes especials per a subscriptors,
parròquies i comunitats religioses

Quan la missa queda sola

Pere Tena, bisbe auxiliar de Barcelona

Una situació nova

Si, tot d'una, tornéssim a viure als anys quaranta, per exemple, ens adonaríem més vivament dels canvis que ha viscut l'Església en moltes coses, des d'aleshores. Penso ara especialment en la litúrgia, i més concretament en la missa. Cal donar-ne gràcies a Déu, i ho fem.

No fa gaire, en una conversa entre amics, evocàvem les primeres experiències ministerials. La missa en veu baixa i en llatí, la distribució de la comunió abans i després de la missa i rarament en el seu moment propi després de la comunió del sacerdot, misses solemnes de pontifical en les quals era «normal» no distribuir l'eucaristia als fidels, distribució de la comunió eucarística als fidels cada quart d'hora durant bona part del matí, etc. L'exhortació de sant Pius X sobre la comunió freqüent havia estat entesa d'una manera reductiva: donar la comunió eucarística, deixant a part la participació a tota la missa.

Actualment no és aquest el problema. En certa manera, és a la inversa: si no es tracta de celebrar la missa hi ha qui pensa que no cal ni obrir l'església. D'aquesta manera les esglésies s'obren o es tanquen pràcticament depenent de les celebracions eucarístiques. S'ha creat, de fet, una situació nova.

La comunió fora de la missa i culte eucarístic

Distribuir la comunió fora de la missa no és quelcom il·lícit i sense sentit. Hi ha un ritual publicat oficialment per aquesta pràctica, prevista per quan no hi ha celebració eucarística. Això pot succeir, per exemple, en esglésies que celebren missa vespertina, però a la qual hi ha fidels que no poden acudir; aleshores és bo oferir als fidels la possibilitat d'escollir la Paraula i combregar al matí. No cal dir les esglésies en les quals no hi pot celebrar cap sacerdot; la comunió eucarística no hi ha motiu perquè falti als fidels, àdhuc cada dia, si hi ha una perso-

na que estigui encarregada de distribuir-la com cal.

Hi ha un altre aspecte del culte eucarístic: l'adoració, o, si es vol, la visita al Santíssim. És una pregària especialment qualificada, en la qual els fidels alimenten la seva fe en la presència de Crist entre nosaltres, com l'Emmanuel, pla de gràcia i de veritat. Aquesta pregària condueix a una actitud d'intimitat amb el Senyor, que és un camí de renovació espiritual, de discerniment vocacional, de consol i d'enfortiment.

Heus aquí, doncs, dues coses que sense ser la celebració eucarística mateixa, condueixen a valorar-la més encara, i a viure'n aspectes importants. Són pràctiques que acompanyen benèficament la missa, i fan que no quedi sola en la vida de l'Església.

La litúrgia de les hores i la pregària silenciosa

La santificació del temps de cada dia correspon a la litúrgia de les hores. El seu

nom mateix evoca aquesta vinculació «a les hores»; una de les normes bàsiques de la seva recitació és precisament la «veritas horarum», és a dir, que la recitació de la pregària s'esdevingui a l'hora del dia per la qual està prevista. Aquesta pregària pot fer-se, sens dubte, individualment i en el secret de la pròpia cambra; però és coherent amb una acció litúrgica, i amb la naturalesa mateixa de la pregària de l'Església, que la litúrgia de les hores sigui celebrada per l'Església, és a dir, per l'assemblea reunida dels pastors i dels fidels. Un text de la litúrgia de la dedicació d'esglésies diu així: «Aquest lloc és sant, en el qual prega el sacerdot.»

La litúrgia de les hores rodeja, en el millor cas, la celebració de l'eucaristia, que és el centre de la litúrgia cristiana. La missa, per tant, no és l'única celebració a la qual els cristians poden i han de ser convidats. Quan la missa queda sola en la vida d'una comunitat hi ha el perill que perdi per als fidels el seu caràcter culminant, per manca d'un relleu en relació amb les altres pràctiques.

petites homilies

El primer

Josep M. Aragonès, rector de Torrelavit i canonge de la seu de Barcelona

Levat de Déu —l'únic absolut— tot i tothom és relatiu. Sobretot ara i aquí. Qui és el primer en l'Església? Ningú no pot dir-se'n. Pot ser el més impensat. Tant, que fins i tot ni ell s'ho pensi. En el seu temps, l'extrafolarí Francesc d'Assís va ser vist en somnis pel Papa com l'homenet que aguantava l'Església amb les seves espatlles. *Entre vosaltres... qui vulgui ser el primer ha de ser l'esclau de tots.* Les aparences enganyen. I l'Anunci Joïós, ho és —de novetat joïosa— perquè surt de l'arrel i ens fa besllumar la plenitud del terme. *Germans: Mantinguem ferma la fe que professem, ja que en Jesús, el Fill de Déu, tenim el gran sacerdot que, travessant els cels, ha entrat davant Déu.* Res d'aparences. Pura realitat. Veritat que ens allibera. Ens fa homes del tot. Ell Jesús, és l'únic gran sacerdot. No n'hi ha d'altre. Consagrat per la seva sang i revestit de la llum de la resurrecció, sap compadir-se de les nostres febleses: ell, igual que nosaltres, ha estat provat en tot, encara que sense pecar. És l'autèntic primer. L'intercessor. El Cap de l'Església. El servidor i salvador de tots. *Per tant, acostem-nos confiadament al tron de la gràcia de Déu, perquè es compadeixi de nosaltres, ens aculli i ens concedeixi, quan sigui l'hora, l'auxili que necessitem.* Vet aquí el model del servei que tots, cadascú des del seu lloc, ha de fer a l'Església i a la humanitat. *El fill de l'home ha vingut a servir, i a donar la seva vida com a preu de rescat per tots els homes.*

Servidor dels servidors de Déu. És el títol que s'ha donat als Papes. Joan Pau II ha volgut traduir en imatge

Les esglésies de tot el món són visitades pel servidor de l'Església.

visible aquest lema. S'ha fet viatger. Visitador de les esglésies escampades arreu. Les esglésies de tot el món són visitades pel servidor de l'Església. És el signe visible de la unitat de tot el poble de Déu. Tota l'Església és signe —sagrament— de la presència de Jesús ressuscitat en el món. On hi ha el Papa hi ha l'Església. En comunió amb Pere, i els Apòstols, i amb tot el poble. Caminant per les rutes del Regne. Que passen i van més enllà de la geografia i de la història. Però que són també la geografia i la història. Servei als homes i dones de tot arreu. Els d'aquí i els d'allà. Els d'avui i els d'ahir. Esforç constant de fidelitat al Mestre i els deixebles. Participació del misteri de Crist. Del Crist servent. Sofrent. *El Senyor volgué que el sofriment el triturés.* Ressò de la Paraula. Torxa de la fe Acoblador dels cristians entorn de Crist. El Papa. La seva visita a les Esglésies és un do de Déu. Sobretot en aquests temps de canvis i sobresalts. *Tenim posada l'esperança en el Senyor, auxili nostre i escut que ens protegeix. Que el vostre amor, Senyor, no ens deixi mai; aquesta és l'esperança que posem en Vós.* Que el Senyor protegeixi l'Església aplegada entorn del Papa, el primer al servei de la comunió en la fe, en l'esperança i en la caritat.

CALENDARI DE LA SETMANA

Lectures de la missa, santoral
i altres celebracions

(Cicle litúrgic B; ferial II)

Temps de durant l'any

(Salteri: setmana 1)

OCTUBRE

22. Diumenge

XXIX de durant l'any. Verd. Lectures: Isaïes

53,10-11 / Salm 32 / Hebreus 4,14-16 / Marc 10,35-45

ALTRES CELEBRACIONS: *Diumenge mundial de l'evangelització dels pobles.* Sants, Heracli, sold. mr.; Aberci i Melani, bs. Santes, M. Salomé, mare; Nunilona, Alòdia, Còrdula, vgs. mrs.

23. Dilluns

Fèria. *Verd.* Lectures: Efesis 2,1-10 / Salm 99 / Lluc 12,13-21. Si es vol: *Sant Joan de Capistrano, franc.* (MLI) *Blanc.* URGELL: Dedicació de la Catedral (catedral, S / diòcesi, F) *Blanc.*

ALTRES CELEBRACIONS: Sants, Servand i Germà, mrs.; Severí i Ver, bs.

24. Dimarts

Sant Antoni M. Claret, bisbe i fundador (MO) *Blanc.* Lectures: Efesis 2,12-22 / Salm 84 / Lluc 12,35-38

ALTRES CELEBRACIONS: Sants, Evergisle i Martirià, bs. mrs.; Aretes, mr.; Procle, b.

Festa Major: a Colldejou.

25. Dimecres

Fèria. *Verd.* Lectures: Efesis 3,2-12 / Isaïes 12,2-6 / Lluc 12,39-48. VIC i TARRAGONA: *Sant Bernat Calbó, bisbe* (MO) *Blanc.* GIRONA: *La Mare de Déu del Collell* (MO). *Blanc.*

ALTRES CELEBRACIONS: Sants, Crispí i Crispinià, mrs.; Frontó, b.; Crisant i Daria, esposos mrs.

26. Dijous

Fèria. *Verd.* Lectures: Efesis 3,14-21 / Salm 32 / Lluc 12,49-53. VIC ciutat: *Sant Llucià i Sant Marcià, mrs.* (MLI) *Vermell.*

ALTRES CELEBRACIONS: Sants, Evarist, p. mr.; Rogacià, prev. mr.; Rústic, b.

Festa Major: a Bellvís.

27. Divendres

Fèria. *Verd.* Lectures: Efesis 4,1-6 / Salm 23 / Lluc 12,54-59

ALTRES CELEBRACIONS: Sants, Vicenç, Sabina i Cristeta, mrs.; Gaudiós, b.; Elesbaan, rei.; Erotei, mr. Santa Capitolina, mr.

28. Dissabte

Sant Simó Cananeu i Sant Judes Tadeu, apòstols. (F) *Vermell.* Lectures: Efesis 2,19-22 / Salm 18 / Lluc 6,12-19

ALTRES CELEBRACIONS: Sants, Ciril i Ferruci, mrs. Frumeci, b.; Faró, b. Santes, Anastàsia i Ciril·la, vgs.

Lectures bíbliques

Diumenge XXIX de
durant l'any

Cicle B

Lectura primera

Is 53,10-11

Lectura segona

He 4,14-16

*Quan haurà donat la vida per expiar les
culpes,
veurà una descendència**Acostem-nos confiadament
al tron de la gràcia de Déu*

Lectura del llibre d'Isaïes

El Senyor volgué que el sofriment triturerés el seu Servidor. Quan haurà donat la vida per expiar les culpes, veurà una descendència, viurà llargament, i per ell el disseny del Senyor arribarà a bon terme. Gràcies al sofriment de la seva ànima ara veu la llum; el just, amb les penes que ha sofert, ha fet justos els altres, després de prendre damunt seu les culpes d'ells.

Lectura de la carta als cristians hebreus

Germans, mantinguem ferma la fe que professem, ja que en Jesús, el Fill de Déu, tenim el gran sacerdot que, travessant els cels, ha entrat davant Déu. Perquè el gran sacerdot que tenim no és incapaç de compadir-se de les nostres febleses: ell, igual que nosaltres, ha estat provat en tot, encara que sense pecar. Per tant, acostem-nos confiadament al tron de la gràcia de Déu perquè es compadeixi de nosaltres, ens aculli i ens concedeixi, quan sigui l'hora, l'auxili que necessitem.

Al·leluia

Mc 10,45

*El Fill de l'home ha vingut a servir,
i a donar la seva vida com a preu de rescat
per tots els homes.*

Evangelí

Mc 10,35-45

*El Fill de l'home ha vingut a donar la seva
vida com a preu de rescat per tots els homes*

Lectura de l'evangelí segons sant Marc

En aquell temps [Jaume i Joan, els dos fills de Zebedeu, anaren a trobar Jesús i li digueren: «Mestre, voldríem que ens concedís un favor que us demanarem.» Jesús els preguntà: «Què voleu que faci?» Ells li digueren: «Concediu-nos que, el dia que sereu glorificat, puguem seure, l'un a la vostra dreta i l'altre a la vostra esquerra.» Jesús els respongué: «No sabeu què demaneu. ¿Podeu veure el calze que jo veuré i ser batejats amb el baptisme amb què jo seré batejat?» Ells li digueren: «Sí que podem.» Jesús els respongué: «És cert, vosaltres beureu el calze que jo veuré i sereu batejats amb el baptisme amb què jo seré batejat, però seure a la meua dreta i a la meua esquerra no sóc jo qui ho ha de concedir; és per a aquells a qui Déu ho ha reservat.» Quan els altres deu ho sentiren, s'indignaren contra Jaume i Joan. Jesús els cridà i els digué:] (Jesús cridà els seus deixebles i els digué:)

«Ja sabeu que, en totes les nacions, els qui figuren com a governants disposen dels seus súbdits com si en fossin amos, i els grans personatges mantenen els altres sota el seu poder. Entre vosaltres no ha de ser pas així: qui vulgui ser important, ha de ser el vostre servidor, i qui vulgui ser el primer, ha de ser l'esclau de tots, com el Fill de l'home, que no ha vingut a fer-se servir, sinó a servir els altres, i a donar la seva vida com a preu de rescat per tots els homes.»

Salm responsorial

32,4-5, 18-19, 20 i 22 (R.: 22)

La paraula del Senyor és sincera,
es manté fidel en tot el que fa;
estima el dret i la justícia,
la terra és plena del seu amor.

R. *Que el vostre amor, Senyor, no ens deixi mai;
aquesta és l'esperança que posem en vós.*

Els ulls del Senyor vetllen els qui el veneren,
els qui esperen en l'amor que els té;
els allibera de la mort,
i els retorna en temps de fam. R.

Tenim posada l'esperança en el Senyor,
auxili nostre i escut que ens protegeix.
Que el vostre amor, Senyor, no ens deixi mai;
aquesta és l'esperança que posem en vós. R.

Vic

diòcesis

El bàcul de sant Jordi

■ Reproducció de l'obra que l'escultor Llimona va fer per al bisbe Torras i Bages

VIC.— Fa cent anys, era el dia 8 d'octubre de l'any 1899, el Dr. Josep Torras i Bages, nascut a les Cabanyes, a prop de Vilafranca, era consagrat bisbe de la seu de Vic a la basílica del monestir de la Mare de Déu de Montserrat.

Actuà com a bisbe consagrant un vilafranquí, el Dr. Josep Morgades, i com a testimoni de la cerimònia, els alcaldes de Vilafranca, de Barcelona i de Vic, les tres ciutats que es movien en les seves preferències i es concreta-

ven com el marc preferent de la seva actuació pastoral, oberta a tot Catalunya. El Dr. Torras, al llarg del seu pontificat, no oblidà mai les tres ciutats, malgrat que les circumstàncies l'obliguessin a viure amb preferència a Vic.

Coincidint amb el seu nomenament episcopal, els artistes del Cercle de Sant Lluc, del qual el Dr. Torras era consiliari, li oferiren un bàcul d'argent dissenyat per l'escultor Josep Llimona que reproduïa la imatge de sant Jordi, patró de Catalunya, en la seva representació iconogràfica més genuïna de matar el drac. La figura era d'estil modernista i segons els entesos, una de les més aconseguides de l'època. El nus que lligava la figura a la creu tenia modelats quatre escuts: el del Dr. Torras, el de Catalunya i els de les ciutats de Vic i Vilafranca. El bisbe va usar aquest bàcul en moltes de les seves intervencions episcopals i a la seva mort quedà entre els objectes litúrgics de la catedral de Vic. Quan es va construir el seu sepulcre a la capella de la Mare de Déu de Montserrat de la seu de Vic, l'estàtua del Dr. Torras fou representada amb vestidura pontifical i amb una reproducció de l'esmentat bàcul. L'obra d'aquesta estàtua és de l'artista Joan Borrell i Nicolau (1888-1951).

L'any 1936, quan la catedral va ser saquejada i incendiada, el bàcul del Dr. Torras va desaparèixer i mai no s'ha pogut recuperar. Se suposa que va ser fos amb l'objectiu de reciclar el metall com sembla que es féu amb altres objectes de la mateixa procedència, entre ells el copó i la custòdia gòtica i el calze, la patena i les canelles d'or del virrei Abilés. Del bàcul ens queda sols el testimoni documental i gràfic dels diaris i revistes de l'època i la reproducció de l'estàtua de bronze.

Amb motiu de l'esmentat centenari, un grup d'amics que estimem la catedral de Vic amb tota la seva vàlua simbòlica testimonial i artística hem volgut restituir aquesta peça litúrgica, obra d'un dels millors escultors catalans. Aquest bàcul és significatiu i important pel seu origen, pel bisbe que el va utilitzar i pel seu simbolisme. Per portar a terme la seva recuperació i realització posterior s'ha fet

una reproducció en fusta, el més fidel possible a l'original, gràcies als testimonis que ens restaven. L'obra, de l'artista vigatà Joan Seguranyes, ha estat una filigrana de fidelitat en la recreació, i ha aconseguit una figura de sant Jordi que és un encís per la seva bellesa, perfecció i puresa de línies. La materialització final del projecte s'ha fet amb l'ajuda i la col·laboració de l'Ajuntament de Vic—l'alcalde Jacint Codina va donar una acció de suport decisiva perquè el projecte es comencés—, la Fundació Caixa del Penedès—on el senyor Joan Llorens va ser sensible des del primer moment a la proposta—, la

Causa de Beatificació del venerable doctor Torras i Bages, i devots vigatans del sant prelat.

Paral·lelament a la realització amb argent del bàcul s'ha fet un plafó amb la reproducció en bronze de la figura de la creu fins al nus que el lliga a la canya, amb l'escut del bisbe al centre, i als laterals s'hi reproduïen els escuts de les ciutats de Vic i de Vilafranca. Així, amb el seu lliurament a la Caixa del Penedès, s'ha volgut agrair i deixar constància de la seva col·laboració.

El dia 30 de juny es féu el lliurament d'aquest bàcul a la catedral de Vic en la persona de l'actual successor del sant bisbe Torras i Bages, el Dr. Josep M. Guix i Farreres.

Per completar aquesta curta síntesi històrica que ha servit de justificació a aquest acte que hem celebrat, és bo espla-

iar-nos un xic en les circumstàncies que envoltaren l'ofrena d'aquest bàcul al bisbe Torras pels artistes del Cercle de Sant Lluc i fer una lectura del seu simbolisme en aquell moment.

També cal afegir-hi unes consideracions dels signes que s'hi poden incorporar després del seu pontificat ric en contingut i en ensenyaments per a tots els catalans, amb un aplec de mèrits que ens agradaria veure reconeguts en l'àmbit d'Església oficial, completant la línia que al seu dia ja feren els Sants Pares Pius X i Benet XV, com ha quedat escrit en el seu monument sepulcral.

Pot tenir interès aturar-nos breument en el mestratge del doctor Torras entre els artistes del Cercle de Sant Lluc; amb Josep Llimona, l'artista que va dissenyar el bàcul, i en la figura de sant Jordi, tan representativa avui per al nostre país.

EL MESTRATGE DEL DOCTOR TORRAS

El Dr. Torras i Bages era home que estimava l'estètica i la bellesa, era una conseqüència lògica de la seva formació filosòfica i del nivell amb què havia cultivat el seu esperit. Amb tot, quan fou nomenat consiliari del Cercle de Sant Lluc reconeixia que no era pas expert en qüestions artístiques. Com a punt més alt de l'exercici de la responsabilitat del seu càrrec, Josep Torras i Bages pronuncià tres conferències al Círcol artístic de Sant Lluc.

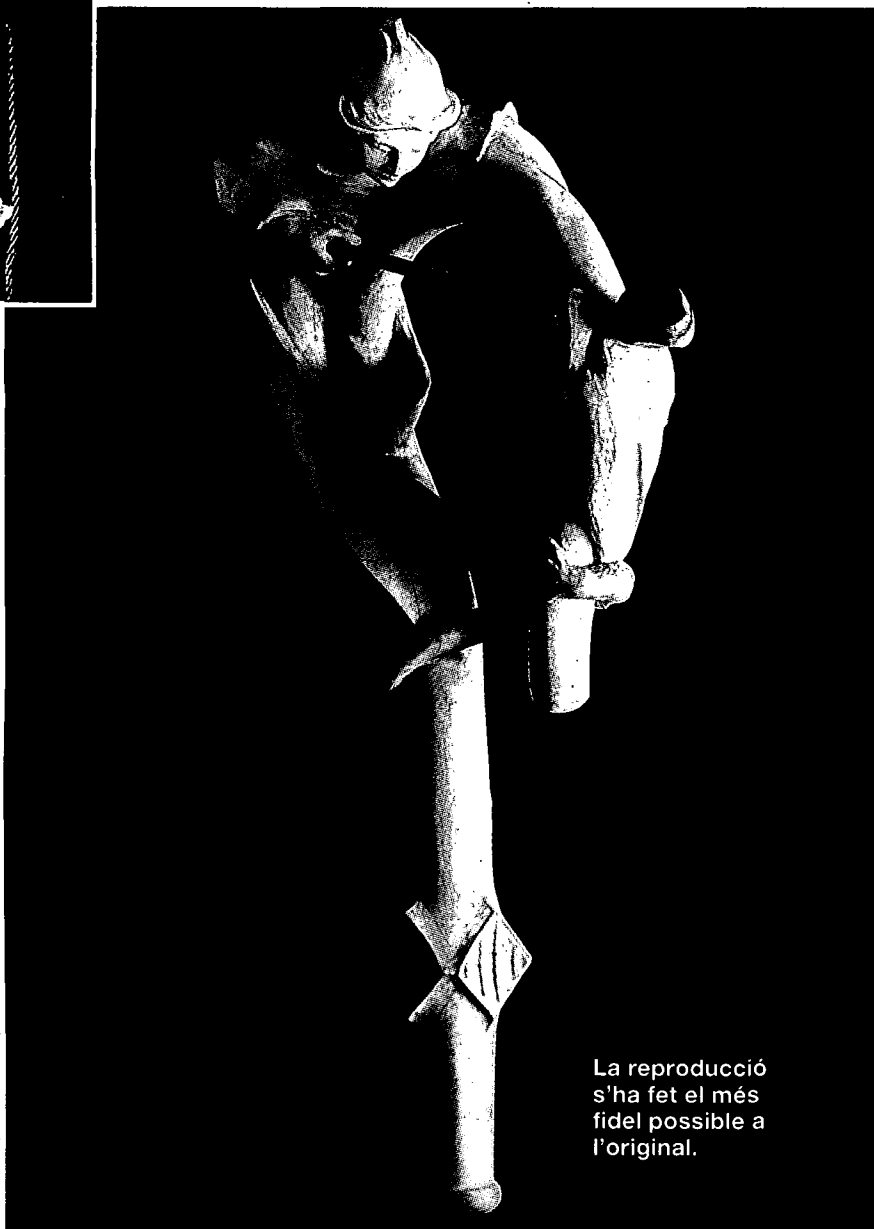
En primer lloc, *De la fruïció artística* (1 de març del 1894), on ens parla de com l'art proporciona un consol immens a l'esperit, consol que com totes les fruïcions humanes deriva d'una font única i va a la recerca de la veritat com el major goig possible de tota criatura. En segon lloc, *De l'infinit i del límit en l'art* (maig del 1896), que és un cant a la bellesa infinita que l'art cerca amb deliri i que s'acosta a ella més que altres procediments humans, sense altres límits que els que imposa la mateixa naturalesa de les coses. Finalment, *Del verb artístic* (abril del 1897), on seguint la doctrina de sant Tomàs ens porta a l'etern misteri que ve de Déu i presideix l'obra intel·lectual i la creació artística. El Dr. Torras encara dedicà al Círcol una altra conferència, quan ja era bisbe de Vic, al novembre de l'any 1905, i va donar-li per títol: *Llei de l'art*.

És bo portar aquí aquests testimonis de plantejaments torrasians de l'art, de

(Continua a la pàg. 18)

El bisbe Torras i Bages.

La reproducció s'ha fet el més fidel possible a l'original.

l'estètica i de la bellesa, ja que penso que aquests pensaments podien acostar el senyor bisbe a la veritable fruïció artística quan gaudia de la presència del bàcul que els seus amics varen regalar-li en l'escanç de la seva consagració episcopal.

L'ARTISTA LLIMONA

Ja s'ha apuntat que el disseny del bàcul és de Josep Llimona, segon president del Círcol entre els anys 1898 i 1900. Era, doncs, president quan es decidí fer aquest obsequi al futur senyor bisbe. En aquell moment era ja un escultor de primer ordre amb medalla d'or en l'Exposició Universal del 1888, amb diferents actuacions en el rosari monumental del camí de la santa cova a Montserrat, que després continuaria, i havia esculpit els relleus al fris de l'Arc del Triomf de Barcelona, així com diferents estàtues a la base de monument a Colom a la porta de la Pau.

«Aquest bàcul té un valor afegit en contingut i simbolisme molt superior al valor en escultura i orfebreria»

En la seva producció artística excel·lí d'una manera especial en les figures femenines d'una finor i tendresa excepcionals com: *Desconsol* (1907), *Ondine* (1913), *Insomni* (1917), *Adolescent* (1924), *La bellesa* (1924, al parc de Montjuïc), i *Juventut* (1924, aquesta a Buenos Aires).

El seu primer sant Jordi sembla ser la figura del bàcul, figura d'altra banda molt desconeguda, ja que es materialitzà en orfebreria al taller dels germans Masriera i no tenia les mides ni la possibilitat d'exhibició de les obres anteriors. Tornà sobre el tema amb *Sant Jordi a cavall* (1918-1924), col·locat encara avui a l'esplanada de Montjuïc, una de les obres més formoses que ha produït l'escultura catalana. Un sant Jordi que sembla voler defensar la terra catalana dels enemics que puguin venir del sud. I també és autor del sant

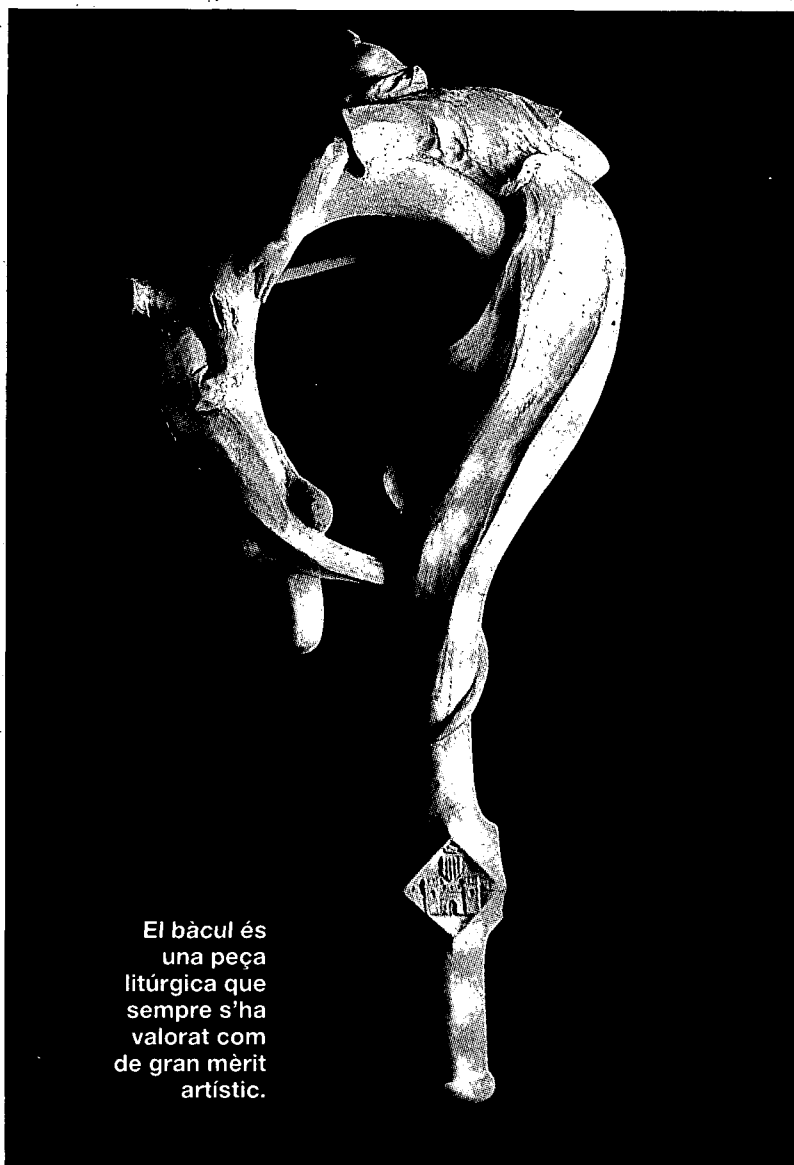
Jordi que trobem a l'escala d'honor de l'Ajuntament barceloní (1923).

Però anem al sant Jordi del bàcul, una figura delicada amb trets modernistes, on el gest del sant sostenint la llança, el seu casc molt adaptat al cap i el perfil serà de la seva cara no es deixen dominar pel meravellós caient del seu vestit molt ben disposat a les espatlles i enrolant-se majestuosament fins a confondre's amb la canya que mena cap al nus. La revista *Pel & Ploma*, que dirigia Miquel Utrillo, en el seu núm. 42, del dia 17 de març de l'any 1900, ens diu: «La crossa per al bàcul del doctor Torras i Bages bisbe de l'artística regió ausetana és una gran obra d'art. Quan la varem veure amb el Casas varem tenir l'alegria més gran que ens ha produït l'escultura catalana, perquè si bé havíem vist moltes obres mestres aquí i febles a fora, poques n'havíem pogut admirar que fossin serenament elogiades aquí i fora d'aquí. Aquest sant Jordi és tot el que deu ésser: ben concebut, dibuixat amb misteriosa grandiositat que enlaira el cap del sant cap a regions on se'l suposa, modelat sobriament i foradant amb un tret de llança el dragó llegendari, convertit senzillament en un paorós llangardaix gegantí. Fixeu-vos amb la idea de veure un lluer de quaranta pams; la sola suposició ja esgarifa. Per això l'objecte d'art és modern, sense tenir res del pobre modernisme baratet que mastega el nostre públic.»

LA FIGURA DE SANT JORDI

Té tot un sentit que el bisbe més estimat pels catalans beneís el país amb un bàcul on sant Jordi simbòlicament lluita contra el drac que assetja l'Església, el país i tots els homes de bona voluntat.

El bàcul és una peça litúrgica que sempre s'ha valorat com de gran mèrit artístic. Mn. Josep Gudiol ens parla del

El bàcul és una peça litúrgica que sempre s'ha valorat com de gran mèrit artístic.

bàcul de l'abadessa de Sant Pere de les Puel·les, del del bisbe de Vic Galceran Sacosta (1328-1345), que era de fulla d'argent, i d'altres que tenien pedres precioses i fins diferents esmalts de Llemotges.

El bàcul s'incorporà a l'ús eclesial quan el cristianisme sortí de la clandestinitat en temps de l'emperador Constantí i els principals atributs del rei i l'emperador passaren també a ser un patrimoni de l'Església i en especial dels que es consideraven prínceps de l'Església i tenien autoritat. Alguns d'aquests atributs han arribat fins als nostres dies com la mitra o corona, el tron, la capa magna, cada dia menys utilitzada, el palau episcopal, l'anell o segell, i el ceptre reial, símbol de l'autoritat, que s'ha transformat en el bàcul tot prenent una forma que encarna la mateixa dignitat episcopal o abacial en el cas d'un monestir. És per aquest atribut d'autoritat que el senyor bisbe el té a la mà en

determinats moments com per exemple en l'acció de beneir. Però també al bàcul s'ha incorporat el signe de pastor de l'Església. Mn. Gudiol en diu de potestat pastoral, consideració més antiga que l'Església constantiniana, ja que el trobem en la litúrgia d'Israel, en especial en els llibres dels Salmos: «La vostra vara de pastor m'assest i em conforta» (Sl 23). I també el podem trobar amb el mateix sentit, en diferents textos del Nou Testament, com en el capítol 10 de l'Evangeli de sant Joan: Jn 10,1-16, «Jo sóc el bon Pastor...». I és en aquest sentit que, en aquest cas del bisbe Torras i Bages, com en el d'altres bisbes, hi trobarem tot el seu significat i una manifestació més àmplia.

Podem estar d'acord que, després de tota l'activitat com a pastor de l'Església del doctor Torras, podem situar al darrere d'aquest bàcul tota l'acció pastoral que ens ha deixat amb el seu magisteri frondós amb escrits, homilies, pregàries, novenes, cartes

pastorals, des de la primera *La ciutat de Déu i l'Evangeli de la pau* (del 24 d'octubre del 1899) fins a *La Ciència del patir* (del 27 de gener del 1916). Podem dir que també ara aquest bàcul té un valor afegit en contingut i simbolisme molt superior al valor en escultura i orfebreria que els bons artistes de Sant Lluç i en especial Josep Llimona varen posar-hi quan en un acte carregat de signes de defensa de l'Església, la terra, la llengua i el país, el lliuraren al seu consiliari, que després esdevindria pastor de tot Catalunya.

Darrere posaríem com a digna cloenda tota la sensibilitat espiritual del sant bisbe que sintetitzo quan en la visita espiritual a la Mare de Déu de Montserrat ens fa demanar: «Aconseguiu per als vostres catalans aquella fe que enfonsa les muntanyes, omple les valls i fa planer el camí de la vida.»

Miquel Ylla-Català Genís

APADRINEU UN NEN/A, AVIA

DIRECTAMENT I A TRAVÉS DE MISSIONERS CATÒLICS DE MÉS DE 40 ORDES RELIGIOSOS, EN 1.100 PROJECTES DE 23 PAÏSOS DEL TERCER MÓN.

QUÈ VOL DIR UN APADRINAMENT?

Per a un nen: aliment cada dia, atenció sanitària dental, roba, l'oportunitat d'anar cada dia a l'escola, i sentir-se estimat per vostè.

Per a la família del nen: instrucció sobre nutrició, higiene, alfabetització, educació en la cura del nen, i formació professional.

Per als missioners/es: rebre amb alegria la vostra col·laboració en la labor humanitària que porten a terme a favor dels pobres, dels humils, dels malalts i necessitats. Per amor, lliurament i servei a l'Evangeli.

NECESSITEN UN PADRÍ! VOLS SER-HO TU?
100 ptes. cada dia poden fer-ho possible.

FUNDACIÓ CRISTIANA PER A NENS I GENT GRAN
CFCA/España C/ Real, 21, 2º - 47140 Laguna de Duero (Valladolid)
Tel. 983 54 47 50 - 983 54 52 06 - Fax 983 54 47 50 e-mail: fcpny@teletel.es

BALCLI'S

SALA DE SUBHASTES

DES DEL 1979

COMPREM AL COMPTAT

ANTIGUITATS, PINTURA S. XIX I XX

MOBLES, OBJECTES

JOIES, ARGENT I RELLOTGES

PISOS SENCERS
VISITES A DOMICILI

☎ 93 217 56 07 C/ ROSSELLÓ, 227 BARCELONA

Santuari de la Mare de Déu del Coll

El massís muntanyenc conegut com a Guille-ries, entre les comarques d'Osona i la Selva, constitueix un dels focus d'espiritualitat mariana més grans de tot Catalunya. Tot passejant pels seus paratges es respira un halo de santedat on la Mare de Déu es pot trobar especialment a gust.

Com si d'un element més de la flora i la fauna de l'indret es tractés, rebroten pràcticament des de la mateixa terra nombroses ermites i santuaris dedicats a Maria. És el gran toc de distinció que durant segles ha caracteritzat aquesta bellíssima zona. Encara avui, submergits de ple en l'era de la comunicació i de la tecnologia, es conserva una sentida devoció a Maria que fa que els santuaris de la regió continuïn rebent pelegrins i visitants que s'acosten a la seva mare per venerar-la i donar-li gràcies.

Un d'aquests santuaris és el de la Mare de Déu del Coll, tot i que sense oblidar que a pocs quilòmetres també hi ha els santuaris marians del Far, Cabrera, el Part, el Pedró, Montsolís... El santuari del Coll es troba en un dels extrems de les Guille-ries, entre les valls del Ter i de la Riera d'Osor, i entre els municipis de Susqueda i Osor, pertanyents a la diòcesi de Vic i a la província de Girona. La seva situació li permet gaudir d'unes vistes envejables, on es conjuminen de forma fascinant valls i muntanyes que semblen parlar per elles soles. En circumstàncies tals és gairebé inevitable, doncs, que la transcendència es faci present i que Maria, la Mare de Déu, s'hi vulgui fer sentir d'una manera tan especial.

El santuari del Coll és a 825 metres d'altitud, entre les valls del Ter i de la Riera d'Osor.

UNA DEVOCIÓ MIL·LENÀRIA

L'origen d'aquest santuari, com de costum, és incert, envoltat en la llegenda i en la tradició que impliquen tants segles des que va ser erigit. Sembla que la seva fundació es podria haver produït cap al segle IX, si bé el temple actual és amb certesa de finals del segle XII, més concretament entre el 1184 i el 1187, anys en què es troben referències a una església romànica i a una comunitat benedictina que l'habitava.

Són moltes les llegendes que deambulen per la zona mirant d'explicar les causes de la creació d'aquest santuari en honor a la Mare de Déu del Coll. Una d'elles, la més estesa, la descriu amb summe detall el P. Narcís Camós en la seva obra *Jardín de María*. La història segueix

les pautes habituals, encara que en aquest cas està farcida de detalls i matisos que demostren la gran acollida que va tenir i continua tenint entre la població i especialment entre els fidels.

Explica el P. Camós que la fundació d'aquest santuari és deguda a una aparició de la Mare de Déu a un noble català anomenat D. Benet de Cabrera. Segons relata Camós, D. Benet de Cabrera encapçalava un grup que perseguia una partida de moros que fugien en retirada, quan aquests últims es van apoderar d'una torre per defensar-se. Amb els moros a l'interior de la torre semblava que vèncer-los només seria qüestió de temps. Però una cosa imprevista va esdevenir: Benet va ser ferit greument al coll, «i va caure al terra sense esperances de vida». Segons la tradició, el noble català no es va morir gràcies a la intervenció de la Mare de Déu, que no va voler «que el seu servent fidel fos víctima de les armes enemigues». La història relata l'aparició amb molt detall, i fins i tot recrea el diàleg entre tots dos. Tant és així que la Mare de Déu després de consolar i guarir el seu servidor li demana que construeixi en aquell mateix indret una capella en honor seu «en què atorgaré un sens fi de gràcies a tots els que fervorosament m'ho demanin».

En endavant tot resulta més o menys previsible. Abans, però, d'iniciar la construcció de la capella, el noble Benet de Cabrera ho va consultar amb l'abat del monestir benedictí de Santa Maria d'Amer, al qual pertanyien els terrenys, el qual no únicament va aprovar la història i la fundació de la nova capella sinó que va prometre enviar alguns dels seus monjos de seguida que estigués construïda. S'estableix així el vincle que més tard

l'entrevista

Mn. Joan Baburés i Noguer, rector de Santa Maria del Coll

—Quin és el principal atractiu d'aquest santuari?

—Espiritualment forma part d'una tradició mariana molt arrelada als pobles del voltant, especialment a Osor i a Susqueda. Aquesta Mare de Déu ha estat des de fa molt de temps invocada per als mals de coll i de gola.

Al mateix temps, però, té l'atractiu del seu entorn natural, molt muntanyenc, molt verd i amb una vista esplèndida. Des d'aquí es pot contemplar de forma privilegiada el pantà de Susqueda, el santuari del Far, els Pirineus i les muntanyes Guille-ries.

—Puja molta gent a venerar la Mare de Déu sota l'advocació del Coll?

—Tret del mes de gener, quan tanquem el santuari, cada diumenge sol assistir gent a la missa que celebrem a les 13.00. De totes maneres, és durant la tardor i la primavera quan puja més gent, tant a la missa com a l'hostal, que també sol acollir molts excursionistes que tot i que no acostumen a assistir a la celebració sí que visiten l'església.

—La gent coneix la història del santuari?

—Coneixen més la llegenda de D. Benet que la història, i això que històricament el santuari de la Mare de Déu del Coll constitueix un valuós tresor romànic del segle XII. Ara fins i tot s'exposa a Vic un frontal i una imatge de la Mare de Déu trobats casualment a la rectoria del santuari.

—Hi ha festivitats que se celebren de manera especial?

—Dues, una el diumenge anterior o posterior al 8 de setembre, dia de la Nativitat de Maria i de les marededéus trobades, i sobretot l'aplec del santuari, celebrat el primer diumenge de maig. Són actes senzills, on destaca el marcat accent religiós, però que apleguen moltíssima gent.

El temple té un alt campanar d'espadanya.

es podrà ratificar històricament amb el monestir benedictí de Santa Maria d'Amer, del qual el santuari de la Mare de Déu del Coll ha depès durant molts anys.

DE PRIORAT A PARRÒQUIA

El temple actual, com ja hem esmentat, va ser erigit cap al 1184, probable-

Solsona

Jubileu per als germans de la presó

■ VIII Jornada de Pastoral Penitenciària dels bisbats catalans

Grup de Pastoral Penitenciària de Lleida.

SOLSONA.— Organitzada per les delegacions diocesanes de Pastoral Penitenciària, les capellanies de Centres Penitenciaris i la Delegació de Càritas de Solsona, el 7 d'octubre va tenir lloc al Seminari de Solsona la jornada d'enguany, la vuitena, amb el títol *El Jubileu, any de gràcia: també per als nostres germans i germanes a la presó?*

Mn. Alfons Busto, vicari episcopal, va introduir la jornada i va dirigir la pregària inicial, en la qual Mons. Antoni Deig, bisbe de Solsona, va exhortar els participants a viure intensament, tot remarcant que la jornada feta en una diòcesi on no hi ha presons, però sí presoners, té el caire d'acomplir el desig de Jesús: «Era presoner, i em vau visitar.»

Seguidament, Francesc Jiménez, director general de Serveis Penitenciaris de la Generalitat, es va referir a la tasca dels voluntaris presents, i d'altres que treballen pel mateix fi, com d'un servei no sols necessari, sinó imprescindible per als presos: «Sou la societat que es fa present enmig d'aquestes persones privades de llibertat, ateses per l'Administració. Demaneu-nos millores, exigiu-nos progrés, fins a ser impertinents.»

La primera ponència era impartida pel mercedari Jesús García, delegat diocesà de Pastoral Penitenciària de Lleida, amb el títol: *Déu alliberador, Déu dels presos*. Va explicar què significa trobar-se amb moltes creences a la presó, amb vivències religioses complexes, potser tan vàlides com les nostres, però plenes de contradiccions, de sincretisme... Persones amb una duresa exterior fèrria que diàriament resen les seves oracions en el silenci de la cel·la. La Bíblia possiblement es llegeix proporcionalment més a la presó que a fora, i proporciona una lectura terapèutica. Hi ha força devoció a la Mare de Déu, sota l'advocació de la Mercè, sobretot entre presos d'edat i entre les dones. La imatge que es té de Déu és el d'un Déu alliberador, el Déu de l'Èxode, que actua, que dona vida, que és provident, el pare que molts dels presos mai no han tingut. La imatge de Jesús s'identifica amb la del divendres sant: bo, que

pateix i perdona, solidari, aquell que proclama l'any de gràcia. Els interessats tenen tema de primera mà en el llibre *Sociología del hecho religioso en prisión*, publicat aquest octubre per Publicaciones Universidad Pontificia de Salamanca, que és la tesi doctoral del P. Jesús García, i és un llibre únic en el tema. Cal dir que el P. Jesús ja té el bitllet per volar de missioner cap a Veneçuela per a un període de quatre a sis anys.

Abans de dinar, va tenir lloc una eucaristia ben participada i presidida pel vicari general de la diòcesi, Mn. Ramon Alsina, que va acompanyar durant tot el dia els participants, als quals va animar a seguir l'opció empresa.

A la tarda, Santiago Vidal, jutge del Jutjat del Penal núm. 3 de Barcelona, que forma part de l'Associació de Jutges per la Democràcia, va dissertar sobre *Mesures alternatives a la privació de llibertat*. Si no és imprescindible, va afirmar, no s'hauria de tancar ningú a la presó. I va remarcar la importància de les mesures alternatives: per motius humanitaris i d'eficàcia, estalvi de diners i per portar un millor control sanitari, ja que a les presons abunda el tràfic de

El bisbe Deig entre Mn. Alfons Busto i Francesc Jiménez. Fotos: Benet Roigé

drogues. És del parer d'oferir nombroses oportunitats als presos, com per exemple reparar el dany a la mateixa víctima, treballs voluntaris en benefici de la comunitat, substitució de penes per arrestos de cap de setmana, assistència a programes de desintoxicació (el 70% dels robaris són per raó de toxicomania), llibertat condicional, expulsió de ciutadans estrangers (a Catalunya, el 22% dels 6.000 presos són de fora), mesures de seguretat postdelictual perquè els ajudin a no continuar delinquent, etc. Cal tenir present que el 73% són a la presó per delictes contra la propietat i tràfic de drogues, quan hi ha tipificats en el codi 128 delictes diferents.

Jesús Sesma, delegat nacional de Pastoral Penitenciària, va llegir les notes en la posada en comú del treball en equip, que responia a les preguntes: quin hauria de ser el model de pastoral evangèlica de la presó?, quins signes jubilaris podem portar a terme entre els interns des de la nostra realitat i les nostres possibilitats? Una pastoral de presència i d'agraïment (els pobres ens evangelitzen), i més compromís per a la reinserció (trobar nova feina, nou habitatge...) i més cases d'acollida (Càritas diocesana de Solsona en aquest any jubilar n'engega una).

Entre els participants hi va haver un clima de molta cordialitat, tot i la varietat de serveis penitenciaris prestats: meditació ZEN, racó de la pau, xerrades programàtiques per al desenvolupament de les

qualitats de la pròpia personalitat, seguiment personal de tu a tu setmanal, serveis religiosos, etc. A Catalunya són 800 els voluntaris de presons, com va informar la directora general de Coordinació de Projectes de Voluntariat de la Generalitat, Mercedes Chacón.

Si al nostre país, malgrat tots els avenços, les presons tenen una deficiència en humanitat, les de Colòmbia són prehistòriques. Segons va afirmar el sacerdot colombià P. Andrés, trenta anys ficat en el món de les cadenes colombianes, allà els presos són periòdicament triats en dues bandes que es tirotegen mútuament, les dones dels presos han de pagar deu dòlars setmanals per poder conservar vius els seus marits i trenta o quaranta dòlars més perquè puguin dormir ni que sigui a terra; es troba el cas que són esquarterats molts d'ells i llençats als abocadors en bosses d'escombraries.

Cal dir que els més de cent voluntaris assistents a la jornada van sortir ben animats a seguir la seva tasca, tot renovant-ne mètodes i maneres, a intercanviar-se experiències i innovar material; contents d'un dia que es va fer curt i ajustat per la nodrida participació i per la riquesa de les aportacions. Els col·loquis van ser animats, fins a tal extrem que es va haver de posar punt final quan l'animació era en grau superior, i moltes preguntes van haver de tornar a casa amb el viatge de retorn.

Benet Roigé

BARCELONA

L'Evangeli en la gestió humanitzadora de la salut

SANT PERE DE RIBES.— Amb el títol *Les institucions de salut, terra d'Evangeli*, l'Hospital-Residència Sant Camil (Sant Pere de Ribes) organitza una jornada «amb el desig de compartir preguntes i respostes a un tema que, avui dia, interessa i preocupa molts»: què aporta avui l'Evangeli a la gestió humana i humanitzadora de la salut? La trobada, que tindrà lloc el 3 de novembre des de les quatre de la tarda i fins a les vuit del vespre, va dirigida a professionals de la salut, agents de pastoral, responsables d'institucions sanitàries i sociosanitàries de l'Església, voluntaris,

religiosos i religioses. Els objectius de la trobada, que s'emmarca en el 25è aniversari de l'Hospital-Residència Sant Camil, són aprofundir en la dimensió biogràfica de la salut i de la malaltia; descobrir les implicacions humanes i cristianes del servei a la salut i als malalts des de les institucions i professions, i aprofundir en la relació entre la salut integral i l'atenció religiosa i espiritual del malalt.

Per a més informació cal posar-se en contacte amb el Gmà. Àngel I. López o el P. Francisco Álvarez trucant al telèfon 938 960 000. (C.C.)

L'església és d'estructura senzilla, sense ornamentacions, però de gran valor espiritual per als fidels de la zona.

ment amb motiu de l'erecció «oficial» al mateix santuari d'un priorat benedictí filial de Santa Maria d'Amer. Des d'aleshores el Coll va comptar amb comunitats de monjos regides per un prior. El pas dels anys, però, també va passar factura i cap a finals del segle XVI el santuari palesava un abandonament notable tant material com espiritual.

La comunitat benedictina va estar durant un temps força deslligada del Coll fins que a principis del segle XVIII es va intentar fundar una mongia regentada per sacerdots. Un segle després es va produir finalment l'exclaustració del santuari per part dels monjos benedictins, i aquest passaria anys més tard a constituir una de les parròquies d'Osor. Així s'ha mantingut des d'aleshores, com a parròquia de Santa Maria del Coll, amb un rector propi i amb la conservació ja mil·lenària d'una sentida devoció mariana.

Arquitectònicament el santuari no és, com explica Antoni Pladevall a *El santuario de la Mare de Déu del Coll*, «res

excepcional ni fora de sèrie, és modest i està mancat d'ornamentació, però les seves pedres, que compten amb més centúries d'història, agermanen el passat i el present». I és que malgrat la seva senzillesa, constitueix un tresor romànic molt valuós per a la zona. Disposa també d'una hostatgeria, d'un hostel i d'una petita rectoria. L'església, d'una sola nau, té un gran absis i un campanar d'espada de gairebé dos pisos d'alt sobre la façana.

És un edifici gairebé mil·lenari, i malgrat que durant anys ha estat descuidat i pràcticament en estat d'abandonament, continua ferm, i això que fins i tot ha resistit heroicament terratrèmols, guerres i profanacions. Com la mateixa devoció a Maria, que sota l'advocació de la Mare de Déu del Coll, es manté viva després de tant de temps, amb gran força i vigor entre uns fidels seduïts completament per la que és, per mèrits propis, la seva patrona.

Samuel Gutiérrez

El paratge on s'emmarca el santuari resulta captivador.

El gran absis del santuari constitueix un dels seus trets més destacats.

Que es venera a la parròquia del Coll, bisbat de Vic

Sobre els Sants sou coronada
Mare de Déu increat:
*Verge del Coll nomenada,
mireu-nos amb pietat.*

Sou en plena Guilleria
entre Susqueda i Osor,
Clar estel, dolça Maria,
de l'Edem preuada flor;
la vostra divina olor
de delícia ens ha omplenat: etc.

Pels fidels sou aclamada
i de tots sou el consol
i essent d'ells tan venerada
els lliureu sempre de dol;
i com Déu per Mare us vol,
res a Vós serà negat: etc.

Des d'aquesta alta muntanya
espargiu la vista arreu.
Si el Ter remorós la banya
Vós de gloria la inundeu.
Vostres dons no tenen preu,
inexhaurible bondat: etc.

Benet, el noble Cabrera
gran assot dels serraïns,

en Maria sempre espera,
arca de tresors divins
que del Coll en els confins
nou diluvi hi ha deixat:

Qui veu vostre Santuari
en aquest lloc delitós,
de records viu reliquiari,
queda enamorat de Vós.
De l'art pur joïell formós
per mans d'àngels fou alçat: etc.

Grillons, exvots i cadenes
testimoni són ben cert,
que en llurs dols i en les llurs penes
remei cerca el món que es perd;
aquí l'ha trobat complert
puix sou font de doll preuat: etc.

Dels paratges de Girona,
Olot, Selva i Empordà,
amb Vall d'Hostoles, corona
d'aquest terror cristià,
en tot temps es veu pujar
un estol jamai minvat: etc.

El Bisbat de Vic s'emporta
la palma del vostre amor;

tot hora al trucar la porta
de l'ermita en rep favor.
Bresca rica de dolçor,
rusc pel Cel eixamenat: etc.

Qui té la salut perduda
vé a cercar-la aquí, també;
en mal trànsit sou ajuda
pel qui clama ple de fe.
És tan gran vostre poder,
que tot mal ens ha allunyat: etc.

Vetlleu sempre la collita
que és el premi a les suors,
mai no us mancarà a l'Ermita
el present ric i formós.
En l'eixut calamitós
nostres camps regueu de grat: etc.

Puis d'aquest humil Parròquia
ser Patrona haveu volgut,
procureu que mai la toqui
del mal, l'alè coromput.
Ella us ha près per escut,
volgueu-la al vostre ramat: etc.

Sobre els Sants sou coronada
Mare de Déu increat:
*Verge del Coll nomenada,
mireu-nos amb pietat.*

Goigs de la Mare de Déu del Coll

Barcelona

Relleu al Sagrat Cor de Sabadell

Pràcticament amb les maletes encara per desfer i després d'haver-se acomiadat del barri de Gràcia, Mn. Carles Mas de Xaxars va rebre el 7 d'octubre passat la benvinguda com a rector de la parròquia del Sagrat Cor del barri de Ca n'Oriac de Sabadell. En presen-

cia del bisbe de la demarcació, Mons. Carles Soler Perdigó, el nou rector del Sagrat Cor de Sabadell va rebre la torxa de mans de Mn. Josep M. Martí López, que hi ha estat al capdavant durant dotze anys. En el nou camí que ara tot just acaba d'encetar, Mn. Mas de

Xaxars estarà acompanyat per Mn. Juan Manuel Melendo, que té la missió d'impulsar la parròquia de Sant Julià d'Altura, encara per construir. La magnitud de Ca n'Oriac, uns 50.000 habitants, havia fet necessària una segona parròquia.

«És una parròquia profundament acollidora dels seus capellans»

Mn. Josep M. Martí López (Barcelona, 1945) deixa Ca n'Oriac de Sabadell per endinsar-se a la parròquia de Sant Pere de les Puel·les de Barcelona, que no li és del tot desconeguda, atès que ja hi havia col·laborat durant un període de tres mesos. Tot i que el comiat no li ha estat fàcil, Mn. Martí López és del parer que per a un capellà passar més de deu o dotze anys en una mateixa parròquia és desaconsellable. Afirmar que un arrelament excessiu és perjudicial, ja que resta graus a la disponibilitat que el prevere ha de tenir per ser enviat on calgui.

—Els escolapis deixen el Sagrat Cor de Ca n'Oriac després de 23 anys d'administració ininterrompuda. Implica canvis per a la feligresia?

—Per a la comunitat parroquial no implica res. De fet, pel que fa a l'administració parroquial, durant tots aquests anys la parròquia ha estat totalment vinculada a la pastoral diocesana, de manera que fins i tot hi havia fidels a la parròquia que ni sabien que fossin escolapis els capellans que hi eren.

—Quines vivències inesborrables s'emporta de Sabadell després de dotze anys com a rector?

—Moltes. Malgrat l'extensió és una parròquia profundament acollidora dels seus capellans. Les vivències personals, el contacte amb la gent, l'esperit d'acolliment i l'afecte es van posar molt de manifest en la meua missa de comiat, l'1 d'octubre passat. En l'àmbit de la catequesi, hi va haver una etapa molt bona en què teníem molts joves que després de la comunió seguien la catequesi fins a la confirmació i la post-confirmació.

—«Teníem»?

—Parlo en passat perquè actualment tot això ha entrat una mica en crisi. En aquest moment no hi ha continuïtat des de la comunió fins a la confirmació i, en aquest

Mn. Josep M. Martí.

sentit, crec que cal fer un esforç per recuperar-ho. És per això que és molt bo un canvi de rector, perquè pot portar noves il·lusions i nova empenta.

—És un consell que donaria al seu successor?

—És un consell que li he donat: incentivar la Pastoral de Joventut i de Catequesi, ja que hi ha altres pastorals que funcionen molt bé, com Càritas o la Pastoral de Malalts.

—Com definiria l'entorn social de la parròquia del Sagrat Cor de Ca n'Oriac, la més populosa de Sabadell?

—És un barri senzill, que té uns cinquanta anys d'existència, que en un primer moment va ser molt pobre i deficitari, però que amb esforç i treball ha esdevingut de forma general un barri de classe mitjana on actualment es viu molt bé.

—En quina forma canviarà la seva tasca diària?

—Suposo que molt, perquè la parròquia de Sant Pere de les Puel·les no té res a veure amb la de Ca n'Oriac. És una parròquia de gent gran, on hi ha molta immigració i més problema social que a Ca n'Oriac, tot i que teòricament no ho sembli.

«Cal posar el coll en la Pastoral de Joventut»

Mn. Carles Mas de Xaxars (Lleida, 1943) té clara la seva primera missió en aterrar a la parròquia del Sagrat Cor de Ca n'Oriac: situar-se i escoltar molt; mirar de conèixer ràpidament totes les persones que estan implicades més activament en la pastoral, en els moviments i en les activitats parroquials per establir de seguida lligams. Mn. Mas de Xaxars, que va ser ordenat el 1977, ha estat en àmbits pastorals molt diversos: des de Badalona i l'Alt Penedès, passant pel barri de Gràcia de Barcelona i, ara, Ca n'Oriac.

—Ha passat nou anys a la parròquia de Sant Joan de Gràcia. Què destacaria del servei dut a terme?

—Hem millorat el sentit de comunitat, de manera que la gent sent que a la parròquia no s'hi va només a celebrar l'eucaristia. És a dir, s'ha potenciat el sentiment que ser membre de l'Església i d'una comunitat parroquial és molt bonic i important, i que ajuda molt en la vida personal valorar la parròquia més enllà de l'edifici.

—Quines activitats més concretes s'han impulsat?

—Encara que vaig trobar la parròquia molt estructurada, el grup que més hem treballat ha estat el de Càritas parroquial, que atén tant necessitats puntuals dels transeünts com de les famílies del barri, que han anat creixent fruit de la immigració. És el grup en aquest sentit que més ha progressat de forma espectacular. També caldria destacar la litúrgia, que s'ha fet amb col·laboracions extraordinàries de cant i de celebració.

—Quins trets caracteritzen la parròquia de Sant Joan de Gràcia?

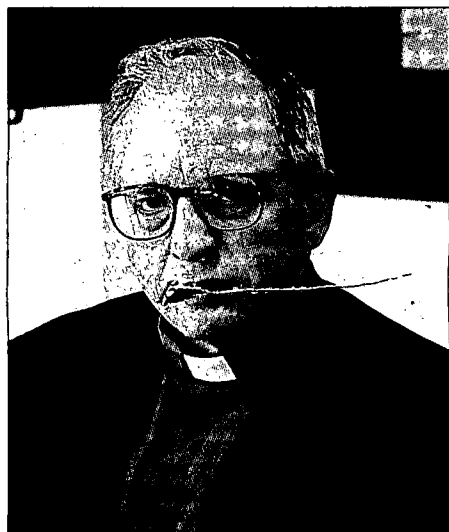
—M'ha agradat veure a través del mapa de Gràcia que Sant Joan és al centre, és a prop de la famosa plaça del Diamant i de la de la Virreina, popularment coneguda com a plaça de Sant Joan. Per tant, es troba al cor d'aquest barri de classe mitjana i obrera, de gent senzilla i cordial, de gent que et retorna l'afecte amb escreix. És un barri que dona moltes satisfaccions.

—Qui en serà el nou rector?

—Mn. Joan Torrent Tusell, amb qui hi ha la coincidència que ens uneix una gran amistat ja que havíem coincidit en parròquies veïnes, durant la meua etapa anterior al Penedès.

—Què li aconsellaria?

—D'una banda, que posi el coll en la Pastoral de Joventut, ja que actualment presenta moltes dificultats. És especialment difícil incorporar noves generacions, tenint en compte que és un barri sociològicament més aviat de gent gran, si bé existeix l'Agrupament Escolta Sant Joan de Gràcia i el moviment catòlic Hora 3. De l'altra, que es llanci de ple amb la

Mn. Carles Mas de Xaxars.

seguretat que només que estimi una mica la gent serà molt estimat, i, per tant, això és una garantia d'un treball pastoral bonic i de satisfacció personal.

—La realitat de Sant Joan de Gràcia és extrapolable al nou destí que li ha estat encomanat?

—Segurament que hi ha aspectes extrapolables, com pot ser l'assistència de Càritas, perquè de necessitats n'hi ha a tot arreu, o la litúrgia, que en qualsevol comunitat ha de ser prioritària. Altres coses difícilment serien extrapolables, perquè m'imagino que l'ambient social deu ser diferent. Però al cap i a la fi, tot acaba consistint a estimar la gent i que la gent t'estimi, i a anunciar el regne de Déu.

—És positiu per a un sacerdot canviar de parròquia i per tant conèixer i adaptar-se a noves i diferents realitats?

—Sí i no. D'una banda, sempre ha estat una dificultat acomiadar-me de les parròquies on he estat, perquè implica la ruptura d'una relació; de l'altra, s'ha de reconèixer que és un enriquitment per al sacerdot com a tal. Recordo de la meua etapa de pastoral rural que havia de celebrar l'eucaristia cada diumenge en comunitats absolutament diverses i, en aquest sentit, cada comunitat diferent t'obliga a un esforç d'adaptació.

Carme Munté

• LOCATIONS • RENTS • ADMINISTRACIÓ DE FINQUES

GESTIO
immobiliària
93 451 50 00

FINQUES GANDIA - DIPUTACIÓ, 182 -

189 - 08011 BARCELONA

Lleida

Festes en honor de la Verge Blanca de l'Acadèmia

■ El Certamen Marià del 2001 estarà dedicat a la Mare de Déu del Remei de Flix

LLEIDA.— La capital de la Terra Ferma va viure el primer diumenge d'octubre els actes centrals de les festes en honor de la Verge Blanca de l'Acadèmia, patrona de la ciutat des de l'any 1946.

Les celebracions marianes es van iniciar de bon matí a l'Oratori de la Pontifícia i Reial Acadèmia Bibliograficomariana, institució creada l'any 1862 i una de les cinc que hi ha avui a tot el món.

la vostra maternal protecció. Vós sou la glòria de la nostra Església i l'honor de la nostra ciutat.»

Premis de prosa i poesia

A l'Oratori, seu de la patrona de la ciutat, el bisbe de Lleida, Mons. Francesc Xavier Ciuraneta, va presidir una solemne concelebració eucarística, a la qual van assistir les primeres autoritats, encapçalades pel paer en cap, una nombrosa representació del col·legi Lestonnac i de les religioses de la Companyia de Maria, així com nombrosos fidels que omplien de gom a gom el primer temple marià de la ciutat. Després de l'eucaristia, es va iniciar al Teatre Principal, ple a vessar, el Certamen Literari Marià, que enguany estava dedicat a la Verge Nena, patrona del Col·legi Lestonnac de Lleida, amb motiu de la celebració del seu 250è aniversari.

Un magnífic recital del tenor, d'arrels lleidatanes, Hèlios Pardell, acompanyat al piano pel mestre Fernando Turina, va ser el pròleg musical al solemne acte literari i marià. El tenor va acabar la seva actuació amb l'*Ave Maria* de Schubert, com a homenatge a la Verge Nena, que juntament amb la Mare de Déu de l'Acadèmia ocupava l'indret d'honor.

Finalitzat el recital, es va iniciar pròpiament el Certamen Marià, sota la presidència de les primeres autoritats de la ciutat, de la Junta de l'Acadèmia, del Consell Rector del Col·legi Lestonnac i del bisbe de la diòcesi, que va ser enguany el mantenidor. Era també la primera ocasió en què com a bisbe de Lleida Mons. Ciuraneta presidia aquest tradicional acte literari i marià.

El bisbe, en un brillant discurs plenament marià, va centrar la figura de Maria en el llinar del nou mil·lenni i en la celebració del Jubileu del 2000, «que és —va dir— un do del Senyor. Els creients estem cridats a fer una aturada en el camí i a sentir-nos impulsats a fer conscient l'obligació de portar al món la llum vertadera. En Crist tothom pot descobrir el misteri de la seva pròpia vida. Per això, ens obrim al nou mil·lenni fent memòria de Jesucrist. I en aquest moment de pas també és oportú fer memòria de la Verge Maria. Ella ha estat sempre una figura significativa en moments de pas, de canvi històric. En les celebracions jubilaris de l'encarnació del Fill de Déu, hi entra, doncs, per la porta gran la Santíssima Verge Maria».

El bisbe es va referir tot seguit a l'Acadèmia Mariana i al seu certamen literari, que va qualificar com de prestigiós, alhora que va expressar la seva satisfacció

«per la fervent pietat mariana de la nostra Església. La Verge Maria ha estat i és signe, pont i mitjà de trobada de la fe del poble de Déu amb la història de la ciutat de Lleida i de tota la diòcesi. Ella constitueix una experiència vital en la història de l'Església a Lleida. És centre d'identitat del nostre poble. És una ciutadana més de la família lleidatana. La història de

candor, a la netedat i a la claredat de vida i d'esperit. Va evocar alhora la Verge Maria com a agraciada pel Senyor, «escollida pel Pare per ser la Mare del Fill de Déu fet home... confident de Déu per la seva intensa pregària».

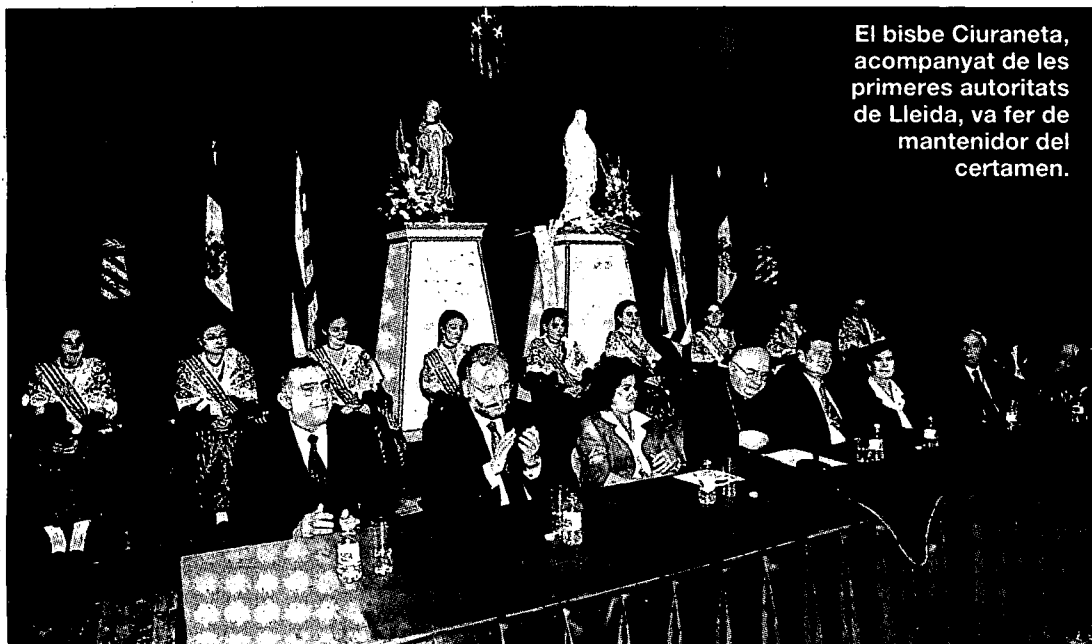
El bisbe Ciuraneta va parlar de la vida de Maria, una «vida de pobresa i de sofriment. Ella, la predilecta de Déu, no va

Finalitzat el discurs del mantenidor, va tenir lloc l'acte de lliurament dels premis del Certamen Literari Marià en honor de la Verge Nena. Cinc van ser els premis de poesia que van ser lliurats a autors de Lleida, de Barcelona, de Sentmenat i de la Seu d'Urgell. El premi del bisbe de Lleida i flor natural va ser per a Rodrigo Larios, de Lleida, per la seva poesia dedicada a la Verge Nena, model per a la joventut del segle XXI. El poeta, com és costum, va dipositar la Flor Natural als peus de la imatge de la Verge Blanca. Tres autors més van rebre també els premis corresponents a la prosa pels seus treballs d'investigació històrica sobre el Col·legi Lestonnac i l'Acadèmia Mariana de Lleida. Un dels guardonats va ser Mn. Ramir Viola, arxiver del bisbat de Lleida.

Abans de tancar l'acte literari, el director de l'Acadèmia Mariana, Mn. Salvador Gené, va agrair al bisbe Ciuraneta el fet d'haver acceptat ser el mantenidor del 2000 i va felicitar els autors guardonats i els lleidatans que van omplir el Teatre Principal de gom a gom. Alhora va anunciar que el Certamen Marià de l'any 2001 estarà dedicat a la Mare de Déu del Remei de Flix, al seu santuari de la Ribera d'Ebre.

L'acte va acabar amb la intervenció d'una religiosa en representació de la mare general de la Companyia de Maria, que va agrair a l'Acadèmia i a Lleida l'homenatge a la patrona de la congregació, la Verge Nena. Finalment, va ser la tinent d'alcalde de la Paeria de Lleida, en representació del paer en cap, qui va felicitar l'Acadèmia per la seva fidelitat a Lleida i a la seva patrona. L'acte va ser aixecat pel bisbe Ciuraneta, després d'agrair al públic la seva assistència i esperit marià.

Jordi Curcó

El bisbe Ciuraneta, acompanyat de les primeres autoritats de Lleida, va fer de mantenidor del certamen.

Foto: Gomez Vidal

Lleida està fortament vinculada a la cultura cristiana i a la fe en Jesucrist i, des de Jesucrist, a una viva devoció a la seva mare, la Verge Maria».

Mons. Ciuraneta va al·ludir a la devoció mariana de la ciutat de Lleida, concentrada «sobretot en aquesta històrica devoció de l'Acadèmia, la Verge Blanca», per afegir tot seguit: «La devoció a la Verge Blanca és un dels nostres tresors més rellevants. El meu desig és que es conservi i que s'augmenti encara més.»

El mantenidor va prosseguir la seva intervenció tot presentant Maria com a exemple per a la vida cristiana: «Ella és el model de fe viscuda.» I va esmentar la Verge Blanca i Nena com una invitació al

conèixer els afalacs ni els miraments. El seu camí va estar carregat d'esglais i de tribulacions... de Maria hem de dir que va aprendre l'estimació en el sofriment». Alhora, la va presentar com la «Mare que necessitem, font d'esperança i de joia, però la felicitat comporta saber acceptar la creu, com Maria». El bisbe va acabar el seu discurs marià amb una pregària a la Verge Maria: «Vós sou el testimoni privilegiat i fidel... l'estel més lluminós... la dona del sí... l'espai vital. Benaurada per haver cregut, per haver estat sempre fidel... Benaurada per ser Mare dels pobres i alliberadora de tantes esclavituds. Ensenyeu el camí de la vertadera felicitat als fills d'aquesta ciutat, que avui s'acullen a

Sociologia del fet religiós a la presó

LLEIDA.— L'Institut Superior de Ciències Religioses de Lleida va acollir el 5 d'octubre l'acte de presentació del llibre *Sociología del hecho religioso en prisión*, del mercedari i capellà del Centre Penitenciari de Ponent P. Jesús García Martínez. La presentació, que va anar a càrrec del teòleg i director de l'Irel, Ramon Prat, va estar presidida pel bisbe de Lleida, Mons. Francesc Xavier Ciuraneta, com a mostra de suport a la tasca pastoral dels mercedaris entre els reclusos del centre penitenciari de Lleida.

El llibre ha estat editat per la Universitat Pontifícia de Salamanca i recull la tesi doctoral presentada per aquest mercedari i sociòleg el 8 de juliol del 1999 a la Facultat de Ciències Polítiques i Sociologia León XIII a Madrid. L'autor centra la seva investigació en l'existència i la significació del fet religiós als centres de reclusió aplicant els models funcionalista i psicoanalític i de religiositat popular que li permeten interpretar i valorar l'existència i el significat del fet religiós a la presó. (J.C.)

Tarragona

Defunció del que havia estat bisbe auxiliar de Arriba y Castro, Mons. Laureano Castán

TARRAGONA.— El bisbe emèrit de la diòcesi de Sigüenza-Guadalajara, Mons. Laureano Castán Lacoma, va morir el 28 de setembre a Roma, als 88 anys d'edat, on residia des de feia uns tres anys, en una casa de l'Obra de l'Església, orde del qual va ser cofundador.

Mons. Castán Lacoma va ser bisbe de Sigüenza des del 1964 fins al 1980, any en què va presentar la renúncia per motius de salut. Anteriorment, entre els anys 1954 i 1964 va ser bisbe auxiliar del

cardenal-arquebisbe de Tarragona Mons. Benjamín de Arriba y Castro.

Les restes del bisbe Castán van ser enterrades el dissabte 30 de setembre a la capella del Crist, de la parròquia de Sant

Genís, de Guadalajara, on hi ha preveres de l'Obra de l'Església. El funeral, celebrat per bisbes i sacerdots, va ser presidit pel bisbe de Sigüenza José Sánchez. A l'acte del sepeli hi va assistir, en representació de l'arquebisbat de Tarragona, el canonge Mn. Ramon Gallisà, el qual va lliurar una carta de l'arquebisbe de Tarragona, Mons. Lluís Martínez Sistach, que no va poder acudir a la cerimònia perquè es trobava de peregrinació a Terra Santa, amb un grup de 53 tarragonins, amb motiu del Jubileu del 2000.

Laureano Castán Lacoma va néixer a Fonç (Osca) i va ser rector del Seminari diocesà de Lleida. Va ser consagrat bisbe a Poblet, pel cardenal Arriba y Castro, i es va incorporar com a bisbe auxiliar de l'arxidiòcesi tarragonina, fins que va ser nomenat bisbe de Sigüenza-Guadalajara. Durant la seva estada a Tarragona, amb motiu de la celebració de l'any jubilar paulí (1963-64), per commemorar el XIX centenari de la vinguda de sant Pau a Espanya, li va correspondre viatjar fins a l'illa de Malta, per portar fins a Tarragona la relíquia

Mons. Laureano Castán va ser bisbe auxiliar de Tarragona.

major del braç de sant Pau, una celebració que va tenir força ressò arreu de l'Estat espanyol.

Joan Boronat

URGELL

Invitació a les Núries i els Gils

VALL DE NÚRIA.— En commemoració dels 1.300 anys de l'arribada de sant Gil a la vall de Núria, l'estació de muntanya de Vall de Núria convida totes les persones que es diguin Gil i Núria a pujar de franc al tren cremallera perquè puguin conèixer o tornar a visitar el santuari i la vall.

A més del bitllet del cremallera, les Núries i els Gils també podran gaudir d'un descompte del 10% al restaurant de l'hotel

i en les compres a la botiga, un obsequi commemoratiu i una reproducció d'un bitllet antic del cremallera. També se'ls oferirà signar al llibre de les Núries i els Gils.

Per tenir dret a tots aquests avantatges només caldrà identificar-se amb el DNI a qualsevol estació del cremallera. La campanya durarà fins a l'1 de setembre del 2001 i cal tenir present que Vall de Núria només roman tancat el mes de novembre. (C.C.)

Compartim una mateixa sintonia...

106.6 FM 93.7 FM	Barcelonès, Maresme, Vallès Oriental, Vallès Occidental i Baix Llobregat Alt Penedès, Baix Penedès, Anoia, Bages, Berguedà i Garraf	BISBAT DE BARCELONA
104.4 FM	Solsonès	BISBAT DE SOLSONA
105.0 FM 107.5 FM	Alt Urgell (Ràdio Principat) Andorra (Ràdio Principat)	BISBAT D'URGELL

Tortosa

El Seminari inaugura el curs acadèmic

■ Els nous rector i vicerector fan promesa de fidelitat a la doctrina de l'Església

TORTOSA.— El 28 de setembre es van celebrar els actes propis de la inauguració de curs acadèmic al Seminari Conciliar de Tortosa: missa de l'Esperit Sant i lliçó inaugural. El bisbe Xavier Salinas va presidir l'acte. En l'homilia va destacar: «Vivim un temps de gràcia marcat pel Jubileu i la commemoració dels cinquanta anys del funcionament del Seminari, obra del bisbe Moll. El temps cristià no és una repetició fatalista com la viuen les religions naturals, sinó de creixement lineal, tot fent camí vers la plenitud cap a la casa del Pare.»

Després de l'homilia els nous rector, Mn. Ramon Font i Peig, i vicerector, Blai Ruiz López, van llegir la promesa de fidelitat a la doctrina de l'Església tot comproment-se a educar els seminaristes en plena comunió amb la jerarquia.

La lliçó inaugural es va celebrar al saló de conferències. Mn. Ramon Font va expressar el seu agraïment al prelat i va prometre esforçar-se per estar a l'alçada de la missió educativa. També el vicerector va llegir la memòria del curs passat, i va remarcar entre d'altres coses l'ordenació presbiteral de Tomàs Mor.

El nucli de l'acte va ser la lectura en castellà de la conferència sobre *L'origen del Seminari Conciliar de Tortosa*, redactada pel professor llicenciat Mn. Joaquim Iturat Garcia. El text imprès, que com sempre es pot aconseguir a la secretaria del centre, va explicar que si bé al segle XIV, abans del Concili de Trento, no es coneixien els seminaris, alumnes privilegiats podien assistir a col·legis i universitats, com Toledo, Sigüenza, Burgos, Santiago de Compostel·la...

Ja en temps del rei Felip II (12 de juliol del 1564) se citen fins a vint seminaris a

Espanya, on eren freqüents els problemes i els plets entre els capítols de catedralicis i les institucions educatives. A més, d'una banda, al baix clergat li mancava formació teològica i moral de conducta i es comprova un recel respecte a encomanar la direcció als regulars. De l'altra, els rectors seculars tenien actituds de llunyania respecte dels col·legials i candidats al sacerdoci.

A Tortosa és el bisbe Bernard Velarde i Velarde (1765-79) qui es preocupa de dibuixar un projecte de Seminari Conciliar ubicat als Reials Col·legis de Sant Domènec i Sant Maties. Caldrà esperar als bisbes del segle XIX, Manuel Ros de Medrano i Víctor Damián Sáez, per comprovar un pla d'estudis una mica organitzat. El ponent va marcar el punt final amb la figura de Mn. Sol, que és el primer forjador del foment i la formació de col·legis i seminaris.

El Dr. Oriol Tuñí, nou degà-president de la Facultat de Teologia de Catalunya, va assistir a l'acte i es va congratular de visitar Tortosa. Va començar felicitant l'assemblea ja que ell té arrels tortosines —el seu oncle era el notari Tuñí— i sobretot va recordar l'etapa de novici a Roquetes

Un moment de l'acte.

(1955-57). Va dir que les facultats de Teologia i Filosofia de la província jesuítica d'Aragó, que van començar a funcionar a Jesús (1864) i després a Roquetes, podrien considerar-se com un antecedent de l'actual Facultat de Barcelona. Va invitar els onze seminaristes del Major a estudiar seriosament, ja que al final podran

aconseguir el títol de batxiller en Teologia que s'equipara a una llicenciatura civil.

Aquest curs al Seminari Major compta amb onze alumnes, dels quals tres són nous, procedents de les parròquies de Vinaròs, Ulldecona i Jesús.

J. Blanc i Bahima

Homenatge a un laic de la Cúria

TORTOSA.— El 28 de setembre el bisbe Xavier Salinas i el personal de la Cúria van retre homenatge a l'auxiliar de la Delegació diocesana d'Economia, Enric Jornet i Caballé, que va rebre la creu Pro Ecclesia et Pontifice. Venerada la imatge, se li va fer entrega d'una placa signada pels tres bisbes als quals ha servit: Ricard M. Carles, Lluís Martínez Sistach i Xavier Salinas. En la sobretaula per expressar la virtut del treball —«sense mirar hores»— de l'Enric li van regalar un rellotge sense sagetes. (J.B.B.)

Saps què sent un missioner quan rep notícies de casa?

AMERICA
ASIA
AFRICA

APADRINA UN MISSIONER

Amb la teva aportació, ells o elles i encara més persones llegiran **CATALUNYA CRISTIANA** cada setmana

Marqueu amb una "x" les vostres preferències:

Preu d'una subscripció missionera: **Amèrica i Àfrica: 26.884 ptes.** ☐
Àsia i Oceania: 37.804 ptes. ☐
Missioner ☐ **Missionera** ☐
 (Es pot mantenir correspondència)

Nom i cognoms
 Adreça
 Població Província C.P.

FORMA DE PAGAMENT:

Adjunto xec nominatiu ☐ Domiciliació bancària ☐
 Titular Data
 Entitat Oficina DC Compte

Envieu aquesta butlleta a: **CATALUNYA CRISTIANA**
 C/Puiggarí, 5 • 08014 Barcelona • Tel.: 934 905 988 • Fax: 934 902 035

Dels quatre vents

Aquest article de Josep M. Ballarín enceta una etapa de col·laboració entre les cinc revistes que el publiquen conjuntament: *Catalunya Cristiana*, *Església de Tarragona*, *Església d'Urgell*, *Solc* (Solsona) i *El Senyal* (Girona). Sota l'epígraf «Dels quatre vents» personalitats destacades de l'Església i de la cultura catalanes exposaran el seu punt de vista sobre temes d'interès general.

El rector de la trepadella

PER MN. JOSEP M. BALLARÍN I MONSET

Ja ho tinc dit. D'entre la clerical, els qui més em fan creure en Déu i en l'Església són aquests ignorats sebolits a la fossa dels rectors, amb noms tan poc sabuts com el poble on van viure, entaforat entre grenys.

No sé pas si hi heu pensat. Ni un sol d'aquests benaurats no és sant del calendari. Em direu que el rector d'Ars. I us respondré que no val, en va fer de massa sonades, quan aquells homes de clatell asclat pel sol i la serena mai no n'han fet cap de vistent.

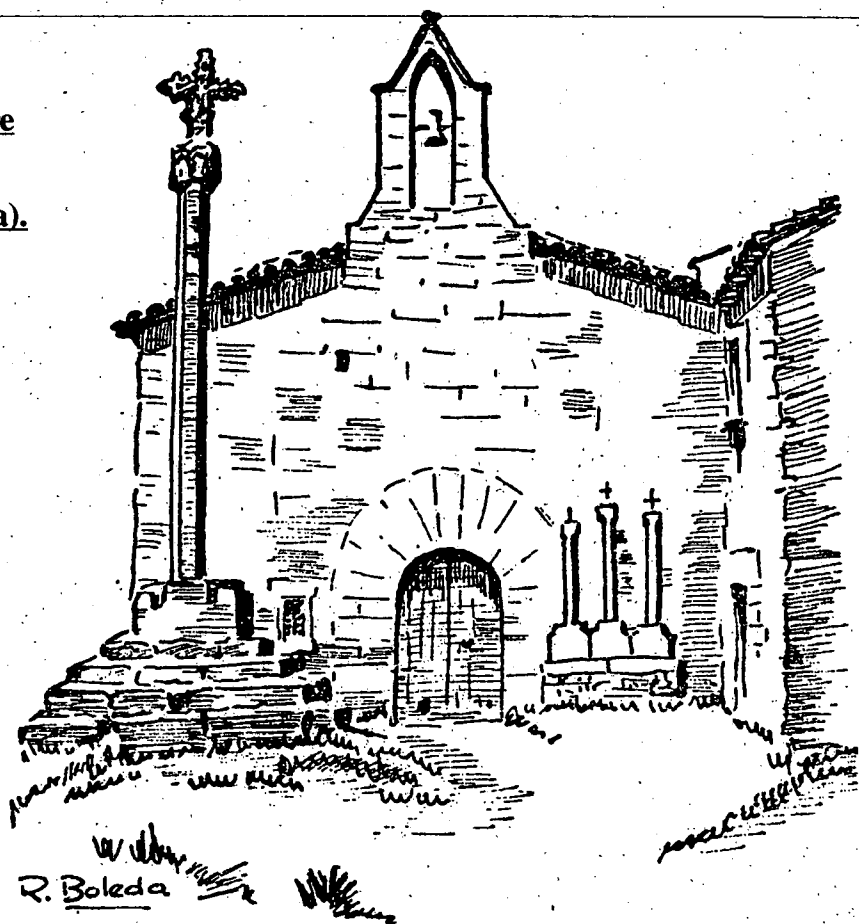
Ara, entre pastoral i pastures noves, el rector és una espècie en extinció, sense ecologista que el defensi. Els ecologistes tenen massa feina a protegir escurçons i d'altres faristelles de mal pessic o mossec.

El rector de la trepadella era fill de la

terra, els seminaris feien el mateix tuf de parenostres que les masies. Menystingut pels capellans de sabata fina, el del rostoll no solia saber gota de teologia, però sabia doctrina, que era bastant més.

Així com els nostres pobles més colgats de cingles s'estan despoblant, també ens estem quedant sense la mena del tronxo. Pensem-hi, germans. Per començar els crien a les incubadores de Barcelona i, encara que vagin a parròquies del bisbat els caps de setmana, si mai arriben a la Tufa, s'hi trobaran fent-hi el sobrevingut de cal fanga.

Si jo gosés, diria als bisbes que, a semblança de sant Agustí, es fiquessin els cadells de capellà a casa i, amb els quatre savis, que mai no manquen a cap bisbat, els ensinistressin a la teologia de l'espardenya.

«La gent dels pobles xics, tot i els seus tirats, encara són glòria per a qui els sap entendre i se'ls estima.

La mena de capellà de la trepadella ara fa més falta que mai»

Ja ho sé. Els pobles han canviat, i fins els més perduts reben visites de gent amb calces curtes. Pobles hi ha tan ben restaurats que les pedres velles mig carejades de les parets ara semblen de crocanti. Sigui com sigui, el capellà pot

treballar com mai. La gent dels pobles xics, tot i els seus tirats, encara són glòria per a qui els sap entendre i se'ls estima. No m'ho crec, no crec que la mena de la trepadella desapare-

gui de la clericalia. Ara fa més falta que mai.

I goso dir-ne unes quantes.

Ja és un tòpic la soledat del capellà. N'hi ha una que és per a tots. Més que mai, el capellà viu sol, a vegades amb una solitud que se li marfon. Només té una defensa, una de sola, colgar-se de parenostres, perquè la solitud ni dona per a francesilles ascètiques.

Una altra. Des de la solitud, sense esperar-ne bestreta, com més al greny viu un capellà més troba la companyia de la gent. Ep. Amb dues condicions. Una, que no tingui clau a la porta de casa. Dues. Que no s'embarcassi mai de mai a la política, i menys a la política sovint enverinada de les municipals.

Se me n'acut una altra. Sovint el rector saltant d'un poble a l'altre es troba amb només quatre ànimes a missa. I es desanima, pensa que tants de treballs han estat per a res. S'ha de dir que una sola persona, una de sola, val la missa i els tocs de campana anunciant-la, valen un poble, que les sent encara que es deixi els kyrieleisons per les trumfes o la botifarra.

En diria moltes, ja n'hi ha prou. I acabo repicant a glòria.

Qui ha trobat la joia de viure en un poble menut i s'hi hagi arrelat, mai no en sortirà per raure rector de vila gran amb massa trifulgues a la sagristia.

El capellà que ha arrelat en un poble menut ja no en sortirà mai.

Terrassa, punt de trobada de la cultura catalana

■ Oferir qualitat en les activitats és la consigna clau de la Fundació Torre del Palau

La Fundació Torre del Palau és una entitat sociocultural que té tan sols quinze anys de vida, però la seva gènesi es remunta molts anys enrere. Nascuda a Terrassa (Vallès Occidental), el seu àmbit d'actu-

ció és principalment el territori català. La línia directriu d'aquesta associació és aconseguir que la població, sobretot els infants i els joves, coneguin i estimin la nostra terra: Catalunya.

Els orígens de l'entitat s'han de trobar a finals dels anys seixanta, en el si de la delegació d'Òmnium Cultural a Terrassa. «S'hi van coure un seguit de projectes que esdevingueren realitats amb el pas dels anys», recorda Josep Maria Font i Gillué, gerent de la Fundació Torre del Palau. Un d'ells va ser el Retaule Artístic de Terrassa que, amb el suport de la majoria d'entitats socioculturals de l'època, organitzava concerts. El 1972 es va posar en marxa el que més tard seria el Moviment Rialles de Catalunya, dedicat a programar espectacles per a la mainada, i el 1976 va néixer Pedagogia de l'Espectacle, la primera experiència d'educació per a l'espectacle a les escoles de Catalunya.

Per tal de facilitar aquest creixement, Òmnium Cultural va atorgar el 1985 la constitució de la Fundació Torre del Palau, que va ser impulsada per prohoms de la cultura catalana a Terrassa. Els seus objectius fonamentals són l'organització d'activitats culturals i de lleure. El 1997 el Govern de la Generalitat de Catalunya la va declarar d'interès cultural. Actualment són quatre els blocs temàtics que integren la Fundació Torre del Palau: Pedagogia de l'Espectacle, Mont d'Or, Conèixer el País i Els Llibres de Terrassa.

Potenciar l'educació creativa del lleure

«Pedagogia de l'Espectacle va néixer per tal d'educar el sentit estètic i crític dels joves espectadors en uns moments en què no era gaire fàcil trobar espectacles de qualitat i en català», afirma Josep Maria Font. Els únics precedents eren el Teatre per a Nois i Noies de Cavall Fort, a Barcelona, i Rialles, a Terrassa. Pedagogia de l'Espectacle, una proposta d'educació creativa del lleure per al jovent en l'àmbit de les arts escèniques (cinema, música, teatre i dansa), té avui dia progra-

Cartell del dibuixant Cesc amb motiu de la celebració de la sessió número 1.000 de Pedagogia de l'Espectacle.

macions estables al llarg del curs escolar a Terrassa, Rubí i Sabadell. Des de la seva constitució fins a l'actualitat, 900.000 espectadors han participat en els gairebé tres mil espectacles presentats per la Fundació. Enguany celebra el seu 25è aniversari amb diferents actes.

Mont d'Or és una secció que gestiona dos albergs de joventut: Rectoria de la Selva, al Solsonès, i Viladoms de Baix, al Bages. Tots dos pertanyen a la Xarxa d'Albergs de Catalunya. Es tracta de dues instal·lacions, adaptades per acollir per-

sones amb discapacitats i equípades amb tots els serveis propis del l'hostatge, al servei del lleure tant per a joves com per a famílies. Són nombrosos els grups que frueixen de les activitats de natura, esports d'aventura, esports regulats i turisme rural que s'hi realitzen.

Conèixer el País és un servei que coordina sortides i estades al llarg de tota l'àrea geogràfica de parla catalana amb la finalitat de descobrir les peculiaritats del nostre país. Sempre en la doble vessant cultural i de lleure, és ideal per a totes les edats (escoles, grups i associacions). Segons el gerent de la Fundació Torre del Palau, es pot considerar com «una alternativa als viatges de fi de curs».

Els Llibres de Terrassa, una iniciativa que va començar l'any passat, edita monografies essencialment terrassenques, però també comarcals. «És un servei que feia temps que se'n demanava i en el qual ens havíem compromès», comenta Josep Maria Font. Està previst que el ritme de publicació sigui de dos llibres l'any, tot i que dependrà

del nombre de subscriptors, els quals ho han de fer viable.

Ser cada dia més competitius

L'entitat també convoca dos premis. D'una banda, el premi Mont d'Or, que vol promoure la creació de materials educatius de qualitat per a estades en cases de colònies i complementar així els currículums escolars de Primària i ESO. De l'altra, la Biennal de Fotografia Fundació Torre del Palau, que en la seva segona

edició ha guardonat imatges del patrimoni cultural —festes populars, costums i tradicions— de Terrassa. Així mateix, cal assenyalar *La Brama*, una publicació periòdica que difon totes les activitats de la Fundació.

Pel que fa al balanç dels quinze anys de vida de la Fundació Torre del Palau, Font diu que «el vas el podem veure mig ple o mig buit. Preferim veure'l mig ple. Cal un esforç constant i permanent per ser cada dia més competitius en tots els aspectes i respondre a les necessitats i expectatives de la societat que volem servir». El voluntariat és imprescindible per tirar endavant els nombrosos projectes que s'hi duen a terme. Hi ha voluntaris als albergs, on fan tasques de suport, sobretot a l'estiu quan s'hi allotgen grups d'esplai, d'escoltes... que demanen un sobre esforç d'atenció. També hi ha voluntaris per a la gestió administrativa i estudiants en pràctiques de Sociologia, Polítiques, etc. que ajuden a preparar nous programes d'interès social i cultural.

De cara al futur, Josep Maria Font subratlla el següent: «El gran repte és la consolidació dels serveis existents amb un equip humà que possibiliti el desenvolupament de totes les activitats amb un esforç raonable en la seva gestió, és a dir, sense sobre esforç ni neguits de tipus econòmic que massa sovint són l'angoixa de moltes entitats com la nostra.» La raó fonamental de l'existència de la Fundació Torre del Palau és el seu afany de servir el país i els seus ciutadans.

Miquel Àngel Codina

FUNDACIÓ TORRE DEL PALAU

RAMBLA D'EGARA, 340 -

CENTRE CULTURAL

08221 TERRASSA

TEL. 937 805 733 - 937 805 977

FAX 937 805 299

a/e torpalau@pangea.org

<http://www.pangea.org/torpalau>

Catalunya

Un país de voluntaris

Dóna
Suport
al voluntariat
a través del món
associatiu

Fomenta la
Formació
dels voluntaris

Facilita
Informació

incavol

Generalitat de Catalunya
Departament de Benestar Social
Institut Català del Voluntariat

MÉS INFORMACIÓ
900 300 500

societat

Creació d'una oficina d'atenció a la gent gran

■ Es tracta d'una iniciativa que vol posar en marxa l'Ajuntament de Reus

REUS.— L'àrea de Serveis Socials de l'Ajuntament de Reus ha creat una oficina destinada a les persones de la tercera edat, en la qual els ancians —sobretot els que viuen sols— rebran no tan sols informació, sinó també tota mena d'ajut en la seva vida quotidiana. Aquest servei entrarà en funcionament pròximament, tot i que no n'ha estat fixada la data exacta.

Es calcula que a Reus hi ha unes divuit mil persones censades de més de seixanta anys i és precisament aquest col·lectiu a qui anirà adreçada la nova oficina municipal que quedarà ubicada a l'edifici que s'aixeca damunt del pàrquing del Baluart. Es tracta, doncs, de pal·liar les dificultats amb què es troben les persones grans a l'hora de desenvolupar gestions amb l'administració, o bé les necessitats peremptòries, com pugui ser el manteniment de la llar.

En aquest sentit s'ha expressat la regidora de Serveis Socials de l'Ajuntament de Reus, Fina Lozano, que ha manifestat que «un ancià que viu sol pot tenir problemes a l'hora de cercar els serveis professionals per realitzar una reparació domèstica o tràmits bancaris i administratius per manca d'informació o d'iniciativa». A partir d'aquí, «es pretén atendre les persones grans que tinguin dubtes i orientar-les correctament, i fins i tot acompanyar-les si fos necessari per realitzar les tramitacions que calguin», afirma Lozano.

Cal remarcar que totes les gestions d'aquest nou servei seran gratuïtes, ja que es pretén que les persones grans mantinguin la

L'objectiu és que les persones grans mantinguin la seva autonomia i no hagin d'anar a una residència.

seva autonomia i no hagin de recórrer a una residència, de manera que puguin fer vida a casa seva. El primer any de funcionament de l'oficina servirà per conèixer quines són les necessitats de la població de la tercera edat, a partir de les quals s'efectuarà un tutelatge de les persones que demanin ajuda. Tanmateix, servirà perquè en el termini d'un any es puguin oferir altres serveis, com ara la neteja o el menjar a domicili.

Està previst que aquest programa tingui una durada de quatre anys. Per dur-lo a terme es contractaran els serveis d'una empresa externa especialitzada amb un pressupost màxim de 18,5 milions de pessetes. Aquesta iniciativa parteix del grup municipal del PSC, una proposta que va ser aprovada per unanimitat.

Joan Boronat

Concurs de pintura i dibuix per a discapacitats psíquics

CORNELLÀ DELLOBREGAT.— La Fundació Catalana Privada de Llars Residencials, una entitat sense afany de lucre i d'iniciativa social, ha organitzat el II Concurs de Pintura i Dibuix per a Persones Disminuïdes Psíquiques. Hi han participat quatre-centes persones procedents de trenta-quatre centres. L'exposició, on s'exposen més de tres-cents dibuixos i trenta-dues manualitats, romandrà oberta fins al 21 d'octubre a El Corte Inglés de Cornellà de Llobregat. Per a més informació, Fundació Catalana Privada de Llars Residencials, tel. 933 178 785 i 934 247 510. (C.C.)

Pla d'actuació per a la interculturalitat en el lleure

BARCELONA.— La Secretaria General de Joventut i la Fundació Jaume Bofill van presentar el 3 d'octubre passat un pla d'actuació per a la interculturalitat en el lleure anomenat «Calidoscopi». Aquesta iniciativa pretén sensibilitzar les famílies immigrants sobre els beneficis de l'educació en el lleure per tal de reforçar els processos de formació i promoure la participació dels infants i adolescents d'origen immigrant en les entitats d'aquest sector. (C.C.)

Oferir una formació integral a les persones

BARCELONA.— Conesti («conèixer i estimar») és una associació sociocultural cristiana i catòlica. Un dels seus objectius més importants és la formació de les persones en tots els aspectes. Principalment, ensenya el que no se sol ensenyar ni aprendre: la ciència de l'estimar i del sofriment; la ideologia humana i cristiana; el coneixement de Jesús com a únic salvador sant i perfecte, l'únic model a imitar, l'únic que mereix tota lloança i aplaudiment.

Alguns dels participants en els cursos mostren el seu diploma acreditatiu.

Aplaudir altres líders comporta un gran risc. La majoria d'aquests personatges no ho mereixen. Descobrim després d'haverlos aclamat que són, eren i seran uns corruptes, hipòcrites i falsos. I d'altres que, si reflexionéssim bé, ens avergonyiríem de com és d'absurda la nostra admiració envers ells: artistes, futbolistes, etc. L'imperi de la mentida ho domina tot. La falsedat

més refinada la trobem en tots els estaments, sobretot en la classe política. Els polítics diuen el que no penses, pensen a l'inrevés del que diuen i... fan el que no diuen ni penses. La gent els adula per veure si poden rebre algun tràfic d'influències; alguna engruna del seu pa. Únicament Jesús té paraules de vida eterna. Ell i solament amb Ell hi ha l'única veritat. Ell

no ens pot enganyar. Això s'inculca a tota la gent que ve a Conesti. A la seu de Conesti s'ha impartit recentment un curs de formació força complet sobre la psicologia dels infants i de les persones grans i un altre per conèixer la forma més pràctica de netejar i fer servir els productes més adients en cada cas. Han estat dirigits per destacats especialistes en la matèria. Les persones que han fet aquests cursos han rebut un diploma acreditatiu. Tres entitats amb borsa de treball ja han donat feina a molts d'ells.

Nombroses persones esperen amb interès poder fer altres cursos, que seran rotatius. Es donarà una gran importància als temes de la formalitat i l'honestetat per guanyar-se la confiança dels patrons i del

voluntariat, on molts individus hi col·laboren de manera desinteressada. La solidaritat i la cooperació no han de ser tan sols paraules, sinó que cal aconseguir que siguin una realitat. La unió fa la força.

L'agraïment és un altre dels temes que s'hi tracten sovint. Cal recordar les paraules de Jesús, quan va dir que havia guarit deu persones i que tan sols una havia vingut a donar-li les gràcies. On eren les altres nou? L'agraïment no vol dir submissió i servilisme a la persona o entitat de qui han rebut l'ajut, però sí una mostra d'estimació, traduïda en solidaritat. Tot plegat forma un clima de família i d'amistat.

Mn. Miquel Rodríguez
President de Conesti

Coses de la vida

Jocs Olímpics

Hola amics! S'han acabat els Jocs Olímpics i ja han tornat els participants. Onze són les medalles que han obtingut els esportistes espanyols. A part de la quantitat, el mèrit és participar amb noblesa i gallardia; una mostra de l'esforç de la preparació. Felicitats a tots els equips i especialment als esportistes que s'han endut els premis. Vull destacar l'emotivitat d'aquests Jocs, que n'ha esdevingut la protagonista, plasmada en diferents esdeveniments. Per exemple, el comiat d'Iñaki Urdangarín, amb la presència i el suport de la família reial. La nota simpàtica i tendra la va posar el petit Joan. També cal esmentar el Sr. Samaranch que, enmig del dolor, va demostrar el seu «saber estar», cosa que l'honora.

Cecília Aranés Mallof

Coses de la vida

Una excursió en honor de sant Gil

■ Va ser organitzada el 7 d'octubre pels habitants del poble de Caseres

NÚRIA.— Aquest any 2000, segons ens diuen els entesos en història, fa 1.300 anys que sant Gil arribava a la vall de Núria. Hi va viure uns quatre o cinc anys, on feia vida eremítica. Procedia de les Fosses Marines, prop de Nîmes, i que a la vegada havia vingut d'Atenes, lloc de la seva procedència.

Sant Gil, a la preciosa vall de Núria, evangelitzava els pastors, tocava la campana per reunir-los i els cuinava amb l'olla. Allí va plantar una creu i va promoure la devoció a la Mare de Déu, que han esdevingut els símbols d'aquesta vall i que després els han recollit els goigs: «Olla, campana i Maria, amb la creu en companyia.»

Per aquest motiu, com que al poble de Caseres —municipi de la Terra Alta— el patró és sant Gil, vam decidir el 7 d'octubre passat fer una excursió-pelegrinatge a la vall de Núria i arribar al darrer tram amb el tren cremallera. Tota una aventura. Va ser un dia d'un sol esplendorós i els set cims, de gairebé tres mil metres d'altura, eren blancs de neu. A la coma es troba l'ermita de la Mare de Déu de Núria,

l'estany artificial i l'ermita de Sant Gil amb una icona.

Vam celebrar la missa a l'ermita de la Mare de Déu de Núria. Estava plena de gom a gom, ja que altres grups s'hi havien aplegat com nosaltres. Tot seguit, davant de l'altar major, vam llegir unes pregàries escrites expressament per adreçar-les a la Mare de Déu de Núria i a sant Gil i també a la Mare de Déu de la Fontcalda i del Portal, atès que també hi havia uns quants pelegrins de Gandesa i de Batea. Si moltes noies i dones porten el nom de Núria, el nom de Gil el porten pocs nois i homes. És un nom poc comú; a Caseres tan sols n'hi ha un. Després vam besar la medalla de la Mare de Déu i la imatge (una talla romànica). També vam tocar la campana i els que

volien posaven el cap a l'olla, un costum molt antic.

Hi ha molta història i llegenda al voltant de la vall de Núria i del santuari, on la devoció s'uneix també al turisme de muntanya. És un lloc molt visitat per excursionistes i pelegrins. El santuari gaudeix sempre de la presència d'un mossèn per atendre el culte. Els visitants hi poden pregar i participar de la missa.

Vam dinar als menjadors del recinte i vam tenir temps per passejar pels prats que hi ha davant del santuari. Totes les instal·lacions, ben polides i ordenades, es troben en un molt bon estat de conservació. Hi vam poder romandre unes quatre hores i després vam tornar cap a casa. Va ser una jornada intensa. Els habitants de Caseres es van sentir una mica més units al seu patró, sant Gil, abat, la imatge del qual està posada a l'altar major, al costat de santa Magdalena, del santuari.

Mn. Antonio Bordàs
Rector de Caseres

Lectura de la Bíblia sota el mar

VALÈNCIA.— El sacerdot Francisco Javier Serra Estellés, de 54 anys, juntament amb dos professors universitaris, submarinistes com ell, van llegir recentment durant quinze minuts la Bíblia sota el mar en una cova submarina a quinze quilòmetres de Xàbia (Alacant). S'hi van fer servir uns textos bíblics plastificats. Els autors d'aquesta original iniciativa, que va tenir lloc a vuit metres de profunditat, van donar lectura al llibre del profeta Jonàs —el més breu de les Sagrades Escripures—, on es relata el seu naufragi en una tempesta i com va ser engolit per una balena. D'aquesta manera es van iniciar quatre dies de lectura de la Bíblia al mar, dins la campanya «El 2000 al so de la Paraula», de lectura ininterrompuda de les Sagrades Escripures que es desenvolupa a la Comunitat Valenciana des de l'1 de gener passat. (Zenit)

El Saló Europeu de Litúrgia, Imatgeria i Patrimoni

MADRID.— Ekumene, el Saló Europeu de Litúrgia, Imatgeria i Patrimoni, celebrarà la seva segona edició del 14 al 17 de desembre en un dels pavellons del Recinte Firal de la Casa de Campo a Madrid. Aquesta fira, l'única d'aquestes característiques que se celebra a l'Estat espanyol, compta amb l'assessorament de l'arquebisbat de Madrid i té com a objectiu fonamental presentar tots els aspectes que formen part del món religiós. La mostra ocuparà una superfície de 2.500 metres quadrats dedicats a l'exhibició de productes relacionats amb el món eclesíastic, productes i serveis d'imatgeria i litúrgia, empreses de manteniment, conservació i restauració de béns immobles, entre d'altres. (C.C.)

EL CLERGAT NADIU PROMOU LA IMPLANTACIÓ DE L'ESGLÉSIA ALS PAÏSOS DE MISSIÓ

AJUDEM ELS SEMINARISTES NADIS I DIGUEM BEN ALT QUE...

...la llavor ha arrelat i el clergat nadiu és el fruit d'unes terres que necessiten l'ajut de l'Església.

...els missioners passen el testimoni a mans de bisbes i sacerdots nadius.

...el clergat nadiu és el futur de la nostra Església i ara més que mai aconseguirem que les vocacions no es perdin per manca de mitjans.

...100.000 seminaristes joves es preparen per servir els seus pobles ajudats per les OBRES MISSIONALS PONTIFICIES. També ajudem els noviciats femenins i masculins de Missions.

Enguany aquests quatre Seminaris majors depenen especialment de la nostra col·laboració per garantir el futur de l'Església en aquests països.

St. Joseph's Seminary Aboke	Lira (Uganda)	180 alumnes
Seminario Mayor Cristo Sacerdote	La Ceja (Colòmbia)	170 alumnes
Seminari Major Morning Star	Calcuta (Índia)	186 alumnes
Queen of Apostles College Seminary	Tagum (Filipines)	113 alumnes

Constatem que l'ajuda als Seminaris és la millor inversió en favor de les Esglésies joves de Missions

- ☐ UNA BECA de 300.000 ptes. facilita 6 anys d'estudi
- ☐ MITJA BECA de 150.000 ptes. facilita 3 anys d'estudi
- ☐ UN CURS SENCER per 50.000 ptes.

PER A INFORMACIÓ I DONATIUS adreceu-vos a les Delegacions Diocesanes de Missions de Catalunya:

08002 BARCELONA
C/ Bisbe, 5
Tel. 932 701 014

43003 TARRAGONA
Pla de Palau, 2
Tel. 977 233 412

25003 LLEIDA
C/ Canonge Brugulat, 11
Tel. 973 267 639

17004 GIRONA
C/ Albareda, 15
Tel. 972 203 297

25700 SEU D'URGELL
Bisbat
Tel. 973 350 054

25280 SOLSONA
Bisbat
Tel. 973 480 619

43500 TORTOSA
C/ Cruera, 5
Tel. 977 440 700

08500 VIC
C/ Santa Maria, 1
Tel. 938 832 655

Buit legal sobre la identitat de l'embrió humà

BARCELONA.— Amb vista a la presentació de l'Informe coordinat per l'Observatori de Bioètica i Dret del Parc Científic de Barcelona sobre la utilització d'embrions per a la investigació, Isabel Viladomiu Olivé, presidenta de l'Associació Catalana d'Estudis Bioètics, recorda que «l'opinió de molts no canviarà mai les lleis biològiques del desenvolupament humà».

La ciència confirma l'existència d'un nou ésser des de la unió dels gàmetes amb un patrimoni genètic únic i exclusiu. Cal ometre aquesta realitat objectiva i científica sobre l'embrió tot negant-li la seva pertinença al gènere humà per poder seguir en el camí imparabla de la investigació, sense tenir en compte les conseqüències que comporta el menyspreu o la instrumentalització de la vida d'uns per salvar-ne uns altres.

L'opinió unànime d'uns experts no farà mai lícita una intervenció que és en si mateixa il·lícita. El fi no justificarà mai els mitjans i malgrat que el fi sigui possibilitar el guariment de malalties no farà mai lícita la utilització o producció d'embrions per a la seva posterior destrucció. De nou sorgeix el buit legal com a conse-

qüència de la identitat i l'estatut de l'embrió humà internacionalment, on queda a mercè d'opinions i consensos interessats.

El debat alça l'embrió humà com a protagonista «sense veu» i ho deixa a mercè del reconeixement social de majories que ometen les dades objectives de la ciència sobre l'inici de la vida des de la fecundació i ara també de la clonació. Les tècniques de reproducció assistida han generat milers d'embrions, erròniament denominats *sobranys*, que han generat un dilema ètic no plantejat abans i el tractament del qual ningú no coneix amb certesa. Que els pares no els

L'embrió, un ésser molt petitó, un «agregat de cèl·lules».

vulguin per a la seva implantació en el cos de la dona no significa que no hagin estat generats amb la intenció de ser «els seus

fills», ni modifica la seva pertinença a la nostra espècie.

El progrés científic no pot ometre les mínimes regles ètiques de respecte incondicional a tot ésser humà independentment del moment del seu desenvolupament. Cal tenir l'atreviment de reconèixer en l'embrió un ésser molt petit, un «agregat de cèl·lules» pel qual tots hem passat. La investigació de la capacitat terapèutica de les cèl·lules estaminals hauria de fer-se a través de les cèl·lules estaminals adultes i mai per la via de la «producció» d'éssers clònics per guarir. L'avenç tecnològic no és aliè a un altre avenç no menys important com és l'avenç humanístic de la societat. El principi de responsabilitat sobre les accions i el llegat a generacions futures ens obliga a reclamar respecte i prudència per limitar aquelles accions que plantegen dubtes ètics seriosos.

Associació Catalana d'Estudis Bioètics

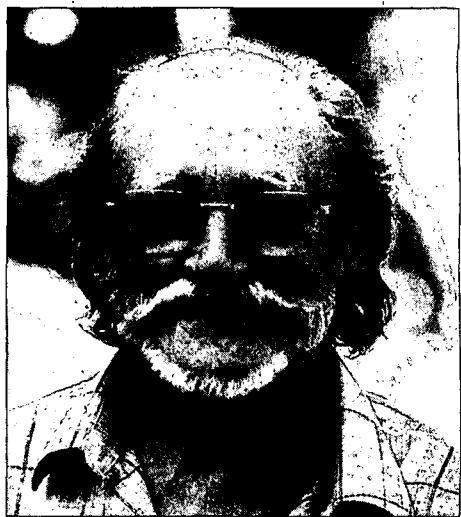
Testimoni d'una guarició

BARCELONA.— Mentre el 17 de maig del 1992 beatificaven a Roma el fundador de l'Opus Dei, a Cerdanyola Josep Mas va recuperar sobtadament la mobilitat de les seves cames que havia perdut deu anys abans en un accident. Vuit anys després, Mas recorda el que va passar. Uns dies abans de la seva recuperació, un feligrès de la parròquia li havia donat una estampa de Mons. Escrivà. El diumenge 17, a les onze del matí, «vaig mirar la foto de Mons. Escrivà i vaig dir: "Guareix-me, i guareix-me ara. Així t'ho podem atribuir a tu"», explica Josep Mas. La precisió li va semblar important perquè ell pregava tots els dies a la Mare de Déu, a sant Antoni, a sant Cristòfol... eren devocions que li van inculcar els seus pares. A continuació, va recitar el rosari, la pregària de l'estampa i un Pàrenostre.

«Immediatament em vaig adonar que el dolor que tenia constantment havia desaparegut. Va ser sobtadament. També em vaig adonar que em movia amb facilitat», comentava recentment Mas, al vespre d'un dissabte que es va dedicar a retallar branques dels xiprers que envolten el seu petit hort. Quan es pongui el sol, tornarà a regar els tomàquets, les patates i les mongetes que conrea.

Josep Mas és conscient que potser la seva guarició no es presentarà com a miracle en el procés de canonització del beat Josepmaria. «El més important —afirma— és que faig vida normal i per això en dono gràcies a Déu.» Al cap i a la fi, això és el que pretenen els qui difonen la devoció al fundador de l'Opus Dei, la mort del qual ha complert 25 anys el 26 de juny passat. Qui recita la pregària de l'estampa, abans de demanar la solució d'un

problema concret, implora ajuda per convertir tots els moments i circumstàncies de la seva vida en ocasió d'estimar Déu i de servir l'Església, el Papa i les ànimes. Una aspiració que poden compartir dones i homes, sans i malalts, de tota edat, condició professional, econòmica i cul-

Josep Mas.

tural i fins i tot espiritual. Aquesta universalitat és també geogràfica.

Vuit anys després del seu guariment, Josep Mas continua pregant diàriament el rosari i acut a la intercessió de sant Antoni i sant Cristòfol quan agafa el cotxe per fer encàrrecs, i del beat Josepmaria en llevar-se i anar-se'n al llit. Entre d'altres coses, ell demana per la tasca de l'Opus a Sud-àfrica, on van anar a treballar professionalment diversos fidels de la Prelatura —entre ells, un que havia viscut molt a prop de la seva casa a Cerdanyola— al desembre del 1998.

Carles M. Canals
Periodista

Tibidabo us informa:

1 Adoració Perpètua

Us invitem a participar una hora al mes a l'Adoració Perpètua del Tibidabo.

Adoració Diurna: de les 8 del matí fins a les 23 hores.

Adoració Nocturna: de les 23 hores fins a les 6 del matí.

2 Dijous Eucarístics

Tots els dijous de l'any, Hora Santa de les 21,15 a les 22,45 hores.

3 Missa Mensual de l'Obra Expiatòria del Tibidabo

Tots els primers divendres de cada mes. Sortida d'autocars a les 17,30 hores de la plaça Lesseps y tornada a les 19,45 hores.

4 Viatges i Peregrinacions

Castell de Perelada. 24 de març de 2001.

Pirineu Aragonès. 27, 28 i 29 d'abril de 2001.

Terra Santa i Petra. 28 de maig al 6 de juny de 2001.

Ruta de Sant Pau. 18 al 27 de setembre de 2001.

5 Exposicions Permanents

«Obriu les Portes al Redemptor». «Museu d'art Nadalenc de Mossèn Camprubí».

6 Il·luminació del Temple del Tibidabo

Hi han persones que col·laboren perquè el Temple del Sagrat Cor de Jesús del Tibidabo estigui il·luminat totes les nits. Tu també pots contribuir a fer possible aquesta realitat.

Truqueu-nos al 934 175 686

cultura

Tresor marià al barri gòtic barceloní

■ L'església de la Mare de Déu de la Victòria té un gran valor històric i artístic

BARCELONA.— Situat al carrer d'Ataülf, darrere de l'Ajuntament, i aliè al bulliciós trànsit ciutadà, hi ha un tresor marià: l'església de la Mare de Déu de la Victòria. Una perla d'extraordinari valor històric i artístic. Els templers van edificar al segle XIII una capella d'una sola nau, però actualment només se'n conserva la sòbria arcada romanico-bizantina que guarneix la porta que dona al carrer d'Ataülf. La inscripció que es pot llegir és *Domus Dei, Porta Coeli* («Casa de Déu, porta del cel»).

El temple té una estètica harmoniosa i transcendent, idònia per a la devoció.

Premi Martín Descalzo de Periodisme Religios

MADRID.— A punt de complir-se el desè aniversari de la mort de José Luis Martín Descalzo, un dels periodistes catòlics d'informació religiosa més prestigiosos d'Espanya, la revista *Católicos del siglo XXI* ha convocat el I Premi Martín Descalzo de Periodisme Religios. La dotació del premi és d'un milió de pessetes. Hi poden concursar totes les persones que hagin publicat un article no superior a les

quaranta línies en un diari o revista, nacional o hispanoamericana, entre gener i novembre del 2000. La temàtica ha de girar al voltant de qüestions religioses: la persona de Crist, l'Església, l'evangelització, la Mare de Déu, els sants... La recepció dels treballs finalitza l'1 de desembre. Per a més informació: revista *Católicos del siglo XXI*, c/ Jazmín, 20-28033 Madrid, tel. 913 839 204. (Zenit)

FILATÈLIA

per Enric Graupera

Charles-Émile Gadbois, musicòleg

Canadà va dedicar el 1997 un segell al sacerdot Charles-Émile Gadbois, un musicòleg de gran prestigi al seu país. Des de ben jove va començar a prendre classes de piano perquè li agradava molt la música. Va ser ordenat prevere el 1930, però va continuar amb els estudis musicals. Tocava la trompeta, el clarinet, l'arpa i el contrabaix. Va ensenyar música al Seminari de Sant Jacint. Ben aviat es va adonar que a través de la música es podia perpetuar la cultura canadenca i va començar a recollir cants folklòrics tradicionals. El 1938 va publicar uns dos-cents cinquanta cants en un volum: *La bonne chanson*. També va compondre diferents peces tant religioses com profanes. Solia firmar les seves obres amb els pseudònims Paul Arel i Do-Mi-Sol. Va morir el 1981.

La construcció d'aquesta capella va acabar el 1255 i portava per nom Nostra Senyora del Temple. El 1370, en desaparèixer els templers, la capella va passar a ser propietat de la reina Leonor, esposa de Pere IV d'Aragó, que havia començat a construir el seu palau als terrenys limítrofs. Durant aquest període la capella va ser restaurada i el seu estil romànic va prendre l'elegant forma gòtica que avui conserva. Aleshores va començar a denominar-se Nostra Senyora del Palau.

La capella forma un conjunt d'una bellesa particular. Arcades d'un gòtic vell, el cor austere, les capelles laterals equilibrades i l'ampli presbiteri —tot plegat sota un sostre de senzilla nervadura— forgen una estètica harmoniosa i transcendent, idònia per a la devoció.

Cap a la meitat del segle XVI, l'amo de la capella era Lluís de Requesens. Malgrat les seves nombroses ocupacions militars i di-

plomàtiques, mai no se'n va oblidar i va encarregar una nova imatge de la Mare de Déu, la que avui presideix el presbiteri de l'església. Aquesta imatge, que fa vuit pams i mig d'alt, va ser tallada en un bell bloc d'alabastre per l'excel·lent escultor Martín Díez el 1556. L'Infant Jesús té a les mans un colom, mentre que la Mare de Déu sosté a la mà dreta unes roses. I allí, entre la mirada bondadosa de la seva Senyora i capitana, reposa Lluís de Requesens i la seva família.

Després de la batalla de Lepant el papa Pius V, en agraïment a Lluís de Requesens perquè en aquella contesa havia actuat com a lloctinent de Joan d'Àustria, va concedir un Jubileu pleníssim i perpetu per a l'església de Nostra Senyora del Palau. Des d'aleshores, moltíssims fidels van a rebre-hi el Jubileu, des del migdia del 6 d'octubre fins a la mitjanit del dia 7. Això va donar peu a l'actual devoció a la Mare de Déu de la Victòria.

El 1921 José Ignacio Cervero i María del Carmen San Gil, comtes de Sobradiel i patrons de la capella del Palau, van fer una generosa donació d'aquesta capella i de la casa adjacent a la Companyia de Jesús. Aquest orde hi va establir l'actual residència de Nostra Senyora de la Victòria, amb entrada pel carrer Palau, núm. 3.

J. Tilló, s.j.

PRIMERS PLATS

Espaguetis a la vinagreta)

Ingredients

Ingredients:

150 g d'espaguetis frescos
125 g de mongeta tendra
100 g de pèsols
50 g d'olives sense pinyol
2 pastanagues petites
1 nap
4 anxoves, 1 ou

Per a la vinagreta:

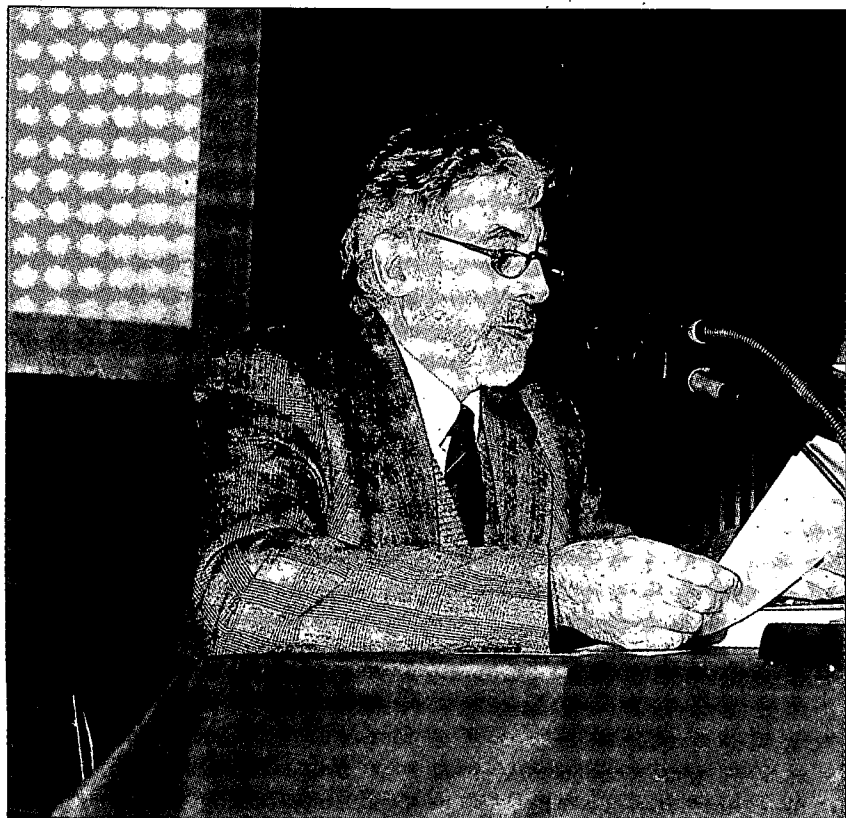
100 cc (mig got) d'oli
2 cullerades de vinagre
julivert ben tallat
sal
pebre

Poseu un anunci a les fitxes de

"Les Recettes de la tieta Montserrat".

Primer estudi científic en català sobre els Fets dels Apòstols

■ L'autor d'aquesta obra de quatre volums és Mn. Josep Rius-Camps

Mn. Josep Rius-Camps.

BARCELONA.—L'aula Sant Jordi, de la Facultat de Teologia de Catalunya, acull el 19 d'octubre, a les 20.00, la presentació de l'obra *Comentari als Fets dels Apòstols*, de Mn. Josep Rius-Camps. Es tracta del «primer comentari científic als Fets dels Apòstols en llengua catalana, fruit de vint anys d'investigació», afirma l'autor.

«La novetat rau—explica Mn. Josep Rius-Camps— en el fet de comentar tant el text normal o «alexandri», que es presenta en totes les edicions del Nou Testament, com l'anomenat «text occidental», menystingut en general pels exegetes.» L'autor diu que «posseïm, en efecte, dues formes de text sensiblement diverses, que es poden remuntar com a mínim a la segona meitat del segle II, malgrat que els còdexs grecs corresponents siguin del segle IV».

En primer lloc, s'ofereix en doble columna la traducció de l'un i l'altre text, i es destaquen els diversos moviments que componen l'estructura concèntrica de cada unitat literària. A continuació, s'enumeren totes les variants. El comentari pròpiament dit es basa sempre en el text ordinari, però s'interpreten tot seguit les variants de tipus «occidental», molt nombroses.

Són quatre els volums que constitueixen l'obra, editada per la Facultat de Teologia de Catalunya:

«Jerusalem»: Configuració de l'església judeo-cristiana, «Judea i Samaria»: Gènesi de l'església cristiana a Antioquia, «Fins als confins de la terra»: Primera i segona fases de la missió al paganisme i «D'Efes a Roma, amb marrada a Jerusalem»: Tercera i quarta fases de la missió al paganisme.

Segons Mn. Josep Rius-Camps, Lluç ofereix en el segon volum de la seva obra única una visió crítica de les esglésies i personatges que van protagonitzar la missió a la llum del model, Jesús, que havia presentat en el seu primer volum, l'Evangeli. Els resultats són molt innovadors respecte de la lectura tradicional. «Als Fets dels Apòstols s'hauria d'assignar el mateix gènere literari que als quatre evangelis: efectivament, no es tracta d'una història de l'Església primitiva i dels personatges més importants de l'època apostòlica, sinó d'un seguiment circumstancial de la manera com es va dur a terme la missió al paganisme i dels nombrosos obstacles que es van haver de superar», subratlla l'autor. (C.C.)

Forma de preparació:

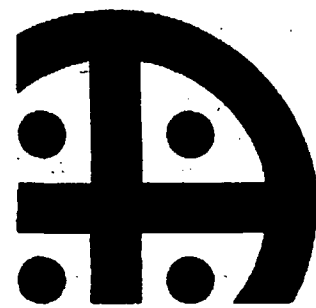
Bulliu els espaguetis amb aigua amb sal, escorreu-los i deixeu-los refredar. Bulliu els pèsols, la mongeta tendra, les pastanagues i el nap tot tallat a trossets. Escorreu les verdures i deixeu-les refredar.

Prepareu una vinagreta posant tots els ingredients dins de la batedora fins que quedi una salsa ben lligada. Després barregeu els espaguetis amb les verdures i la vinagreta. Presenteu aquesta amanida en una placa rodona i decoreu-la amb rodanxes d'ou dur, els filets d'anxoves i les olives.

Novetats al centre universitari Abat Oliba CEU

BARCELONA.—El centre universitari Abat Oliba CEU de Barcelona (c/ Bellesguard, 30) ha iniciat recentment les classes del primer curs de la seva nova titulació pròpia en Comunicació i Publicitat. Es pot cursar en un itinerari de tres anys, o bé en combinació amb la llicenciatura d'Administració i Direcció d'Empreses, en un itinerari conjunt de cinc anys. Aquesta nova disciplina té com a objectius prioritaris formar l'alumne en l'àrea de decisió de la comunicació corporativa i del màrqueting, i en habilitats de comunicador, alhora que es potencien les noves tecnologies (Internet) i una formació en humanitats, característica essencial d'aquest centre docent.

A més, s'ha presentat la nova identitat corporativa dels centres Abat Oliba. Aquest logotip té l'origen en la firma autògrafa del mateix abat Oliba, trobada en un document de l'any 1023: l'*Oliba Episcopus*. A partir d'ella s'ha dissenyat el nou símbol. (C.C.)

Nou logotip dels centres Abat Oliba CEU.

Difondre el món pessebrístic

PAMPLONA.—L'entitat catalana El Bou i la Mula, un col·lectiu d'opinió, recerca i difusió del pessebre, va presentar dues ponències al Congrés Internacional Pessebrista que es va celebrar a Pamplona del 12 al 15 d'octubre. Les ponències van ser les següents: *Estudiar, pensar, criticar i difondre el pessebre* i *Pessebrisme i educació*, a càrrec d'Enric Benavent i Albert Dresaire.

El Bou i la Mula, que va ser fundada el 4 de setembre del 1999 al monestir de Santa Maria de Solius, a Santa Cristiana

d'Aro, vol aportar al món pessebrístic i de la cultura popular un espai de trobada i d'intercanvi. Entre els seus objectius, cal assenyalar els següents: promoure el coneixement del pessebre (jornades d'estudi, intercanvi de dades i experiències, creació de grups de recerca...), debatre el fenomen pessebrístic (organitzar taules rodones, publicar articles d'opinió...) i fer difusió del pessebrisme a través dels diferents mitjans de comunicació sobre tots els seus aspectes: social, antropològic, artístic, religiós, històric, etc. (C.C.)

PRIMERS PLATS

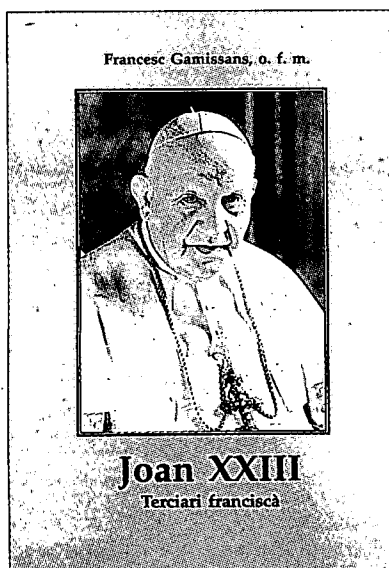

Llibres

Paral·lelisme entre Francesc d'Assís i Joan XXIII

Ha estat abundant la bibliografia sobre el papa Joan XXIII amb motiu de la seva beatificació el 3 de setembre passat. Francesc Gamissans, franciscà i periodista, porta a terme en aquesta obra un paral·lelisme entre sant Francesc d'Assís i el papa Angelo Roncalli. Tots dos van encarnar en la vida les virtuts evangèliques de la pobresa i la humilitat, el sentit profund de la pregària, el diàleg interreligiós, l'amor a l'Església, la tolerància, l'alegria, el bon humor i, sobretot, la pau i el bé. El llibre, més que un estudi comparatiu de teologia espiritual, és una recull ben documentat de paraules i fets testimonials de tots dos protagonistes que palesen la seva semblança. Gamissans acaba dient: «Si en la vida i en la mort sant Francesc fou "un altre Crist a la terra" (*alter Christus*), el papa Joan XXIII fou "un altre sant Francesc" en el món.» (C.C.)

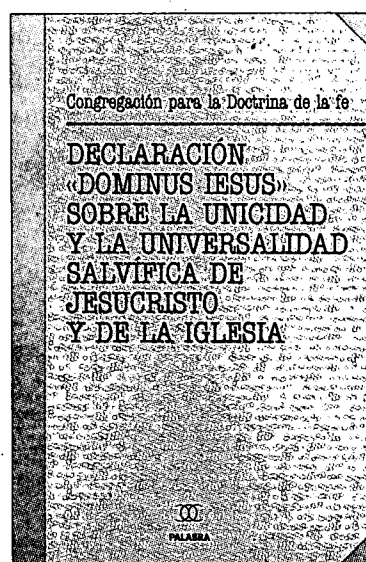
Francesc Gamissans, o.f.m. Joan XXIII.
Terciari franciscà. La Formiga d'Or,
Barcelona 2000, 103 pàg.

El valor doctrinal de la «Dominus Iesus»

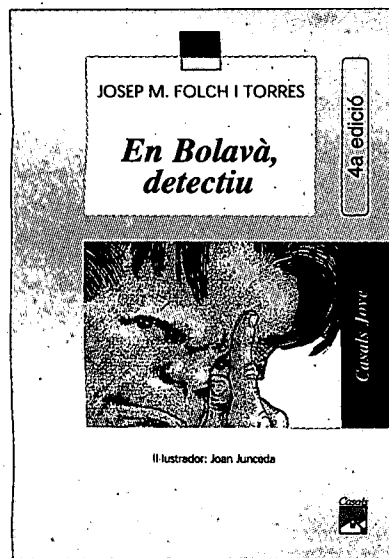
Aquest volum recull la declaració de la Santa Seu en què es reafirma el tarannà singular de l'Església catòlica i que compleix un doble objectiu. D'una banda, es presenta com un testimoni ulterior i renovat autoritzat per mostrar al món «l'esplendor del gloriós evangeli de Crist» i, de l'altra, indica, com a vinculant per a tots els fidels, la base doctrinal irrenunciable que ha de guiar, inspirar i orientar tant la reflexió teològica com l'acció pastoral i missionera de totes les comunitats catòliques disperses pel món. A més del text pròpiament dit, s'inclouen les presentacions que van fer-ne el cardenal Joseph Ratzinger, Mons. Tarcisio Bertone, Angelo Amato, s.d.b., i Mons. Fernando Ocáriz. (C.C.)

Congregació per a la Doctrina de la Fe,
Declaración «Dominus Iesus» sobre la
unidad y la universalidad salvífica de
Jesucristo y de la Iglesia. Editorial Palabra,
Col·lecció Documentos MC, Madrid 2000,
94 pàg.

Combinació d'humor i misteri

En Bolavà, detectiu és una de les obres més conegudes de Folch i Torres i que ha fet somiar i riure més de tres generacions de joves. El personatge principal de la història, el detectiu Bolavà, mai no perd la serenitat per més dificultats que trobi al seu camí. Sempre aconsegueix els seus propòsits: només cal que recolzi el front en un dit de la mà dreta i mediti durant uns minuts. Sempre arriba a una conclusió per més extravagant que pugui semblar. Les seves idees lluminoses són extraordinàries, enginyoses i poc corrents. El lector no s'espera les sortides del detectiu, ja que trenquen absolutament amb les lleis de la lògica. La combinació d'humor i de misteri és la clau de l'èxit imperible d'aquest relat. (C.C.)

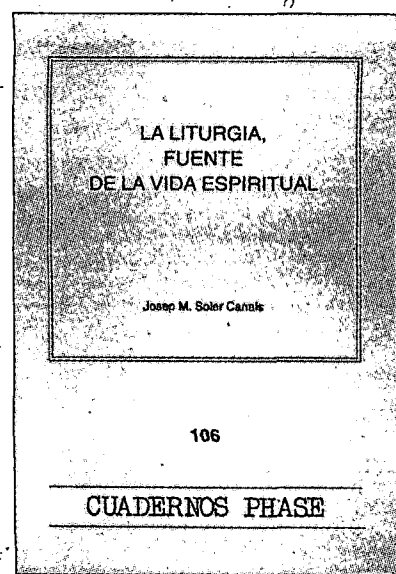

Josep M. Folch i Torres (text) - Joan Junceda (il·lustracions), En Bolavà,
detectiu. Editorial Casals, Col·lecció
Casals Jove, Barcelona 2000, 271 pàg.

Espiritualitat litúrgica

El P. Josep M. Soler Canals, autor d'aquest volum sobre la litúrgia, recorda que va ser el Concili Vaticà II qui va voler que la litúrgia tornés a ser el centre de la vida espiritual dels batejats, tal com ho era durant els primers segles del cristianisme. L'abat de Montserrat explica que «després de més de tres dècades de la promulgació de la *Sacrosanctum Concilium*, ens adonem de tot el treball realitzat en el camp de la integració de la litúrgia en la vida espiritual, però constatem també que encara queda molt per fer». El desig del Vaticà II que la litúrgia fos el centre de la vida de l'Església s'ha anat imposant en l'àmbit teòric entre els estudiosos, però a la pràctica no ho és per a molts. (C.C.)

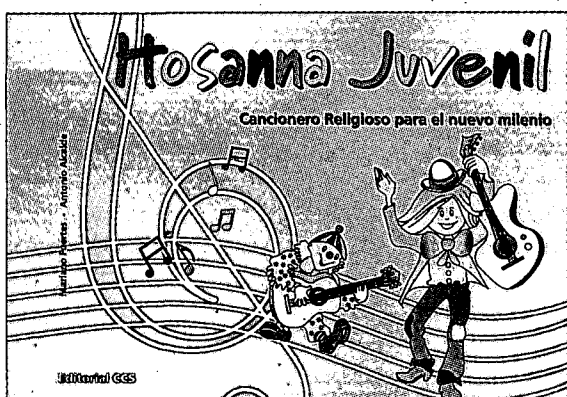
Josep M. Soler Canals, La liturgia,
fuentes de la vida espiritual. Centre de
Pastoral Litúrgica, Col·lecció Cuadernos
Phase, Barcelona 2000, 84 pàg.

Manual juvenil del cant religiós

Els cançoners *Hosanna* són reculls de cants religiosos, litúrgics i no litúrgics, en què es troba un gran nombre de cançons juvenils. En aquest volum s'han afegit als textos de les cançons els acords pertinents per a l'acompanyament amb guitarra i normes per a la utilització correcta dels cants en la litúrgia. Conté tots els cants de l'*Hosanna Básico* i de l'*Hosanna Infantil*, i amplia considerablement el nombre de cançons noves. Els autors d'aquest recull adverteixen en el pròleg que «hi ha moltes cançons que no han de formar part de la litúrgia per molt religioses que ens semblin, per molt que ens agradin o per molt boniques que siguin; cal deixar-les per a altres moments més oportuns: trobades de pregària, catequesis, convivències...». (C.C.)

Mariano Fuertes i Antonio
Alcalde, Hosanna juvenil.
Cancionero religioso para
el nuevo milenio. Editorial
CCS, Col·lecció Hosanna,
Madrid 2000, 380 pàg.

Un cançoner popular i didàctic

Els components del grup de treball Llenguatge Recreatiu, del Centre de Professors de Guardo, presenten aquest treball de recerca i compendi de cançons populars amb l'objectiu que sigui utilitzat pels educadors. «*Canciones para jugar y cantar* no pretén ser un llibre més que agafi pols a la biblioteca, sinó un manual perquè els professors i les professores introdueixin a l'aula el cant i el joc», afirma el professor i escriptor Germán Díez Barrio al pròleg. A més, aquest recull del cançoner tradicional té possibilitats dramàtiques concretes si es té en compte que el joc i la cançó popular és «el primer pas cap a la dramatització». (C.C.)

Grup Llenguatge Recreatiu, Canciones
para jugar y cantar. Editorial CCS,
Col·lecció Materiales para Educadores,
Madrid 2000, 194 pàg.

El llibre de la setmana

Literatura... escombraries

Un lector de *Catalunya Cristiana* em va enviar una carta on m'indicava que «seria de gran interès informatiu poder llegir en aquesta secció una crítica sana sobre els textos i els autors dels retalls annexos». Els textos citats són *Misses Dites*, de Xavier Sust, *Mentiras fundamentales de la Iglesia católica*, de Pepe Rodríguez i *Tierra de Fariseos. Viaje a las fuentes del catalanismo católico*, d'Oriol Malló i Alfons Martí.

Si he de ser sincer, em desagrada parlar-ne. Els vaig llegir al seu temps, i durant les hores que els vaig tenir a les meves mans vaig sentir l'opressió i el disgust que s'experimenta quan ens endinsem en la lectura de pamflets, de tarannà diferent, però d'un oportunisme comú mediocre i vulgar. Això és el que passa, d'aquí el títol d'aquest comentari, quan estem davant de la televisió, i ens adonem que el que es projecta a la pantalla és el que s'anomena, amb justícia, «teleescombraries».

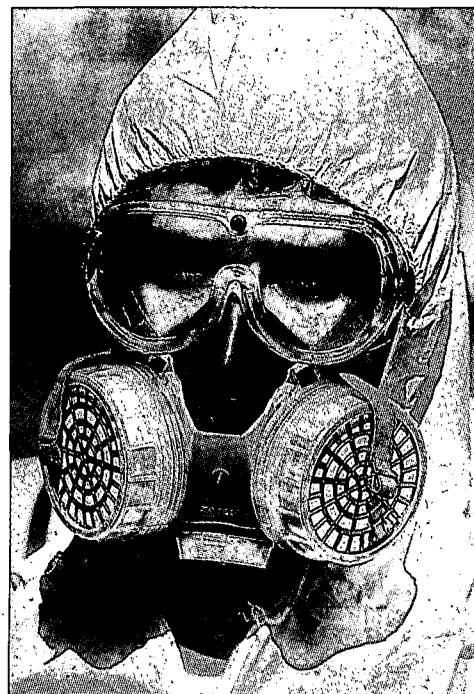
El llibre de Xavier Sust té el to de l'humor anticlerical d'algunes revistes antigues d'abans com *L'Esquella de la Torratxa*, de la preguerra civil espanyola, encara que amb un tarannà que vol ser més

desenfadat, menys agre o menys carnívor per allò dels «menjacapellans»; i com que és més frívol, segurament el Sr. Sust es considera més actual i més modern. Però tot el conjunt és intolerable, no tant perquè jutja la part epidèrmica de la qüestió religiosa. A la seva obra pretesament humorística i sense gaire gràcia —s'anomenen i es pretenen coses substancials que no són res més que l'aparença d'actituds, filles moltes vegades de circumstàncies, temporals o personals. I tot això sap més greu quan s'endevina darrere dels comentaris pretesament jocosos, una clara voluntat de descrèdit gratuït, sense cap mena de respecte ni a les persones ni a les institucions. I l'Església catòlica, i altres confessions religioses, amb tots els defectes que puguin tenir tots els seus membres representants jeràrquics i el poble senzill s'han de prendre seriosament. Cal tenir prou capacitat de discerniment, per no fer-ne un gra massa del que no s'entén. Ja sabem el que diu el proverbi quan parla de la mel que no està feta per a certes boques...

Què puc dir de Pepe Rodríguez? Aquest periodista tortosí és un senyor que s'ano-

mena especialista en el tema de les sectes, que disfruta quan va als arxius de la justícia sense el més mínim sentit de la confidència, i treu a la llum pública històries a vegades lamentables protagonitzades pel clergat... I eleva a categoria el que és una mera anècdota, per trista i dolorosa que sigui. I en aquest nou volum encara fila més prim en l'atreviment, i s'erigeix en crític de punts que ell anomena fonamentals de l'Església catòlica, sense més arguments que els que extreu d'una lectura ràpida de pamflets tan antics com la mateixa Església. És curiós que es cregui, segurament, que gràcies a ell es treu la màscara a una Església que ja té dos mil anys d'història, i a la qual sempre ataquen pel mateix. Alguna cosa deu tenir quan, malgrat tot, encara subsisteix. I subsistirà malgrat tots els Pepes Rodríguez que sorgeixin, encara que siguin molt nombrosos... A les tres-centes i escaig pàgines no hi ha cap moment en què el puguem prendre seriosament, i és lamentable el mal que pot fer a la gent sense formació que, a més, serà, potser incapaç de contrastar el que diu aquest senyor amb un tractat elemental de catequesi o un text d'història de l'Església, que n'hi ha, i de ben moderns... Lamentable el Sr. Rodríguez, que, d'altra banda, s'atreveix a atacar les institucions i les persones, però ell no accepta cap crítica. Lamentable.

El llibre d'Oriol Malló és una visió, escrita no sé si amb ressentiment o amb voluntat d'originalitat ben discutible. Entra en la història recent com un elefant en

A l'hora de llegir cal saber elegir i protegir-se de la literatura vulgar i ofensiva que no respecta ni les persones ni les institucions.

una terrisseria. Tot és tan gratuït, i posa al mateix sac personatges ben dispers, que podem preguntar-nos com és possible que Espasa Calpe, que fins ara ha estat una editorial seriosa, s'hagi atrevit a publicarlo...

En fi, a l'estimat lector que m'ha demanat una «crítica sana» no sé si l'hauré sabut satisfer. La veritat és que he escrit aquestes línies amb la mascareta que immunitza davant la possible infecció o... la pudor. I la literatura escombraries és a vegades una font de perfums no gaire agradable. Vosaltres ja m'enteneu.

Cristóbal Sàrrias

La sardana i la dansa

Properes trobades importants

• A Lleida ciutat es va preparar intensament la celebració de les XXV Festes de Retrobament de Sardanistes Veterans a les Terres de Lleida. Les festes van començar el 16 d'octubre amb una sèrie d'actes que acabaran el 22. El dinar de gemanor tindrà lloc el dia 19. Les reserves s'han de fer a nom del Grup Sardanista Huracans, i fer l'ingrés de l'import, 3.000 pessetes per persona, a la Caixa d'Estalvis i Pensions "la Caixa". Per a més informació truqueu al 973 268 315 o al 973 248 586.

• També a Banyoles sembla que es preparen algunes sorpreses o variants dins de les festes sardanístiques anyals del mes d'octubre. Fa uns dies vam rebre unes postals amb l'eslògan d'«El Co-Co s'acosta. Què pot passar?» Es parla d'una competència de cobles i és evident que els sardanistes habituals que hi assisteixen cada any ja coneixen la festa, però sembla que aquesta vegada es pretenen canvis que puguin donar un altre aspecte a la festa, sense, però, perdre la seva impor-

tància. «Serà qüestió de comprovar-ho el 22 d'octubre», ens diuen.

• A Bellvitge preparen una concentració sardanística molt important. Amb l'eslògan «Abracem Bellvitge amb una sardana», el grup sardanista Tot Bellvitge convoca tots els sardanistes perquè el 19 de novembre hi acudeixin per participar a fer la gran rotllana que ha d'encerclar Bellvitge. Diguem que la festa es prepara per commemorar el quinzenès aniversari de l'entitat i que compta amb la col·laboració de l'Ajuntament de l'Hospitalet. Calculen que seran necessàries unes 4.500 persones per aconseguir-ho. Per part nostra diguem que la rotllana que es proposa no pretén cap rècord ni fita, sinó identificar aquest nucli important d'habitants residents a Bellvitge amb la sardana i el seu significat a Catalunya. Ens parlen de diverses adhesions que s'han ofert per promoure aquesta concentració.

Josep Ventura

Catalunya Cristiana

Una xarxa per a l'evangelització

Subscribiu-vos-hi ara

només per 11.180 ptes./any

Edició en català ☐ Edició en castellà ☐

Nom Cognoms

Adreça Població

D.P. Tel. N.I.F.

Desitjo subscriure'm al setmanari CATALUNYA CRISTIANA durant un any (52 números)

FORMA DE PAGAMENT

☐ Amb un únic pagament d'11.180 ptes. per any

☐ Domiciliació bancària (Ompliu l'ordre de domiciliació)

☐ Amb dos pagaments semestralment de 5.590 ptes.

☐ Xec nominatiu que adjunto

Senyors, Els prego que, a partir d'ara, i fins a nou avis, carreguin al meu compte els rebuts que els presentarà FUNDACIÓ CATALUNYA CRISTIANA per la meua subscripció a "CATALUNYA CRISTIANA".

Títular

Entitat Oficina DC

Data

Compte

Signatura del titular del compte

Envieu aquesta butlleta a nom de:
CATALUNYA CRISTIANA
(Departament de Subscripcions).
Puiggarí, 5 - 08014 Barcelona
Tel.: 934 905 988 - Fax: 934 902 035

Pensadors cristians del segle xx (27)

Roger Schutz i l'esperança ecumènica

TAIZÉ, ECUMENISME I VIDA MONÀSTICA

Neix el 12 de maig del 1915 a la petita població de Provença, al Jura suís. La seva família està marcada per una ascència camperola. Ell mateix va passar tota la seva infantesa al camp.

A l'edat de 12 anys, la fe de Roger va perdent consistència. Entra en un període de crisi. Cap als 18 anys una malaltia pulmonar, considerada gairebé inguàrable, marcarà la seva joventut. Es recupera lentament, i comença a redactar la seva biografia d'amagat. Ja reestablert, viatja a París per ser escriptor, però els seus esforços són en va, i tira al foc la seva autobiografia.

A poc a poc la fe rebrota en ell, com una font petita però contínua. I vol fer alguna cosa per la unió dels cristians. Comença a estudiar Teologia a la Facultat de Lausana. La seva fe es veurà enfortida després d'un gran període d'oració. Participarà en el Congrés Mundial de les Associacions Cristianes d'Estudiants, reunit a Amsterdam (1939), on es desenvolupen novament les seves inquietuds ecumèniques. Poc temps després serà ordenat pastor de l'Església reformada suïssa.

El germà Roger concep la idea de constituir una comunitat on col·laborin espiritualment i intel·lectualment els membres de l'Associació Cristiana d'Estudiants. És la idea d'una vida monàstica dintre del calvinisme i, tot i el seu atractiu, topà frontalment amb els diversos ambients protestants.

El contacte amb les misèries de la II Guerra Mundial el fa aprofundir i madurar en la seva vocació. Socorre els jueus i altres víctimes de la persecució hitleriana. Un bon dia visita les ruïnes de la famosa abadia de Cluny (1940), i repara en un rètol, enganxat en una finestra, que anuncia la venda d'una masia vella a Taizé. Després de donar un cop d'ull a la casa vella, la compra i s'hi establirà definitivament. Aquí és on neix el seu projecte de comunitat ecumènica.

Molt temps després, i com a fruit de la seva tasca agermanadora, el germà Roger rebra el premi Templeton (1974), el premi de la pau a Alemanya (1974) i el premi de la Unesco per a l'educació per la pau (1988). Ha escrit abundants llibres d'espiritualitat.

VIVÈNCIA REJOVENIDORA DE LA FE

L'ideal monàstic per al germà Roger no consisteix en l'«acquisition du salut» (aconseguir la salvació), mitjançant una vida més meritòria (ascesi), tot avançant plegats (en comunitat). Per a ell, la vida

El germà Roger ha esdevingut per a molts de nosaltres l'exemple viu del «cristianisme ecumènic». Caminar cap a la unitat és caminar amb Crist. R. Schutz va començar aquest camí fa ja força anys. El seu motiu: l'amor envers els germans separats, però també seguidors de Crist, com nosaltres.

monàstica mai no ha de caure en l'ascetisme. L'asceti es torna ascetisme, segons R. Schutz, «des del moment en què, deixant de situar-se en la perspectiva de la salvació gratuïta, esdevé el mòbil d'obres meritòries, en la participació de l'home en la iniciativa de la seva salvació». Roger ens proposa:

1. Una primacia de l'actitud de reconeixement i lloança. Les obres que fa l'home en resposta a Déu «no van encaminades a aconseguir la salvació, sinó

perdó de Déu, tot evitant la culpabilitat larvada, i es predica a l'home la reconciliació amb ell mateix.

VIDA D'ORACIÓ

Nombrosos articles, entrevistes, o simples comentaris de visitants del turó de Taizé destaquen la impressió que causa l'oració en comú: descriuen l'atmosfera especial que regna durant l'ofici religiós. Però, en l'oració de Taizé no hi ha

El germà Roger Schutz.

que són dutes a terme en reconeixement i lloança del seu Déu». Així, la vida cristiana esdevé un himne continu de reconeixement pels dons rebuts exclusivament de la gratitud de Déu.

2. Un abandonament de l'exercici de mesurar progressos i retrocessos en el camí de la perfecció. S'accepta la recerca de la santedat, tenint Crist com a imatge. D'aquí neix la vida cristiana orientada cap a «la santificació en la recerca constant de la voluntat de Déu».

3. Un rebuig de les pràctiques «superrogatòries» (la tendència a atènyer-se a allò manat, l'afegir pràctiques a pràctiques): viure en l'actitud «totalment abocada al reconeixement, al testimoni de la gratitud cap a Déu, mitjançant les obres que li siguin agradables».

A Taizé es procura viure a fons el

màgia. Es preveu una preparació encaminada a viure un autèntic silenci interior. Aquest silenci és el que Crist satisfarà amb la seva paraula i amb la seva presència. Aleshores, amb un «estar davant de Déu» n'hi ha prou. Aquesta presència cristològica neix, des d'un començament, com un doble moviment d'adoració-lloança. L'oració mai no es tanca sobre si mateixa, sinó que adquireix cos, tot actuant com l'amic inoportú de l'Evangeli.

El segon moment és el de l'escolta de la Paraula, juntament amb el pa eucarístic, distribuït en el banquet d'acció de gràcies, que cura l'home feble i malalt. Els silencis disseminats entre els salms i les lectures donen com a fruit el fet d'apropiar-se de la Paraula, tot creant un diàleg jo-Tu. I, tot plegat, imbuït en un ambient de joia i de pau, un bàlsam per a l'esperit.

La contemplació és adoració. I el germà Roger ho té molt clar, ja des de la seva primera vivència d'oració, en la pregària que va marcar el despertar a la seva fe: «Tu em parles dintre el cor: "Busqueu la meua presència!"» Buscar-la és el que vull, Senyor!» (SI 26,8).

VIDA ECUMÈNICA

La clau de l'atractiu de Taizé es troba en la profunda vivència de la vida comunitària (formada per protestants, ortodoxos i catòlics). Es viu en el desig persistent d'intensificar la vida entre els germans.

L'impuls de vida en comú s'experimenta des de l'òptica cristiana, i no des d'una comunitat natural o una mera secularització de la vida monàstica. En la comunitat cristiana, segons Schutz, «tot s'edifica amb una sola finalitat: el creixement intern del cos de Crist en la perspectiva del regne».

Taizé és un exemple per a tothom que l'ecumenisme avui dia és possible. Sense cap mena de dubte, el carisma del germà Roger, imprès en la seva comunitat, és eminentment ecumènic. Ell mateix ho ha expressat de la següent manera: «Només hi ha una vida en comú quan l'única referència de tots és edificat plegats. El signe d'unitat que brillarà aleshores entre els homes és més important que l'obra individual més noble, elaborada al marge de la comunitat.»

Taizé és lluny de voler-se deixar arraconar en la peculiaritat de «comunitat religiosa reformada». Encoratjada per una vocació ecumènica actualment es troba a la recerca de la unitat eclesial. La comunitat viu el cristianisme convençuda que el camí de la unitat no passa per la protesta. Estigmatitzar des de fora les faltes alienes només aconsegueix tancar l'altre en ell mateix.

El diàleg, abans que res, neix de l'amor de Déu i de l'amor per la humanitat. Un amor cordial i apassionat, malgrat les dificultats que en aquest camí poguéssim trobar. D'aquí la mirada constant de Taizé cap a l'Escriptura i la lectura assídua dels pensaments de la Patrística, on es conserva viva, segons Cebrià Pifarré, la realitat de la tradició de l'Església, aquest «ecumenisme» també amb els nostres germans de segles anteriors.

Joan Manuel Gutiérrez Delgado

Escriptor i humanista (stein@mixmail.com)

PUJOLS JOIERS, els artesans de l'or

Medalles religioses, rellotgeria. Gran varietat de dissenys. Taller propi. Reparacions.

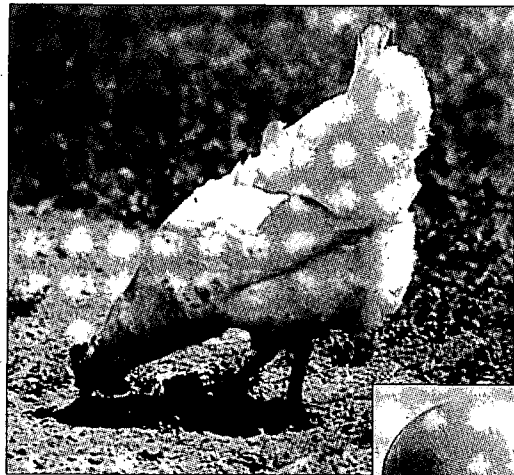
Visiti'ns al carrer Hospital, 29, de Barcelona, al costat de les Rambles. Tel. 933 182 284

L'ARN anterior a l'ADN?

Un dels problemes científics que més es discuteix avui dia és el de l'origen primer de la vida. Els biòlegs evolucionistes s'entesten a voler explicar com aparegué tot naturalment el primer ésser viu sobre la Terra. I uns diuen que un cop formats els aminoàcids, tot agrupant-se van construir les proteïnes, i quan ja hi havia moltes proteïnes es van originar els nucleòtids que formaren l'ADN (àcid desoxiribonucleic), essencial per a la vida, ja que n'és el codi genètic. Però d'altres opinen que abans que les proteïnes havia de formar-se l'ADN, perquè precisament l'ADN és el «motor» de fabricar proteïnes. Una discussió semblant a aquella que diu: «Què va ser primer, l'ou o la gallina?» És clar que cap de les dues opinions pot aportar raons convincents del que afirma.

Doncs bé, l'actualitat científica és que uns investigadors d'aquest problema als EUA (revista *Science* de l'11-VIII-2000) han arribat a la conclusió que és per una tercera via que cal cercar la solució al problema: ni proteïnes ni ADN; el primer compost bioquímic que originà vida va ser l'ARN (àcid ribonucleic) que en les cèl·lules normals és el transmissor de les ordres de l'ADN per a la fabricació de

Què va ser primer?

fe que Déu vagi crear la vida *directament*, podria haver-ho fet *indirectament* creant les condicions que l'havien d'originar. No ens hem d'alarmar d'un eventual èxit d'aquestes experiències de laboratori.

proteïnes. En què es basen aquests biòlegs? En el fet que han descobert que l'ARN, a més de poder originar proteïnes, fins i tot sense rebre ordres de l'ADN del nucli cel·lular, pot actuar com una proteïna més. O sigui que aquesta substància seria codi genètic i proteïna alhora per al primer vivent; ou i gallina al mateix temps.

Què dir-hi? És prou clar que fins que no s'obtingui al laboratori la primera cèl·lula viva no podrem dir qui té raó. I això es veu encara molt lluny. Tan lluny que hi ha científics ben seriosos que opinen que no s'aconseguirà mai. Els cristians diem que la vida va sorgir per voler de Déu. Podrà mai obtenir-se en un laboratori? Si s'hi arribés, no fallaria cap dogma cristià. Només es podria dir que s'haurien aconseguit les condicions naturals que per a la providència divina hi havia al començament de l'existència de la Terra. No és pas de

Actualitats científiques

Per Francesc Nicolau, professor de la Facultat Eclesiàstica de Filosofia de Catalunya

La matemàtica i els matemàtics

41 Pierre S. Laplace i el càlcul de probabilitats

Només era tres anys més jove que Gaspard Monge. I n'hem de dir que molts dels seus contemporanis el tingueren com a matemàtic en una consideració encara més alta. El comparaven amb el gran Lagrange. Però les comparacions són de mal fer. No creiem que es puguin parangonar amb equitat uns matemàtics que es dedicaren a camps de recerca diferents. Lagrange va fer avançar sobretot l'anàlisi matemàtica; Monge, la geometria, principalment la de tres dimensions, i Laplace el càlcul de probabilitats i la mecànica aplicada al sistema solar. Deixant-nos, doncs, de comparacions, parlem d'aquest altre investigador de la matemàtica que creiem que també es mereix un capítol a la nostra senzilla ressenya dels matemàtics de la història.

No tingué tampoc formació universitària

Pierre Simon Laplace (1749-1827) nasqué a Beaumont-en-Auge (Normandia) en una família modesta. Segons sembla, el seu pare era pagès i, només incidentalment, comerciava amb sidra. El fill als 6 anys assistí a una escola de benedictins, i als 16 a una de jesuïtes a la ciutat de Caen. Aquí hi estudià humanitats però dos bons professors van adonar-se de la capacitat que demostrava pels estudis de ciències i el recomanaren a D'Alembert a París. Allà va anar el noi, quan ja tenia 19 anys, però D'Alembert no es fiava de recomanacions i no el va acceptar fins que Laplace li presentà un treball que havia fet sobre els principis de la mecànica. Això sí que el va convèncer i el col·locà en una Acadèmia Militar, on ben aviat ja hi feia de professor de matemàtiques. A aquesta Acadèmia tingué d'alumne Napoleó el curs 1784-85.

Curiosament, com haurà observat el lec-

tor, amb Laplace ja van tres notables matemàtics que començaren la seva carrera amb militars, mentre que les universitats franceses no donaven cap matemàtic d'altura.

Al contrari que Monge, Laplace no tenia interessos polítics, per això no es va comprometre ni amb la preparació de la Revolució ni amb tot el que vingué després. Durant l'època del terror va abandonar París amb la seva família (s'havia casat el 1788) per dedicar-se al treball científic. Però a l'època del Directori acceptà formar part de la Comissió de Pesos i Mesures, cosa que el marcava ja com a col·laborador del règim revolucionari. Tanmateix, en pujar Napoleó al poder, se'n declarà obertament partidari i va ser nomenat ministre de l'Interior, càrrec que només exercí sis setmanes. No tenia capacitat per a aquesta comesa; i en va ser destituït. Napoleó va dir, al·ludint al càlcul infinitesimal que tant feia servir el nostre home: «Aplicava l'esperit de l'infinitament petit a la direcció dels assumptes d'Estat.» Aleshores el va nomenar senador perquè no estigués sense càrrec públic.

Quan, un cop caigut l'emperador, vingué la Restauració borbònica, Laplace cuità a oferir els seus serveis a Lluís XVIII, el qual li concedí el títol nobiliari de marquès. Aleshores Laplace, sempre al costat dels qui manaven, va fer suprimir la dedicatòria a Napoleó, que tenia posada a totes les seves obres, de tots els exemplars que encara no s'havien venut.

Aquesta seva conducta va fer que fos titllat de caràgirat i de faltat de moralitat política. Els que l'acusaven així potser tenien raó. Però també podem dir que és molt possible que ell pensés que només amb aquest acatament polític al govern constituït, fos el que fos, podia assegurar-se de poder fer un treball científic acceptable amb tranquil·litat.

I amb pau i tranquil·litat moria a París el 5 de març del 1827.

Una nova visió del càlcul de probabilitats

Com diu Karl Boyer, és ben clar que la teoria de probabilitats deu més a Laplace que a cap altre matemàtic. Des del 1774 escrivia articles sobre el tema, i el 1812 publicava el seu voluminós tractat que ja ha esdevingut clàssic, *Théorie analytique des probabilités*, i dos anys més tard, *Essai philosophique des probabilités*, obra de divulgació científica, segons ell mateix digué, però que era com una introducció a la teoria per als no experts en matemàtiques.

Laplace diu que «en el fons la teoria de probabilitats no és altra cosa que el sentit comú expressat amb nombres». Però amb aquest sentit comú i els artificis del càlcul superior arriba a resultats ben allunyats del que hom podia esperar com a conseqüència de la simple definició que ell dóna de probabilitat: relació del nombre de casos favorables a l'esdeveniment amb el nombre total de casos possibles, si tots són igualment possibles. El llibre està ple d'integrals i ha de fer ús de funcions transcendents, com les funcions que anomenem *beta* i *gamma*. Entre moltes altres coses interessants, demostra també que la integral de $e^{-x^2} dx$ estesa a tot l'eix real (de $-\infty$ a $+\infty$) és igual a $\sqrt{\pi}$.

També tracta i amplia tots els problemes ja coneguts. Com per exemple el que feia 35 anys havia proposat i resolt el naturalista Buffon: probabilitat que una agulla llançada a l'atzar sobre un pla horitzontal dividit per rectes paral·leles equidistants quedi tallant una d'aquestes rectes. La solució és que la probabilitat val $2l/\pi d$, sent l la longitud de l'agulla i d la distància entre dues rectes. Laplace l'estudia i generalitza al cas d'una quadrícula formada per dos conjunts perpendiculars de rectes amb separació a i b respectivament i dóna el resultat: $\text{prob} = [2l(a+b)-1]/ab\pi$. Ara d'aquest cèlebre problema en diem el de l'«agulla de Buffon-Laplace».

Recalca també la importància de la fórmula de probabilitats inverses que va trobar

el pastor presbiterià Thomas Bayes (1702-1761) que dóna la resposta al problema de trobar la probabilitat que un determinat esdeveniment ja ocorregut sigui degut a una determinada causa de les que podien produir-lo, sabent-ne la probabilitat que tenien de fer-ho, o sigui com passar d'un fet (a posteriori) a una probabilitat (a priori).

Però fóra llarg ressenyar les novetats que té aquesta obra. Entre altres hi ha l'aplicació del que ara anomenem la «transformada de Laplace» tan útil per resoldre certes equacions diferencials.

Ara bé, l'obra de Laplace no s'acaba amb el càlcul de probabilitats. El 1796 va publicar *Exposition du système du monde*, on exposa una hipòtesi molt raonada de l'origen del sistema solar, seguint i completant el que el 1755 havia suggerit l'alemany Immanuel Kant. Entre 1799 i 1825 publica els cinc cèlebres volums de la *Mécanique céleste* on introdueix el concepte de potencial que tan útil s'ha mostrat per al desenvolupament de la física i l'operador que ara anomenem «laplaciana», que és la suma de les derivades parcials de segon ordre d'una funció de tres variables, també de múltiples aplicacions.

Aquesta obra ha estat considerada com la culminació de la teoria newtoniana de la gravitació universal, i hom ha dit de Laplace que era el Newton francès. Hi demostra que totes les pertorbacions originades per la presència de tants cossos com hi ha al sistema solar són periòdiques i seculars, és a dir lentíssimes, i no són obstacle per a l'estabilitat del conjunt. En canvi Newton havia postulat que el Creador devia intervenir de tant en tant amb acció directa per estabilitzar el sistema, cosa que Laplace exclou. Per això quan oferí a Napoleó la *Mécanique céleste*, i aquest li comentà que s'estranyava de no veure-hi el nom de Déu enlloc, Laplace li contestà: «No he tingut necessitat d'aquesta hipòtesi, Sire.» Paraules que s'han interpretat com una professió d'ateisme per part de Laplace, cosa que no es pot pas dir, ja que sempre es mantingué catòlic creient; només volia dir el que hem dit: que no cal recórrer a la intervenció del Creador perquè hi hagi estabilitat.

Des de les 02.15 a les 8.00 hores, selecció de música instrumental.
El tren de les set (reflexió matinal), 07.00 hores.
Espurna d'Alba, a les 07.15 hores.
 Informació general, d'Església i solidaritat, serveis i cultura, cada quart d'hora.
 Comentari de l'Evangeli a les 2.00, 7.30 i 15.30 hores.
 Pensament humà i cristià, cada hora.
 Comentari creient sobre l'actualitat, a les 9.30 i 17.30 hores.

Dilluns

08.00-09.00 *El Primer Cafè* (informatiu i tertúlia). Presentat i dirigit per Dani Vilaró.
 21.00-21.15 *Els Contes de la Fada Vetakika* (espai infantil).
 21.15-22.00 *Música*
 22.00-23.00 *Nit d'Estels* (Església i solidaritat). Presentat i dirigit per Natàlia Torrent.
 23.00-00.00 *Planisferi* (viatges i turisme). Presentat i dirigit per Francesc Rosaura i Ariadna Boada.
 00.00-02.00 *La Gran Diferència* (selecció musical). A càrrec de Maria Sierra Rodríguez i Xavier Aguilar.
 02.00-02.05 *Espurna d'Alba* (poesia). Presentat per Carme Catà i Jaume Rocosa.
 02.05-02.15 *Dietari de Música i Músics* (efemèrides musicals). Presentat per Joan Ubéda.

Dimarts

08.00-09.00 *El Primer Cafè*
 21.00-21.15 *Els Contes de la Fada Vetakika*
 21.15-22.00 *Cum laude* (ensenyament i universitats). Presentat i dirigit per Oriol Freixenet i Enric Violan.
 22.00-23.00 *Nit d'Estels*
 23.00-00.00 *Vianants* (tertúlia intergeneracional). Presentat i dirigit per Teresa Pou.
 00.00-02.00 *La Gran Diferència*
 02.00-02.05 *Espurna d'Alba*
 02.05-02.15 *Dietari de Música i Músics*

Dimecres

08.00-09.00 *El Primer Cafè*
 21.00-21.15 *Els Contes de la Fada Vetakika*
 21.15-22.00 *Planeta blau* (medi ambient). Presentat i dirigit per Cristina Crespo.
 22.00-23.00 *Nit d'Estels*
 23.00-00.00 *Mar de Claror* (catequesis). Presentat per Rosa Deulofeu.
 00.00-02.00 *La Gran Diferència*
 02.00-02.05 *Espurna d'Alba*
 02.05-02.15 *Dietari de Música i Músics*

Dijous

08.00-09.00 *El Primer Cafè*
 21.00-21.15 *Els Contes de la Fada Vetakika*
 21.15-22.00 *Bojos per la ciència* (ciència i tècnica). Presentat i dirigit per Antoni Paris.
 22.00-23.00 *Nit d'Estels*
 23.00-00.00 *Foto de família*. Presentat i dirigit per Montserrat Esteve.
 00.00-02.00 *La Gran Diferència*
 02.00-02.05 *Espurna d'Alba*
 02.05-02.15 *Dietari de Música i Músics*

Divendres

08.00-09.00 *El Primer Cafè*
 21.00-21.15 *Els Contes de la Fada Vetakika*
 21.15-22.00 *Música*
 22.00-23.00 *Nit d'Estels*
 23.00-00.00 *Amb llum pròpia* (personatges). Presentat i dirigit per Joan Armengol.
 00.00-02.00 *La Gruta* (acompanyament a malalts de l'Hospitalitat de la Mare de Déu de Lourdes). Presentat i dirigit per Antoni Deulofeu.
 02.00-02.05 *Espurna d'Alba*
 02.05-02.15 *Dietari de Música i Músics*

Dissabte

21.00-22.00 *Tanca els ulls i fixa-t'hi bé* (música de cinema). Presentat i dirigit per Josep Chavarria i Xavier Cazeneuve.
 22.00-23.00 *El zoo de vidre* (actualitat teatral). Presentat i dirigit per Aure Farran.
 23.00-00.30 *Ningú No És Perfecte* (cinema). Presentat i dirigit per Marc Ruiz.
 00.30-01.00 *Fila 7* (teatre musical). Presentat per Sergi Corbella.
 01.00-01.30 *Cova de Jazz* (jazz i blues). Presentat per Gemma Abellán.
 01.30-02.00 *De nou n'nou* (noves músiques). Presentat per Joan Dalmau.
 02.00-02.05 *Espurna d'Alba*
 02.05-02.15 *Dietari de Música i Músics*

Diumenge

09.00-10.00 *Tot Sardana*. Presentat per Josep Maria Rojo i Eva Franquès.
 18.45-20.00 *Eucaristia*
 20.30-21.00 *La Pròrroga* (esports). Presentat i dirigit per David Amador.
 21.00-22.00 *Pentagrama de Quatre* (música en català). Presentat i dirigit per Xavi Pujol.
 22.00-23.00 *Els Temps de la Música* (música clàssica). Presentat per Joan Ubéda i Roger Padullés.
 23.00-00.00 *Temps de Paraula* (Biblia i teologia). Presentat i dirigit per Anna Molins.
 00.00-00.05 *Moments a mitjanit* (reflexió cristiana). Presentat i dirigit per Xavier Morlans.
 00.05-00.30 *Missatge en una ampolla*. Presentat i dirigit per Miquel-Albert Soler i David Ciscar.
 00.30-01.00 *A tot cor* (música coral). Presentat per Joan Casas.
 01.00-01.30 *Cova de country*. Presentat per Rafael Corbí.
 02.00-02.05 *Espurna d'Alba*
 02.05-02.15 *Dietari de Música i Músics*

Desconnexions de Ràdio Estel**De dilluns a divendres:**

12.00, 16.00, 18.00 *Punts informatius*
 9.15, 13.30, 17.30, 19.30 *Temps*
 9.30, 12.30, 16.30 *Agenda*
 10.30, 14.30, 18.30 *Recomanació turística*

Dilluns

09.00-09.15 *Informatiu matí*
 14.00-14.30 *Informatiu migdia*
 20.00-20.30 *Informatiu vespre*

Dimarts

09.00-09.15 *Informatiu matí*
 14.00-14.30 *Informatiu migdia*
 20.00-20.30 *Informatiu vespre*

Dimecres

09.00-09.15 *Informatiu matí*
 14.00-14.30 *Informatiu migdia*
 20.00-20.30 *Informatiu vespre*

Dijous

09.00-09.15 *Informatiu matí*
 14.00-14.30 *Informatiu migdia*
 20.00-20.30 *Informatiu vespre*
 00.00 *La Taula de l'Evangeli*

Divendres

09.00-09.15 *Informatiu matí*
 14.00-14.30 *Informatiu migdia*
 20.00-20.30 *Informatiu vespre*

Dissabte

No hi ha desconnexió

Diumenge

08.30-09.00 *La Taula de l'Evangeli (R)*

* L'última setmana de cada mes publicarem la resta de la programació de les diferents diòcesis.

RÀDIO BARCELONA (OM 666) - Diumenge de 22.05 a 23.00h, *Objectiu, l'home*: programa de valors humans. El cas de la setmana; un espai per a la solidaritat; entrevista als germans Émile i Pedro sobre l'Encontre Europeu de Joves de Taizé; suggeriments per viure millor la vida i la «Carta Dominical» de l'arquebisbe de Barcelona, Ricard M. Carles (edita i presenta: J. M. Alimbau).

Diumenge 22

08.45 *Tiempo de creer* (programa protestant)
 «Juderías españolas: Cáceres. (II)» Un passeig per la història jueva i espanyola, i a la vegada, una proposta original de turisme cultural per un dels llocs més bonics d'Extremadura.
 09.30 *Pueblo de Dios* (repetició del dilluns 16)
 «Tambores cercanos.» El programa ens mostra la situació de Ruanda i la feina que fan les missioneres i els missioners espanyols a la regió fronterera amb Burundi. Projectes per a la salut, cultius agrícoles i l'atenció als orfes de guerra tornen l'esperança a aquest país.
 10.00 *Últimas preguntas*
 «Domund: 2.000 años de misión.» Aquest diumenge és la Jornada del Domund: Diumenge Mundial de les Missions. Enguany tenen com a lema «2.000 anys de missió», perquè Jesús és el primer i més gran missioner, la missió del qual han continuat arreu del món milions de missioners.
 10.25 *Testimonio*
 «Virgen de las Angustias.» Un altre aspecte de la soledat de Maria durant la vida pública de Crist va ser l'angoixa de no saber-ne res.

10.30 *Santa Missa*: des de Roma, per celebrar la Clausura del Congrés Internacional Missioner.

Dilluns 23

17.20 *Pueblo de Dios*

Dissabte 21

09.30 *Signes dels Temps*

«Missioners de l'Església d'avui.»

Programa dedicat a la jornada del Domund. Tindrem una conversa amb un missioner català que viu al Tercer Món.

Altres temes:

—Comentari de les notícies d'actualitat amb Jaume Reixach.

—Com afrontar la malaltia de l'Alzheimer en la família. Programa de la Fundació Pere Tarrés i la Fundació la Caixa.

—Comentari de l'Evangeli per Mn. Ballarín.

(Presentat per Teresa Pou i dirigit per Francesc Rosaura.)

Signes dels Temps repeteix l'emissió el diumenge a les 00.30 h de la nit pel Canal 33; el diumenge a les 11.40 h del matí pel Canal TVC Internacional; i el diumenge a les 10.55 h del matí pel Canal TVC Sat.

Divendres 20

20.30 *Creure avui*

«Fundació Sant Joaquim: 100 anys d'història i entrevista a Mn. Àlex Marzo.» Presenten: Marta Loire i Dolors Fernández. Coordina: Albert Dresaire.
 El programa repeteix l'emissió els dilluns a les 13.30 h.

Cada dijous

21.40 *Paraula i vida*

Glosses setmanals de Mons. Lluís Martínez Sistach.

Paraula i vida repeteix l'emissió els divendres a les 14.40 h.

Cada divendres

22.30 *Camí de vida*

El programa reprendrà l'emissió a finals del mes d'octubre. Presentat per Carles Sánchez.

OCTUBRE ÉS EL MES CONSAGRAT A LA MARE DE DÉU DEL ROSER

Altres bisbats

• **TURBALLOS.**— Aquesta comunitat organitza els dies 21 i 22 d'octubre *Curs Diari Intensiú (1)*. El 28-29, *Experiència de silenci y contemplación*. Per a més informació: 966 516 710 i 966 660 726.

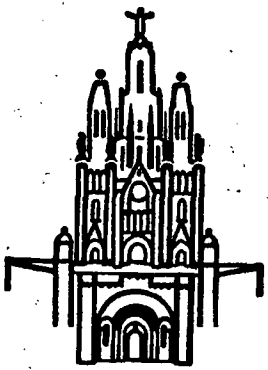
• **TORRECIUDAD.**— El diumenge 22 d'octubre celebració del Jubileu de la Comunicació. Està prevista la participació de professionals de la informació de tot Espanya. Es presentarà el nou vídeo documental sobre el santuari i se celebrarà una litúrgia penitencial i missa. Més informació, Manuel Garrido, tel. 974 304 025.

• **CONFER.**— El 24-25 d'octubre, *La parroquia profecía y presencia del Resucitado hoy*, ponent Antonio García Rubio, rector a Colmenar Viejo. Més informació al tel. 915 193 635.

• **CASA DE CRIST REI (MADRID).**— Cursos de Bíblia, Teologia i Espiritualitat, Projectes educatius, etc. Pozuelo de Alarcón, tel. 913 520 968.

Barcelona

• **ADORACIÓ PERPÈTUA.**— Al temple del Sagrat Cor de Jesús del Tibidabo

es fa l'Adoració davant del Santíssim Sagrament, exposat de dia i de nit sense interrupció. *Adoració diürna*: de 8 del matí fins a les 23.00 h. *Adoració nocturna*: des de les 22.00 h fins a les 6 del matí. Els convidem a tots, amb motiu de l'Any Sant, a participar una hora al mes en l'Adoració Perpètua. Més informació al tel. 934 175 686.

• **EXPOSICIÓ SOLEMNE DEL SANTÍSSIM.**— Cada dilluns no festiu de 17.30 a 18.30 h. A les 18.30 h, eucaristia. També hi haurà confessors. Parròquia M. D. de la Bonanova (sants Gervasi i Protasi), Pl. Bonanova, 12.

• **ESCOLA DE TEOLOGIA.**— *Les tradicions hindú, budista, jueva i musulmana de la mà dels seus creients.* Els

místics de les diferents religions han trobat en el contacte i el diàleg interreligiós una eina per aprofundir en la mateixa fe i expandir la germanor sobre la Terra. **Un dilluns al mes** de 21.30 a 22.45 h, Maristes la Immaculada, c/ València, 370 (Barcelona). Tel. 934 582 904. **Un dimarts al mes** de 21.00 a 22.15 h, Maristes Champagnat, c/Dos de Maig, 67 (Badalona). Tel. 933 895 650.

• **FACULTAT DE TEOLOGIA DE CATALUNYA.**— El dijous 19 d'octubre, a les 8 de la nit, presentació de l'obra de Josep Rius-Camps, *Comentari als Fets dels Apòstols*, a càrrec del professor Agustí Borrell, a la seu de la Facultat, aula «Sant Jordi» (subterrani). C/ Diputació, 231.

• **PARRÒQUIA DE SANT ANTONI MARIA CLARET (SANT BOI).**— Setmana parroquial per la festa del patró. **Dissabte 21**, a les 19.00 h, missa; a les 20.00 h, conferència sobre la personalitat del sant, a càrrec de Josep Bonaventura, c.m.f. **Divendres 27**, últim dia de presentació de treballs per al concurs de dibuix. Temes: 2.000 anys del naixement de Jesucrist i sant Antoni Maria Claret. Obert a nens/es de 7 a 14 anys. **Dissabte 28**, a les 20.00 h, concert de guitarra clàssica per l'Escola de Música de Pilar Villanueva; a les 21.00 h, sopar de germanor (venda de tiquets a 1.100 ptes. fins al divendres 27). **Diumenge 29**, a les 11.30 h, missa familiar; a les 12.15, gimcana infantil organitzada per l'esplai Alosa; a les 13.00 h, missa solemne presidida pel Sr. cardinal de Barcelona, Ricard M. Carles. C/ Joan Pfaff, 17 - 08830 Sant Boi de Llobregat. Tel. 936 402 861 / 676 758 461.

• **MONTSERRAT.**— El 23 d'octubre cor anglès Alcester Male Voice Choir. A les 12.40 h. Ofrena coral a la basílica.

• **CENTRE D'ESTUDIS PASTORALS DE LES DIÒCESIS CATALANES (CEP).**— Inauguració del curs 2000-2001 que tindrà lloc el dia 24 d'octubre, a les 19.00 h, amb la lliçó inaugural del Dr. Salvador Pié, professor de la Facultat de Teologia de Catalunya i de la Universitat Gregoriana de Roma. L'acte estarà presidit per l'arquebisbe de Tarragona i primat juntament amb els consellers de les vuit diòcesis de Catalunya. C/ Riva-deneira, 6, 3a - 08882 Barcelona, tel. 933 174 858, a/e: cep@altec.com.es

• **FUNDACIÓ JOAN MARAGALL.**— Cursos sobre *El temps i la memòria en la ciència contemporània*, a càrrec de David Jou. El dimarts 24 d'octubre: 3. *El temps en la física*; el dimecres 25 d'octubre: 4. *El temps en la biologia*. Lloc: Auditori Fundació, c/ València, 244, 2n - Barcelona. Més informació al tel. 934 880 888.

• **ATENEU BARCELONÈS.**— L'ateneu organitza gairebé cada dia diversos actes culturals: presentacions de llibres, cicles, conferències, sortides, poesia, trobades literàries. Tots aquests actes es duen a terme a les 19.30 de la nit. Informació més detallada: c/ Canuda, 6 - 08002 Barcelona. Tel. 933 436 121.

• **MOVIMENT CRISTIÀ DE MESTRES I PROFESSORS (MCMP).**— Curs *El Nadal: com treballar el tema a l'escola. Recursos teòrics i pràctics*, divendres 24 d'octubre, 3 i 10 de novembre, de 19 a 21 h. El dissabte 4 de novembre, visita a l'Associació de

«Óyeme, tú que eres joven, tú que tienes corazón...»

Així començava, ja fa uns quants anys, una cançó dedicada a la joventut, potser tu mateixa l'has sentit alguna vegada, si no ets tan joventeta com m'imagino.

I així, amb aquest enunciat, he volgut començar aquesta petita ressenya que veus escrita. Mira, ho he fet amb molt d'afecte i pensant en tu, siguis qui siguis, pensant que ets jove, de 17, 18, 19 anys. També els dibuixos els he fet pensant en tu. Sens dubte, voldràs saber d'on t'arriba aquest avís o ressenya, qui t'escrui a tu, que ets jove...

De seguida ho sabràs. Sóc a Amposta, bé, concretament a cinc quilòmetres, en un lloc que s'anomena Montsià, i en un monestir anomenat Monestir del Sagrat Cor de Jesús. Bé, ja gairebé deus haver endevinat la meua condició i estat; sóc carmelita descalça, i pertanyo a l'orde reformat per santa Teresa de Jesús. Si vols saber una gran veritat..., et diré que sóc molt feliç. Cada dia més feliç d'haver-me consagrat del tot i per sempre al Senyor!, i per això, perquè sóc molt feliç, he pensat dirigir-me avui a tu, perquè, potser ignores això, precisament: que en un convent de carmelites descalces es pot viure molt feliç. Jo ja crec que sí, que tu també ets feliç, però, potser t'ha passat que després d'un dia de passeig i de diversió, després d'una tarda de festa, de «passar-t'ho bé», sents al teu cor com un buit, alguna cosa que no saps distingir però que fa que no estiguis alegre, feliç... alguna cosa que et convida a tancar-te en tu mateixa, a aprofundir dins teu...

Si en aquesta lectura has arribat fins aquí, no voldries arribar fins al final? Podries venir a visitar-nos tan aviat com et fos possible, ens coneixeríem, parlariem una estoneta...

Si de moment no pots, escriu-nos; rebràs una resposta.

La nostra adreça és aquesta: **Carmelites Descalces
Monestir del Sagrat Cor de Jesús
Apartat 174
43870 - Amposta (Tarragona)
Tel. 977 704 131**

Adéu, a reveure!

M. Cristina del Corazón de Jesús, i.c.d.

LLAR D'ANCIANS PRUDENCI MIRALLES per a grans persones grans

De tot cor, molt agraïts.

"la Caixa" c/c 2100 0681 09 0100029142

Associació Prudenci Miralles per a Ancians
Trafalgar, 39, 5è - 08010 Barcelona
Tel. 932 681 867 - Fax 932 684 356 - NIF: G-08862781

Els donatius desgraven un 20% del total a la declaració de l'IRPF. (Llei 30/1994).

Ajuda a l'Església Necessitada

Filial: Luis Antúnez, 24, 2n 2a - 08006 Barcelona - Tel. 932 373 763
C/c. 0930-001-080000-3. Banc Bilbao Vizcaya. Francisco Silvela, 54 - 28028 Madrid

MISSES en favor de l'Església de l'Europa de l'Est i del Tercer Món

¿Sabeu que milers de sacerdots de l'Església Missionera i de l'Europa de l'Est subsisteixen gràcies als estipendis de les Santes Misses que «Ajuda a l'Església Necessitada» fa arribar a aquests veritables deixebles de Crist d'avui dia?

COL-LABOREU amb la missió evangelitzadora d'aquests milers de sacerdots, i ENCARREGUEU la celebració de Misses —al mateix estipendi de la vostra diòcesi—, a través de la nostra Associació. Ells aplicaran la Santa Misa per les SEVES INTENCIONS.

● Vull que se celebrin.....
MISSSES per les intencions següents:

.....
.....
.....

Envio..... ptes. com a DONATIU
Per: Gir ☐ Trans. ☐ Xec ☐

Nom i Cognoms:.....

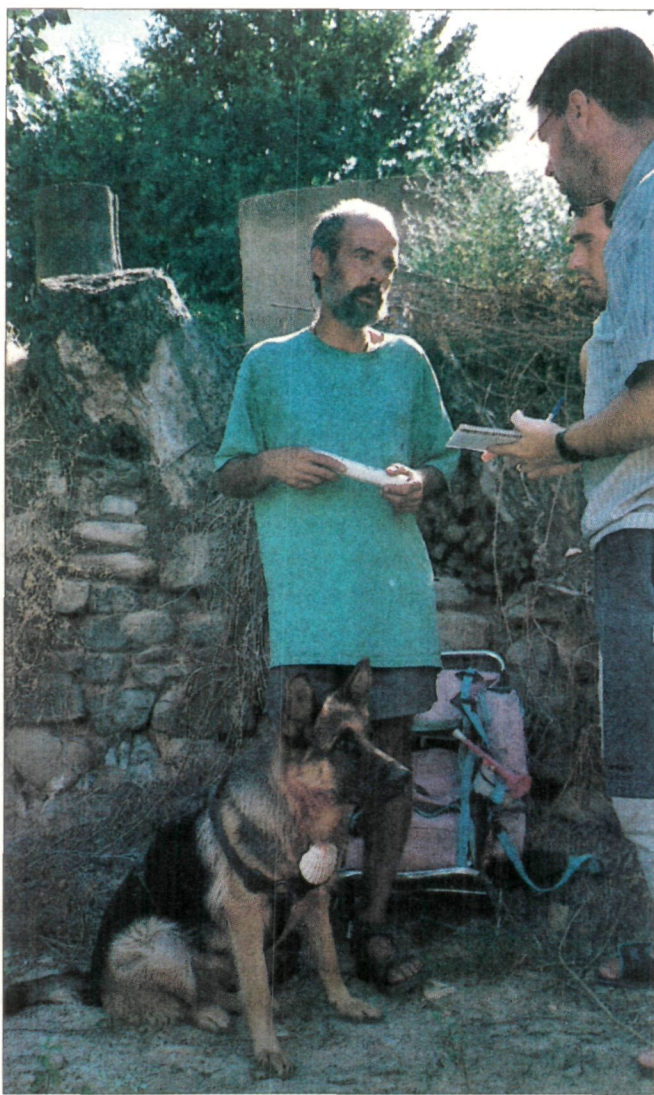
Carreer i número:.....

C. Postal i Ciutat:.....

Des del carrer

El Camí de Santiago. La riquesa de l'experiència personal i de la gent que el recorren és enorme. En el Camí aquest estiu els pelegrins han pogut trobar-se amb un pelegrí amb majúscules, Rafael Valiente. Va néixer a Granada fa 46 anys i des del 8 de març camina entre 25 i 30 quilòmetres diaris juntament amb la seva gossa Mirna camí de Jerusalem. Rafael ha fet el Camí des de Roncesvalles a Santiago sis vegades en quinze anys i ara se sent cridat a peregrinar a Jerusalem. Són 8.000 quilòmetres que pensa recórrer a peu en poc més d'un any.

«Jo faig aquest camí perquè vull seguir Jesús pobrement i humilment»

Rafael Valiente Sicília és un conreador de figues camí de Jerusalem

—Vaig sortir de Granada el 8 de març. Vaig passar per Santiago. Ara vaig camí de Roma, penso arribar a l'octubre. I després cap a Jerusalem. M'agradaria arribar-hi la Setmana Santa del 2001, a l'abril.

—Això són molts quilòmetres i molts països.

—Per Espanya caminaré en total uns 2.000 quilòmetres. Després en faré uns 1.000 per França, i per completar els 8.000 fins a Jerusalem hauré de passar per Itàlia, Iugoslàvia, l'exIugoslàvia, Grècia, Turquia, Síria, el Líban i Israel.

—Què s'apren fent el Camí?

—Depèn de l'esperit amb què hi vagis. Jo faig aquest camí perquè vull seguir Jesús pobrement i humilment. La gent hauria de fer el Camí de Santiago per motius religiosos, per trobar-

se amb si mateix i si trobes Déu, doncs molt millor. Per això faig el camí, per trobar-me amb Déu.

—Al llarg del Camí segur que hi ha moments molt durs.

—He pensat moltes vegades a deixar-ho, però Déu em dona forces per continuar. Deixant de banda la incomprensió de molta gent amb qui em trobo, jo estic patint d'esgotament físic i de desnutrició. Però no tinc por de la mort. El Camí em prepara.

—Quins problemes s'ha trobat?

—Sobretot rebuig i incomprensió. Et miren malament perquè vas amb barba, una mica brut i malgirbat. La gent no en té la culpa. I, a més, és precisament d'aquí d'on he d'agafar forces per continuar caminant. Si fos un camí de roses no seríem capaços d'aprendre'n res. Tot això és necessari

per enfortir la meua fe.

—Ha fet el Camí de Santiago sis vegades. Per què?

—El Camí et neteja. Cal ser sensible a la força espiritual que milers de criatures que hi han caminat han deixat a les pedres, a les esglésies. Aquesta força es pot absorbir.

—I un cop a Jerusalem...

—Crec que a Jerusalem s'acabarà tot, però no haurà estat inútil. Vull donar testimoni. Aquest món fa una mica de pudor. Cal preparar un món millor, nou, per als qui vindran. Vull semblar esperança. Viure és una meravella, un regal. Dono gràcies cada dia que em llevo per poder sentir el sol, l'aire. Aconsello que la gent faci el Camí i estic segur que al final trobaran Déu.

Rogeli Vázquez

Joan Carrera Planas
Bisbe auxiliar de Barcelona

L'Església russa i la doctrina social

A nosaltres ens resulta familiar l'expressió *doctrina social de l'Església*. Sobretot a partir de Lleó XIII i fins avui mateix, la projecció de la fe cristiana sobre l'evolució, els conflictes i els corrents ideològics de la societat ha estat constant. Aquest no és el cas d'altres Esglésies cristianes, per exemple les ortodoxes. Per això resulta una novetat interessant que, en els últims cinc anys, el patriarcat de Moscou s'hagi proposat de pronunciar-se doctrinalment sobre un conjunt de qüestions actuals: problemes socials i econòmics, món internacional, guerra, moral familiar, ètica de la vida i de la mort, manipulació genètica, mitjans de comunicació, educació... El quadre és amplíssim: per exigència lògica de la matèria i per l'acumulació d'aspectes de la vida moderna no tractats abans.

Aquest estiu ha tingut lloc la discussió del primer projecte de síntesi. Hi han participat un bon nombre de representants de les comunitats eclesials, sobretot seglars, juntament amb membres qualificats de l'Acadèmia de ciències i, fins i tot, amb responsables de partits polítics. Aquesta barreja de participants en l'elaboració d'una doctrina cristiana a nosaltres ens sorprèn, però forma part del context religiós rus. L'última paraula la té, tanmateix, l'episcopat, després que el Sant Sínode hi hagi donat el vistiplau.

Sembla, a hores d'ara, que tot aquest procés està resultant difícil. Les posicions més tradicionals topen amb la contestació dels sectors més evolucionats.

Un dels punts més delicats i polèmics és la relació, tan important per a ells, Església ortodoxa i nació. I és que les coses han canviat molt des de la desaparició de la Unió Soviètica. Molts que eren dins d'aquella *nació-estat* ara en són fora. El patriarcat de Moscou reivindica com a seves, per exemple: Ucraïna i Bielorrússia. La primera ja hi va bé, la segona, no. En qualsevol cas, com s'ha d'entendre avui el concepte d'Església nacional?

Ara bé, els problemes més difícils són els de les relacions Església-Estat. ¿És bo —planteja el metropolità Kirill— que l'Església compti amb el suport de l'Estat en els afers religiosos? Però encara hi ha una qüestió més vidriosa i provocativa, la de la *pokaïania* o penediment. Cal demanar perdó pels setanta-dos anys de submissió als bolxevics? Uns diuen que no: la culpa era d'ells... Altres diuen que sí: tots o gairebé tots, a l'Església, s'hi van avenir...

Es tracta, en conjunt, d'un pas endavant. Tots esperem del món de l'ortodòxia un aprofundiment en la dimensió social de la fe. Jean-Yves Calvez, un dels representants més sòlids de la doctrina social catòlica es pregunta: «Què els podem recomanar?» I respon: «Que si bé l'Evangeli diu *al Cèsar allò que és del Cèsar*, Jesús insisteix que en la relació de l'home amb Déu l'important és l'interior. Cal guardar-se de la força coactiva de l'Estat.»

Ara mateix

Impromptu

Coses de TV3

L'altre dia a TV3 emetien el programa *Temps era Temps* que presenta el senyor Àngel Casas i que, segons l'enunciat tractaria, primer, de quan va aparèixer la sida, i després, de quan es va constituir l'Assemblea de Catalunya, a la darrereria del franquisme. Dos temes prou interessants per posar-hi atenció.

El primer tema es va desenvolupar normalment, força interessant per a l'espectador que molt bé podia entendre el drama que han viscut i els problemes que pateixen els afectats. Pensava que a continuació ens parlarien de l'Assemblea de Catalunya. Però no va ser així, sinó que es van presentar quatre «famosos» que s'esplaiaren explicant tot el que van «patir» als col·legis regentats per religiosos on els seus pares els havien inscrit, explicant els maltractaments que allí van rebre, que es veien obligats a saludar a la manera franquista, que els feien resar, etc.

No crec que cap dels quatre convencés ningú. Jo em vaig sentir molest perquè, entre altres raons, vaig viure quatre anys seguits en un pensionat dels pares escolapis —a Puigcerdà—, i no vaig tenir més contrarietats que les derivades de les trapelleries pròpies d'aquella edat. I em vaig perdre la segona part del programa. Vaig tancar l'aparell. I amb un cert regust desagradable me'n vaig anar a dormir.

Oriol Camps